

308757

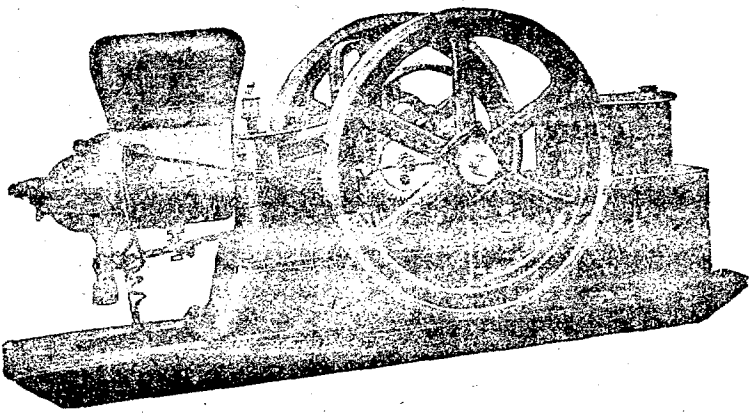
వ త్రి ది న ము వ త్రి క టిం వ (బ డు ను

VOL. 3.
నంపుటము. 3.

బెన్చు పట్టణము 1916 నంబు జూన్ నెల 10 వ తేది శనివారము
న శి నా మ స ం వ త్ప ర శ్చేష్ఠ మా స శు క్ల వ వ మి గ.

NO 60
నంచిత ౬౦

“ఆమె కో” యంత్రములు క్రూడ్ పెట్రోలుతో నడుపబడును

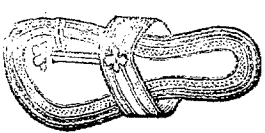

ఈయంత్రము నడపుటను నీ పిల్లవాడు అయిదు నిమిషములలో నేర్చుకొనగలడు.
చిన్న యంత్రసహాయము గావలసినవారికొరకు ప్రత్యేకముగా తయారు చేయించబడినది.
పంపులను, రవాణాసాధనములను, బియ్యపుమిథులను నోచా ఫేర్టీలను, అయ్యయంత్రములను,
మొదలగు నానావిధ యంత్రములను అయ్యతముగ నడపగలము.
వెల అతిసులభము, పనిచేయుచుట కగు వ్యయములును చాల తక్కువ. 1½ మొదలు 6,
బి. హెచ్. పి. వరకు రకమువారిగా మావద్ద వ్రాకులో నున్నవి. నెంటునే డెలివరీ చేయబడును.
వెలు, ఇతరవిషయములు తెలిసికొనగోరువారు దయచేసి మా కిట్లు వ్రాయును.
బెన్చు అండు కంపెనీ లిమిటెడ్డు, ఇంజనీరింగు డిపార్టుమెంటు,
పోస్టుబాక్సు నెం 63, మదరాసు.

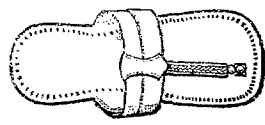
1౬0 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమును కాల్వోనుభవమును పొందుట స్వాభావిక
మైన కొన్ని విధులను ఆనుసరించుటవలననే కలుగుచున్నది.
ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలగజేసి
శరీరసౌఖ్యమును దృఢపరచును అయ్యవృద్ధిని ఇప్పించు
ను. ఈ పుస్తకము ఇవానుగా నీయబడును. పోస్టు చార్జి
యు మేమే భరించుటచేయు. నెంటునే వ్రాయును.
వైద్యశాస్త్ర మునీశంకర్ గోవిందజీ,
అశంకర్ గోవిందజీ, 157, బ్రాహ్మణ, మదరాసు.

188 మంచి ధాతువుననుబడినది
ఇంక చీకటిలో నెత్తురుచున్నారా?
మననంబునమాత్రము. 40 మాత్రముల డెన్సి క్రయము రు. 1.50
నుపయోగముగా నుండువును ఇంతిక్రయమును ఏల
అనుభవించుచున్నారా? ఈమాత్రము బాల్యమును చేతువది
కడికచేత తెప్పించుకొన్న యెట్టి అసాధ్యమైన ఇంజియ
సారము, నపుంసకర్మము, బలహీనము, రక్తకోమము,
అజీర్ణము, మలబంధము మొదలగు అనేక వ్యాధులను విద్యు
చ్ఛక్తివలన నివీరముచే గొట్టును, రాజకర్మ కా
మనాజీ కేశవజీ, 20, చీనానాబజార్డు మదరాసు.

చెప్పలు టోకుధరకే ఇవ్వబడును

నం	కాంత	సగముకొరము	కేరలి ఉంగరము	సామాన్యమైన మడమ	ధర	జత
5004	కాంత	సగముకొరము	కేరలి ఉంగరము	సామాన్యమైన మడమ	1-15-0	"
5005	"	విందుకొరము	"	"	2-4-0	"
5018	పార్శ్వము	సగముకొరము	విశాలమగు ముండుకప్పు నోలకట్టు	ముందపుమడమ	2-12-0	"
5014	"	అంతాకొరము	"	"	2-14-0	"
5020	బెంగళూరు	సగముకొరము	క్రైస్తవతో మట్టు	"	1-12-0	"
5021	"	విందుకొరము	"	"	1-15-0	"
5035	మద్రాసు	సగముకొరము	జీర్ణి	"	1-15-0	"
5036	"	విందుకొరము	"	"	2-4-0	"
5055	మధుర	సగముకొరము	"	"	1-15-0	"
5056	"	విందుకొరము	"	"	2-4-0	"

(తలిఅర్థం నెంటునే సొమ్ము పంపకొరము.)

ఒకడెజను జతలు కొనుదానికి నూటికి పదివొప్పవల కుండుననుబడును.

కోం తెదర్ కంపెనీ, పల్లావరం, మద్రాసు.

విల్లరజేతములు మా విల్లర యేజుట్టుగు మెనర్లు మేనక, స్మిత్ అండుకో, మాంటుకోడ్, మదరాసుకు వ్రాసుకొనవలెను

ఆంధ్ర సర్వకళాశాల

విద్యాప్రవృత్తి

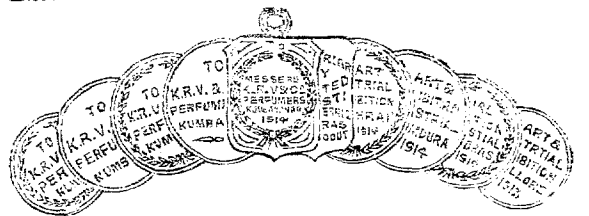
ఇది

శ్రీయుత కల్లుమంచి రామలింగారెడ్డి
గారిచే వ్రాయబడినది

వెల 0.4-0]

[చాన్సెలర్ ప్రత్యేకము

ఆంధ్ర సత్రికా కార్యాలయము
7 తిరువెళ్ళి కి. మదరాసు

ఆతిథ్యకాలమునకు తగిన శిరోవార వివరణి చేసి

మన చందనాది తయిలము

ఈతయిలము వాడమునకు చెంకు తేదరము ప్రాంత
కాలములో గాదుకొని స్నానముచేసియెడల పిక్రీనీగు దీనినా,
కన్నుచుంటు, కపాలభస్మం, బింటిలెలనొప్పి, తలతిరుగుట
వెంటుకలు చాలుట, శిమవపురుగునది. తీక్షణమైన బుద్ధి
కలుగును. క్రయము డబ్బా 1-కి రూ 2-0-0

ఇదిగాక మావద్ద నువ్వలక కక్కుపోరీయు నువ్వలక
చున్నము, కొబ్బరిపురుము, నుంగుళి స్నానానికి, తేనెగంజు
చందనవల్లడను, అరగజా, కేసరివల్లడను, పునుకు, అవ్వగిరి,
అంబర, మొదలైన వస్తువులు దొరకును. కాట్టలూరు : నెల
పినవార వ్రాయవలెను. కే. ఆర్. వీ. అంబర కో.

నువ్వలక వ్యాపారము. ముంబైకోణము

K. R. V. & Co.,
PERFUMERS, KUMBHAKONAM.

కొత్తపుస్తకములు

భక్తవిజయము :— కాలుగు బొగములు రు. 8-0-0

శ్రీ గీతగోవిందము లేక అయ్యకవి :— 47 పాదము

దేవ కవి ప్రగీతము తాత్పర్య చూపితము రు. 0-8-0

(భక్తవిజయముతో కొనుదానికి గీతగోవిందము 0-4-0)

శ్రీ త్యాగరాయ కృతులు :— నెత్త అక్షరములు

రెండవకూర్పు 600 కీర్తనములున్నవి, శ్రీస్వామింబారి భావో

తో వారి చరిత్రమున్ను కలది కాకికో లెండు రు. 1-8-0

శ్రీ పాండరంగ కీర్తనలు రు. 0-5-0

బాంబిలి తగిన గ్రంథములు.

సిందుబాదు: ఇదియొక చక్కని నవల రు. 0-4-0

Rama or the Ideal King రామాయణ సార

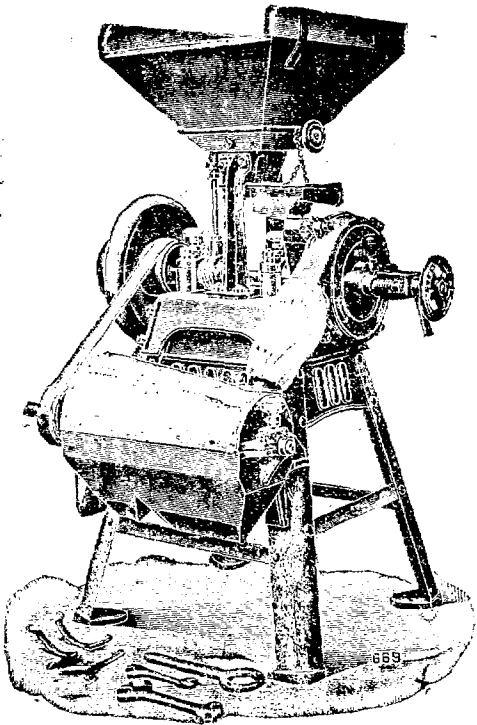
సంగ్రహము రు. 0-8-0

(Approved by the Text Book Committee)

విలాసము:— ఎమ్. ఆది అండుకంపెనీ,

286. ఎస్.ప్లస్ (అప్పిల్లింగ్స్) మదరాసు.

పప్పులు పిండ్లు తయారుచేయు యంత్రములు

ఈ మిల్లు కి గుట్టముల శక్తితో భారీగా పని చేయును. శనిగలు, కందులు, వగైరా పప్పులును గోధుమలు, బియ్యము, పప్పులు మొదలైన వస్తువులను మిక్కిలి మృదువైన పిండిగాను ఒక కర్రాయములోనే తయారుచేయును. ఫ్యాక్టరీల వారికి సహకారి వ్యాపారముగ బహులాభించును. కొద్ది పెట్టుబడితో వ్యాపారము చేయ యత్నించువారికి ఇది చాలా లాభకరము.

గాబ్బన్ కూర్చో కిరన్నాయర్ యింజనలు (రిక్తి గుట్టములు మొదలు 60 గుట్టముల వరకును) గ్యాసు యింజనలు, పెంటు ఫ్యూగలు సంపుట, డాకింగులు, చేతితో నుంచుగడ్డ చేయు యంత్రములు. (గంటకు 6 పవులు) ఎండుపచ్చికరక గ్యాసు యింజను వగైరాలకు పయోగించు పొగ్గుచేయు టెక్టికలు, మొదలైన ఫ్యాక్టరీలకు కావలయు సమస్త సామానాలు గూడ మాడద్ద దొరకును. తిప్పిన్సు కూతు వాగ్సి తెలిపికొనుడు.

ఇండియన్ కామర్సు అండు ఇండస్ట్రీస్ కంపెనీ, ఇంజిన్లు, పెషింకి మిల్లుప్లాంట్స్ కర్తవలు, 4, శంభుదాసు వీధి, మద్రాసు.

చాదాపిడితులకు వరము: ఐవోడిక్ సహితమైన డా॥ పి డి.

సావంతుని వనోపధిసారసపరిల్లా

ఆకలికుభృత రక్తములను జరించుబాధ్యులకు కీటమువంటి మందు. కుటుంబము, మచ్చలను, గండములను తొలగించు, పాతనోళ్లను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

28

తనోపధిసారసపరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిష్పంతయును, సహజమైనను మధ్యరక్తికము అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసకోషములను, చలబద్ధకమును కాలైసంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రీకరచును. శరీరారోగ్యమును గలగ జేయును. 16 శోబాలకర కుండులకు 4 బోయెల బుడ్డిలో అమ్మబడును.

ప్రాప్తీకు:- పి. డి. సావంత్, గకర, వనసవాడి నం 2 బొంబాయి. Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi No. 144, No. 2, BOMBAY.

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బా

ఈమురబ్బాను సాలామిసిరి కాదని రహస్యపరచువారికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా యియ్యబడును. అట్లు జెల్లెర్డు. నిరాకరించినచో లోగ్గముగా పొందకచ్చును. దురభ్యాసముగల్గ బాల్కుములోనే ధాతువస్త్రము కలిగినవానికి హృదయ కోశము బహిష్కరింపై, మరణకాలమువరకు దాఖలు ననభవింతురు. ఈ సాలామిసిరి మురబ్బా నేపించియెడల అట్టి దాఖలు తొలగి విశేష బహిష్కరణపన్ను లయి కృతాశించుచు చిర కాలము నుఖము జీవింతురు.

ఈ సాలామిసిరి మురబ్బావల్ల ధాతుపుష్టికలుగును, స్వస్థస్థితికము మానున, ధాతువు మూత్రముతో కలసిపోవుట మానున, నీగుడుగు మానున, భూమూత్రవ్యాధి మానున, విశేషబలము కలుగును, రక్తము శుద్ధియగును, ఆకలి యెక్కువ యగును, చక్కగ చలనశక్తివచ్చును. సాలామిసిరి అనునది ఒకజాతివండు. ఇది కాబూల్, కాండహార్ దేశములలో వైరగుచున్నది. అక్కడి జనులు ఈవండును విశేషముగా తినటవలన మనదేశపు 4 గురు మనస్సుల బలము ఆదేశమున ఒకమనిషికి గలదు. వై మురబ్బాను నేపించి మంచి బలము పొందుటకై గొప్ప మందులతో చేర్చి తయారుచేయబడి యున్నది, 1 డబ్బాకు 15 శోబాలు ఉపయోగించిన చాకెల్ల పూర్తిగగుణము కలుగును. 28 డబ్బాలు ఉపయోగించినచో జ్వ్యాంకిరము వరకు గుణ మిచ్చును. ఆహార పత్రిక పార్సలుతో పంకబడును.

15 తులారు, డబ్బీ నెల రూ. 2-0-0. తేవలఖర్చు 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు. డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీ షేద్దులు, నె 5, అవస్యకోడు, బెంగళూరు సిటీ.

అ మ్మ బ డు ను

బిట్టు బ్రయిడితో సహా సెమిమిలిటరీ జీనులు

జమిందారులకును, కలెక్టరులకును, డిస్ట్రిక్టుపోలీసు ఆఫీసర్లకును,

వాడుకకు తగినది. కొన్ని మాత్ర మే గలవు.

ఇది సెమిమిలిటరీ లోపు పిల్లలకు పయోగము చిన్న సింగరు నైకిలు, దీని ప్రేము 16 అంగుళాలు, ట్రెస్సు 24 X 1 1/2 అంగుళాలు, రెండు గంటలు, ఒకపంపు, బ్యాక్ సీటు లతో సహా గలదు కమ్మత్తు తెలిపికొనువారు:-

ఏకాంబరం అండుకో, మర్చింపు, అండు కమిషన్ జంటు, 18, సెకెండులైక్ బీచ్ మదరాస్.

“ఆనంద” గ్రంథముల, తృతీయకుముము.

శ్రీమదాంధ్ర మహాభారతము వచనము.

ఎటవ:- “భారతం శబ్దమే శబ్దం” అన్నట్లు ఇదియే వేదమునకు జగదీయతము. వేదమాత్రమే కాక. వేద వేదాంతములకంటె శక్తిక మైనది. ఇది యిప్పటిసారము; నవలకాత్రు నగ్యవ్యయ. రాజోత్తముల యాదా త్తచరిత్రమును, మహాద్దల మహాత్త్య విశేషములును, కృష్ణుని పరమపాలవ్యవైభవములును నిండిగలవు. ఇంతె గాక ఇంద్రు వగైరొకరియధర్మములు స, ప్రకృతి విప్లవధర్మములును, స్వామివ్యుగ్ధ ధర్మములును అపద్ధర్మములును అన్నియు నిందుగలవు. సాంఖ్యము, యోగము న్యాయము మొదలగు సమస్త ధర్మములును గలవు. సమస్త పురుషార్థముల స్వరూపములును దత్తత్యాధనములును గలవు. ఇందలి యవాంతరభలా ఇన్ని యిన్ని యని చెప్పవలసికాదు. ఎటువంటి చేర్చింపబడి యున్నది.

Table with 3 columns: Item, Price, and Unit. Rows include Kaushiki, Madhavi, etc.

ఆర్. వెంకటేశ్వర అండుకో, ఆనందా ముద్రాలయాధికారులు, మద్రాసు.

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.

గ్రంథకర్త:- గా. హరినర్సోత్తమరావు. ఎం. ఏ.

శైలినులభము కథలు చదివినట్లు చదువుకొన వచ్చును. బహుప్రాచీన కాలమునుండి బోకములోని అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయబడును. చందాపద్ధతి ఆరుసంచికలకు రు. 2-0-0 అంచెకూలి లేదు. ప్రవేశరుసుము లేదు.

సిద్ధమయిన సంచికలు పి. డి. గా ధంపుము. అయితా:- ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము, (27) 145, కాలవీధి, నదిరాగు అని వ్రాయుడు.

గ్యాలీన్ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు వదుపుటకు, వాటిని బాగుచేయుటకు తరీఫీయదు నిచ్చుటకును మోటారుబండ్లు ఎట్లు వదుటనో యేయేభాగములు యేయేవనులచేయనో అది ఇది కొయినపుడు స్వల్పముగాచేయు రికేరులను యాచుంకముల వల్ల అభ్యాసభూమికముగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్ దొరవల్ల నేర్పించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించి తర్వాత మెంటువారివద్దనుంచి లై సెన్సు యిప్పించి తంకబడును, అందులకు ఫీసు 40 రూపాయలు కట్టవలయును.

తిరిగిక్లాసులు జూలై నెల 16 తేదీ నుండి ప్రారంభమగును. క్లాసులో చేరదలచిన విద్యార్థులు జూన్ 31 వ తేదీన గాని అంతకు ముందుగాని దరఖాస్తులు చేసికోవలయును. పాఠశాల విద్యార్థులు కోరినచో నివసించుటకు తా శోకంగబడును. ఈ క్రింక నడవారించువారికి వ్రాసికోనుడు.

(41) గ్యాలీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు. Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండ పురాణము

[క ద్య కా వ్య య.] వ్యాసుమహర్షి విరచితములగు పదునెనిమిది పురాణములలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టిందో కులభేదము లేకలిగి ఆచారవ్యవహారము లెట్లుమాత్రం? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నది. గొప్పవారి గ్రంథమువై మంచియభిప్రాయము నిచ్చియున్నాడు. శ్రీమిగుల గులభము. 900 పుటలు నెల 4-0-0, అత్యుత్తమ ప్రతి 5-0-0. పోస్టుకర్చులు జేయ.

శ్రీమదాంధ్ర లలితోపాఖ్యానము

తెలి:- సులభము, మృదుమధురము, భావగర్భితము. 2000 పద్యములు కలవు. మంచిగాకెములవై అచ్చు, కాశీలో రెండు ధర రు. 1-8-0. పోస్టుకర్చులు జేయ. (4-12-14) జనమంచి కేమాదికర్మ, తెలుగుపండితుడు, మ్యూసిసిట్ హైస్కూలు, కడప

ప్రథమ పురూష దావిడ మహాజనసభ

దండిగుంటలో జరుగుట

పురూష దావిడులు 18 వ తేదీన నెల్లూరు జిల్లా కోస్తా రెడ్డిలలో దండిగుంట గ్రామమున మూడు గంటలకు సమావేశమై...

చదలవాడ నందరావు కాపురముగాను. అల్లాడి సూర్యరామయ్య బి. ఏ. గారు, మామిడి పూడి వేంకట రంగయ్యయ్యం బి. ఏ. గారు, వేదము వేంకటరావు కాపురముగాను సభాధ్యక్షులుగా పనిచేసి ప్రతిపాదింకన భ్యుల మునుమతియిన కాపురముగాను అగ్రాసముల సంకరించి తమ ముఖ్యమంత్రియగు మహాజన సభాకార్యదర్శి సభాచారిత్రమును చదివిన యంతయు విషయఃస్థాన సభ కూడింది...

రెండవవాటి యదయమున తిరిగి సభకూడింది 1916 వలయు జూలై నెల మొదలు 1917 వలయు జూలై నెల 30 వ తేదీ వఱకు పనిచేయుటకు కార్యకర్తలను నియమించు నెంపుట జరిగెను...

ఉద్వేగములను దాటి వచ్చి బీదలలో నెలకు రూపాయలకు కుటుంబమును, కుటుంబములకు వారికి పోలిచేడి ధాన్యముల పట్టి మంత్రేపథాన్యమును, వివాహ కాలములందు రెండురూపాయల చొప్పున, ఇతర కుటుంబ యోజన పనులములలో నొకరూపాయ చొప్పున, ఇతర కలయగనను తీర్మానములు చేయించి అంగీకరించిరి...

ఈనూతన ధర్మము విద్యార్థులయొక్కయు, దిక్కులేని మూలములయొక్కయు, ముఖ్యముగా పిల్లలయొక్క చేతులయందు ఇది రెండవ తీర్మానము.

ఇట్లందఱును కలిసి నెల్లూరు నందు, చెన్నపట్టణ మందు, వివిధ సభ్యులతో విద్యార్థులను విచారించుటకు నొకసభకు యోగ్యులగునందు. ఈ తీర్మానము మూడవది.

ఇహాహలంక సభ్యులును కలగుటకు సాధారణమైన సంధ్యావందనా నిర్వహణకు ప్రతిపురూష గ్రామిణియును ఆమె స్త్రీలను నెలయును ఈ తీర్మానము నాలవది.

ఈ తీర్మానములను గురించి నిర్దేశములు కాన్య నిర్వాహక సభ్యులును, అగ్రాసనాధిపతియు విచారించి రెండవ పురూష గ్రామిణి మహాజనసభలో వానిని గురించి తీర్మానంపడయెను. ఈ తీర్మానము అయడది.

త్రైం కుదిరిన విద్యను స్వీకరమును. ఈ గ్రామ తీర్మానములను అత్యుత్సాహముతో సభ్యులంగీకరించి సభాధ్యక్షులంత్యోగ్యములతో సభయగినినది.

ప్రొద్దుటూరు మున్సిపల్ త్రొందరలు.

మాపురము మున్సిపల్ త్రొందరలు యాధిపత్యము క్రిందికిరచ్చి నుమా రొక సంవత్సరము కాలము బాధించిరి. కాని ఇందు కిద్దురు, సందులు బాగుపడలేదు. సదులలో జల్లూరిపు బయటకువచ్చి ప్రాంతములగు తెలియని సమస్యలను గలిగించుచున్నది. సం. లోడ్లు, మిట్టలు ముగించుటకు బానిసలు నిలిచి చాలాదినములను వెండిగాక, మురిగిదువ్యాసనకొట్టి పురవాసల తెలియ కీడొనరించుచున్నది. ఈయన గుడుసెట్టి జల్లూరిపేట, కలరా మున్నగు అంటురోగములను తెచ్చుచున్నది ఇది మాకానిటర్ ఇన్స్పెక్టరుగారి కను నించకున్నాలో తెలియదు. ఇయ్యోరము కోపనీయును. ఇట్టి ఇక్కట్లను వారే బాధపడుచు నున్నది. ప్రజాసభ్యులు సభకు వారికింకేమి గొప్పపనియిది? ఇంక నేను వారిది గమనించి పురుషులందరి కిద్దులకు సదులను బాగుపఱుకు గాక! మాపురముందు మున్సిపల్ దీపములు పులిగి పురములు మొదలగుంచి పడవలును తొల్లు చాలాదినగానన్నవి. మున్సిపల్ కార్మికులములను తమిడి చేయదు గాక. కానిటర్ కర్మకులయందు వారు సాధ్యమునంత వరకు తమచ్యుతు పుచ్చుకొందురు గాక! ఒక విశేషము,

బందరు ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల.

(వల్లూరి సూర్యనారాయణరావుగారు)

మన కల్లెటూర్లో లోకములోపలకంద యోగ్యుడైన ప్రొద్దుటి, నెండ్ల పాఠశాలలలో చదువుకొనుచున్న బాలరూ చాలమంది జట్టలునుటతోయి నున్నామనెవల పరిక్షకై నను చదువుకొనుటకు కల్లెటికారై యున్నాము. వారు మిక్కిలి దురద్రులు. నేను మాది: యూర్లో, యిక్కడి వ్యవసాయ కేంద్రములకు వెళ్ళి వాండ్లు, నూలు ఫేసు, యంటుకు మీడి యెటు పరిక్షులనే జల్లెళ్ళలోబడి క్రిందపడిపోయి, తనిబాటుల నేక తిరుగుచున్నాను. క్రమశు విద్యార్థిధానమును బట్టి, వీరి సంఖ్య క్రమముగ హెచ్చుతక్కు మువడు. ఒక కళ విస్తార ద్రవ్యము భుజ్యునెట్టి, నూలు నెండు, యంటుకీయెటు పరిక్షుల ప్యాసు అయిన బి. ఏ, పరిక్ష ప్యాసుకాని యెడల, కొద్దిటికముగల బానిసవృత్తులలో ప్రవేశి చువలసి యుండును. వీరి క్రమంబు జ్ఞానము లేదు పరిక్ష, బీదనోపాధికి తగిన విద్య లేనిపోతులతో, స్వకంత్ర బీదము చేసికొనలేక యున్నారు. క్లాసు బీదముల క్రింద ఆపార ద్రవ్యము భుజ్యునెట్టి చదువు కొన్నవారిలో వేముంటికి ఒక్కరైనను బి. ఏ. ప్యాసుగు చున్నాలో లేదో సంశయము.

ఇట్టి విశేష ఫలితములకు నివారించుటకే ఈ ఆంధ్ర జాతీయ కళాశాల నేర్పడుచుంది. దీనిలో చదువుకొనువారికి కలగు సౌకర్యములు, లాభములు:- (1) ఇంగ్లీషుభాష రెండవ భాషగా నేర్చుచున్నను, ఆంధ్రములోనే సుమస్త కాస్త్రములను, కళలను నేర్పడకు శీఘ్రములలో ముగియగలగా ముఖ్యము వాతకాలంలో చదువుకొను బాలకులకు ఎక్కువ జ్ఞానమును బడచుగలదు. (2) ఇక్కడి వ్యవసాయ బీదములనైనను ఇచ్చుకొను బానిసానికి ఉచితముగానే విద్య గలవెదను. (3) ప్రతిదినము సకలములను బీదనోపాధికి ఉపయోగించు విద్య నేర్పగలరు. కడంగము, కమ్మరము ఇంజనీరింగు, సర్వే యింగు, లెసలింగు, డ్రాయింగు, చిత్రశిల్పము, ట్రైపురైటింగు, మొదలగు ముఖ్యములలో తమ కేవలములలో కాపులో చదువుకొనగలరు. ముందు ముందు వ్యవసాయ కాస్త్రము, వైద్యకాస్త్రము మొదలగునవి కూడ నేర్పరుచును. (4) మతి ము, భూసాంప్రదాయములు, శిశువృత్తి, పుణ్యపుణ్యముల బీదములు, పరమ ఆగ్రాహముగా యేర్పడు ముందుటతో, శిశువృత్తి పరిక్షింపి, సాఘి: సేవకు విద్యార్థులను పంపగలదు. (5) ఉపాధ్యాయులును, విద్యార్థులును ఒక్కచోటనే నివసించుచుండుటలను సుయోగ నుకల్పనభావములతోపెద్ద దును. ఈ కళాశాలలో శిశువులనుండి చదువుకొనుచున్న విద్యార్థులు, యిప్పటి నూలు ఫేసుల పరిక్ష ప్యాసులవారి తో సమానులగుటయే గాక, బీదనోపాధికికొన్నట్టి సంపాదించు కొని గలగుదురు. ఈ కళాశాలలో విద్యార్థిధానము, మామూలు వాతకాలలో ఇంటికి కావలసినట్లు చేయించి విద్యార్థులు గలర్న మొటుకాల్పించిన పరిక్షలకు వెళ్ళుటకు వీలులేదు. తమ కొడుకు, దివ్యాత్మిక లెక్కలు, నలు బట్టలు, లాడుకు కావలసిన కోరు ధనంతులగు కల్లెరంద్రులు ఈ కళాశాలకు వసిన లాభములేదు.

ఈ కళాశాల నడపుటకు నెలకు సుమారు ఆరువందల రూపాయలు ఖర్చు అగుచున్నది. వీరి లెచ్చు బీదముల మొత్తము మిగుల వ్యవసాయ. దీనికి స్థిర మొదలసరి నేర్పరచి యెడల, క్రమశు సార్వత్రిక త్యాగముతో పనిచేయుచున్న కోవల్లె మామంధరాపు బయటగాను, భగీరాజు బ్రాహ్మి నీతారాయయ్యగారు, మొగలరువారిపంటివాడు ముందు బయలు దేరిక పోవచ్చును. అప్పుడీ కళాశాల రాజమండ్రి జాతీయ కళాశాలలలో తీసికొని రాకకొన్నది కాబట్టి ఇంతవరకు దీనికి సహాయము చేసిన విద్యార్థికులవలననే గాక, కల్లెటూర్ లోనున్న కొందరు సమస్త కృషికుల కలవశ్యమైనా జనుల సేవకులకు మిక్కిలి అవసరమైయున్నది. ఈ కళాశాలసాపేక్ష బడిన కృష్ణజిల్లా మదరాసు రాజధానిలో విద్యార్థులు మొదటి దని చెప్పిచ్చును. ఇట్టి జిల్లాలో, కావ్యముగా సంకల్పము నకు 15 వ యా బయలువారు 400 నెడయియును కొక యెడల, సంకల్పమునకు ఆరవేల గాబడి యుండును. ఉచితముగా యెంతయిది! లెనాండ్ల క్రమ విద్య నేర్పరచును. ఇక్కడ కొంతసార్వత్రికత్యాగముతో వ్యవసాయముల పుచ్చు కొనుచున్న ఉపాధ్యాయులకు ముందుముందు తమ బీదములను ముట్టిననే ఆధ్యక్షుండదు. వై. చెప్పినవ్యవసాయ జనులు వ్యాపకాస్త్ర పుకారము స్థిరముగాను, ఆచంద్రాగ్రము గాను ఉండవలెనన్న యెడల దాతలకయ్యరముగాని అరయ్యర

ము గానికల్లెటూరు కళాశాలలపట్టి లోకములోనైన కోవల్లె మామంధరాపురములగు గారి పేర దానకట్టావ్రాసి, వారిలవననే తానెరిగి, తనకు కావ్యత బయటపెట్టును, వారికి కంప త్వరము 1 టికెరు 15 వ యిచ్చుకొనే పద్ధతిని ఒకదస్తావేజు వ్రాయించి పుచ్చుకొనవచ్చును. సర్కారు వారికిచ్చుకొను పన్నుతో యాదనునేను రూపాయలుకూడా ధర్మాత్మముగా నీయవలెను. ఈమాన్యులవలన తనమామ తనకుటుంబము లోనే యుండును. ఒక కళ తానిచ్చిన భూమిని తనవంశము యితరులకు విక్రయించినను యాదానము తనవంశమువారి చేసిన యెల్లపుడు జరుగుచుండును. ఈదానములో విద్యాదానము భూదానము అన్న దానము, అనుమాను ఉత్పన్నదానములు కూడి యున్నవి. ఇట్టి కాలేజి మాన్యులు ప్రతిగ్రామములోను దీపములవలె వెలుగుచుండుటలను, యిదియితరులకు మాన్యసర్వములై వెలయుచుండును. ఇట్టి మాన్యులుగల గ్రామములందు, బీద బాలరుల సంపదయెడల, వారికి విద్యాబుద్ధులు కరవీ బీదనోపాధి కలిగించి, తిరిగి వారు తమ గ్రామముల లోనే నుఖముగా జీవించగల యేర్పాటులను కూడ చేయ గలగుము. జాతీయవాదకాలలో ఉపాధ్యాయులుగను, పరంత్ర సంఘములలో నుమాస్తాముగను, శిశుసాములలో అర్యులుగను వదలించుటను ఆయనవ్యవస్థాపక వైద్య విధానమును తెలిసి కొనిన వైద్యులుగను కడద నురలగు ఇంజనీర్ల కర్మమును, జమీందారీ కర్మముల గను వైద్యకర్మగర్మములగు పీదకు నుమాస్తాముగను టైపులలో సిక్కులగును క్లిష్టసానుకులగును యిక్కడి విద్యార్థులు గారవమనో జీవించగలరు.

ఇట్టివ్యవస్థ మాన్యులకు సంపాదించుటకు యిదికరకు కొంత ప్రయత్నముచేయగా మాత్రము 1 టికె నుమాను నేయరూపాయలు రాగల భూమి సంపాదించబడినది. మన కృష్ణజిల్లాలోనుండు తాలూకాలన్నిటిలో ప్రజాబీదములలో అగ్రస్థానము వహించిన భీమరతి తాలూకాలో నుమాను ముప్పది గ్రామములలో పెద్దనుకుప్పలతో యిట్టి మాన్యులను గురించి ముచ్చటింప గల యాహుత్త తనకందకు మిక్కిలి ములుపుక కనిపించుచున్నదని మున్సిపల్ ఆఫీసరుమహములలో తనకందరకు తింక గానుండునగునక, మూర్తిభద్రాచల స్వాస్థ్యత్యాగము చెప్పకొచ్చి కోవల్లె మామంధరాపు గారి పంపియెడల, దస్తావేజులను వ్రాసి రిజిస్ట్రే చేయించుకొన వచ్చుననియు, ఉత్సాహముతో నెలవిచ్చిరి. ముమ్మడి, ఉచితముగా బీదలకు అప్పు పెట్టి విద్య చెప్పించవలెనని యా కళాశాలాధికారుల తలంపు గ్రామములలో సుపన్నుచు నులుకూడ, విద్యకొరకు అధికధనము దానముచేయుట యెరుగను. వ్యవసాయజనులవైపు ఆసక్తికలిగియుండి సంపాదించుటలను కళాశాలకు యెక్కువలాభము కలగుటయే గాక, యిక్కడి విద్యావిదానము జనుల వివిధ శిల్పిగా వ్యాపించుచుండును.

ఈవిషయ, హిందూ కాలాపరిగ్రహ, మన శిశువుల శత్రు సాపేక్షము, వారిచేతనే పడవలకు కాలేజీ యింగుండు లో ఒక యింగ్లీషు స్త్రీ కుమారుడు కలవరకులకు దానము చేసివడు. అట్టి కాలేజి యిండి చూలో యేదో ఒకచోటనే సాపేక్షముగా గాని యింకొక సాపేక్షముగని ముం యిండి యాదేశముల రెడై అట్టి కళాశాల అండుకుచున్నట్టి, అదా నము, ము యాంధ్రజాతీయ కళాశాలకు వచ్చునట్లు మనకళా శాలాధికారులు ప్రయత్నము చేయవలె గాక.

ఒక కుజ్జము:- సంద్యాలకు విమానమునందు మహా సంక్షేత్రమునందు ఒక గొప్ప అజ్ఞము జరిగింది. అందుకు చాలామారులనుండి జనుల విచ్చేసి యుండిరి. దినమునకు ఆ యిదు కల బ్రాహ్మణ భోజన జరుగుచుండెను. అజ్ఞము వకు అధికోత్సాహముతో మహాసందయ్య గారు యె మిడిల రూప్యము చతుశ్చక్రమువలె వారి మాటల వైకుంఠ, రా వ్యామ, గొప్పచందానేసి యా అజ్ఞము జనులకు జరిపి వీరి ఇందులో వాసులమార్గ రూప్యములు మిగిలింట్టు, ఆ మొత్తము దేశ శివానరంకుగిరి, సంద్యాల పుష్కరా సంతము వెక్కిరి గారు తలమందర జనులకు, కావదా నెలయ భూండా గరములకు, మున్నాకు ధర్మ పాఠశాలకును విని యోగవరులకు టిక్కెట్లై ట్లు విడుటకు మిక్కిలి సంతసిం చుచున్నారము. వారు మహాదీక్షితము పుష్కరితముగా చేసెరు; ఆ భోగ్యములను పాలుపడియు, గాత్ర పాఠ శాలలందు మిక్కిలి శ్రమచేసికొని యు, గ్రామములందు ఉపన్యసింపియు, కర్మానుష్ఠితి సంఘసంస్కరణ సభకు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు గానుండిరి ఈ సభ కార్యములు వై మొత్తమును స్వయోమచేత యత్నించినందులకు తెలియు సంధ్యా పుజనము కృతిజ్ఞులు.

హైందవ విజ్ఞానము

తద్రూపత్యకత.

II

భూగర్భాద్భుతావస్థానాః భౌతికవిజ్ఞానాః ప్రజాః
యాః స్యాద్భూగర్భానంతర్యం న భౌతికవిజ్ఞానాః.
ప్రభవాద్భూగర్భానంతర్యం భౌతికవిజ్ఞానాః
యాః స్యాద్భూగర్భానంతర్యం న భౌతికవిజ్ఞానాః.
సర్వభూగర్భానంతర్యం సర్వభూగర్భానంతర్యం
సర్వభూగర్భానంతర్యం సర్వభూగర్భానంతర్యం

ఈమూల స్తోత్రముల కేవల లిఖితములము కావున
విద్యకాలము ప్రజలచే ననుష్ఠించబడినది. తదనంతరము
తేజాధారములగు న్యామినితక శాసనములను పరిపా
శించుచున్న ప్రజల జీవితచరిత్రము నెఱిగినవా రట్టి జీవితము
జీవించుటయే యాద పవక మానవ. మహాపురాతన కాలము
లందు, పృథ్వీప్రాంతములందు నాగరములందును పాద్యులందును
సందర్శించుచు, హిందూ దేశములో నా రాజులును
నరేంద్రులును కొడుకులును జరిగినట్లు సత్యమేకాని, తదనంత
రము విద్యకాలము జీవితము శాంతిమంతము యథార్థ నాగర
కత యంతయులేదు; అదిగా కనుబడిగా నున్న నైతికబలము
నెలకొల్పబడినది. తమల వెంటాడుచు భాగ్యమును పోయి
భర్తృస్వాతంత్ర్యములు నుపాపము లయ్యెను—ఇట్టిస్థితి ననే
క్షించియు యూరోపుఖండ మిప్పుడు వెనకలూడుచున్నది.
సంపన్నములగు ప్రజాసంఘము ధృవీకృత ప్రజాబల పరిపాలన
యందుండినది; కాంతిసంరక్షణ మొనర్చుచు, పరిస్పర్ష వైషమ్య
ములు కలిగినపుడు మధ్య నిర్దిష్టము రహితము మధ్యస్థాధి
కానమునకు బాటుచేసి నుండియున్నది. ఈ స్థితిగతు
లకు కాలిదాసు ఈ క్రింది విధముగా నిర్భిక్షించియున్నాడు:
“నృపా ఇహోష్ఠ్థరినః పరేభ్యో భర్తృత్వం మధ్యమ మాత్ర
యత్నే.”

అసంఖ్యములలో మితిమీరిన యేకరాజపరిపాలనమే
యధిక వ్యాపించిన పరిభ్రష్టచేతము. ప్రాచీనకాలము
నలిగియున్నానది పరిభ్రష్టమైన పరిభ్రష్టములు లేవు. కాని,
యెడల నలనా, నానందే శేషాదరినట్టియు మనుష్యు
డనియు న్యాధిపత్య, శిరోష్ఠ్థులనలనా పరిభ్రష్ట బాధ
జనకందేతములు న్యాధిపత్యములను మే సర్వభూగర్భానంతర్యం
కావలసినది. అట్టి యేకరాజపరిపాలనము, అమూల్య
ప్రజాస్వామ్యమును నష్టముచేయును. ప్రజాస్వామ్యమును
నిర్భిక్షించుట నిధానములను విడుదలము అపరమభృ
మాతృములయందు ఈ క్రింది వాక్యములనలనా గమ్యము
యగును:—

“నాస్య విషయేషుధా రోగేన హిమానసాభ్యో
వాదక స్థితకత్వత్.”

ప్రజలకు జీవనోపాధి కల్పించుటకు వారి యాత్మిక
కాపాడుటకు వారి సంపదలభివృద్ధి చేయుటకు న్యాధి
నిపాద్య స్వామ్యపును ఇతరవిధమైన మహాములను తొల
గించుటకు రాజు బాధ్యుడగుటకు మహాభారతమున నిద
ర్శనములు గలవు. ఈ విషయ మింకొందరితోకముగా సంగ్రహ
ముగా నిర్భిక్షించబడినది:—

రాజమూలా మహా బాహు యోగ క్షేమ సమృద్ధి
ప్రజాను వ్యాధుమత్తైక మరణం భయానక

తదంతతా విహితా ముష్టిక నుభానా ప్రిక సంపూర్ణ మృ
త్యుకంబని ఆ మత గ్రంథములను కొంచెము త్రిమపడి పరిభ్ర
షించు బుద్ధింతులకెల్ల బోధదేయము. నైతిక భర్తృత్వము
నిర్దిష్ట సాంఘికజీవనము సాధ్యమగునట్లు వానిని నిర్భిక్షం
కే యా మహాభారతములకెల్ల కొంతటి శీలము కలదు. ఆ మత
ములు నైతిక ఆ ముష్టికాభివృద్ధికి భగవద్భక్తితో తదితర
సాధనములతో పురికొల్పెను. కా, తక్కిన యన్నిమతముల
కంటె ముష్టికములనుగడచుట తదంతముగా నశేషములగు
సర్వోక్త లక్షణములుగలవు. తదంత మంగీకరించునంతటి
యంత్యస్వాతంత్ర్యమును మనోనాస్వాతంత్ర్యమును మఱియే
యంత్యములను ఇ యున్నట్లు. యూరోపుఖండమందు సర్వం
ప్రభావములను వ్యక్తీకరించుచున్న సోక్రిటీసు కాలము
ముదలు గూర్చుకుని దండన (ఇంక్విజిషన్) కాలములకు
ఆశేష భృత్య పాపములనుగడిచి. హిందూదేశమున చావ్యా
కులనందలి సర్వోక్తములు నైతిక నిరాతంకముగా తెలుపుచు
పాపములను వ్యాపించుచున్నట్లుగిరి. దేవుల మునిగిని భృగ
కలములకు హిందూ దేశము నిర్భిక్షించునట్లు కవిలంక దేవిధము
లను బాధించుచున్నది; అంతేకాక, సామ్యమోగ కర్తలకు

న న కా ది స ప్ర మ న మ్య ల లో నో క రు గా
చేర్చబడినాడు. విశ్వదేవతల వోహాలు, ప్రజ లీసప్త
మనమ్యలకు తర్కము నేయును. ఈ గ్రంథము మాయే
సహితమోగకాత్మ కర్తవ్యము లభించినది కాదు; మహాభార
తమును ముగిసికొనెను. యథార్థము ని వే కా ది
నకల నద్వైత గాఢమును అగు భి మ్యు న కు త వ్య
మఱియొక్కటి కూడ లభించినది. కాదు. త ద మ త మ
నండి వెలిగిది తన్మతాన లంబులను చీ ల ర ది సి త న
మతములో చేర్చుననందున గౌతముబుద్ధుడు నాధింపబడ
లేదు. అంతేకాక, రాజ్యము పరిత్యజించి మహాసాక్షిల్యము
కలిగి దయాభక్తియును బోధించినందుకై ఆతడొక విష్ణుగ
తారముగా గొంగిపర బడినాడు. భౌగోళికతలంబులు తద
మతానలంబులతోహాలు స్వస్థముగా జీవనముకృతేయ
యన్నాడు.

తదంతతమున నిం కొక యత్యుల విషయము
కలదు. అదియేయనగా తదంతము ప్రృథ్వీకాత్మ యతు విశ
ద్యము కాదు; అంతేకాక. ప్రృథ్వీకాత్మ తా నభివృద్ధియైన
కొలది ఆతడయొక్క సిద్ధాంతములను విశ్వాసములను ప్రతి
స్థాపనలను ఆచారములను రూఢింతుచున్నది. వి శ్వ ము
సమస్తము వరమాత్మ సాక్షాత్కారమును వాని పరిజ్ఞానము
నని తద మత సిద్ధాంతములలో ప్రధానమైన సిద్ధాంతము.

‘సర్వం హ్యేకం భృగోమ్’ అను మాతృకా బ్రహ్మ.
(మండూక్య. 1,2)

‘పురుష ఏకదం విశ్వం’—(మండక)

ఈసిద్ధాంతము జగదీశ్వరంద బోధుగాయకవిజ్ఞాన య
ములకు తత్త్వ గమ్యములనలనా ప్రకృతికాత్మ సమ్యక్తముగ
తీర్మానించబడినది. మరియొక సిద్ధాంతము: విశ్వ మే పరమా
త్మయొక్క సాక్షాత్కారమే ఆ పరమాత్మ చిన్నివానికంటె
చిన్నిది పెద్దవానికంటె పెద్దది— అహోరేచియాన్ మహతోహ
హియాన్. ఈ తదవాక్యములలోని మొదటి భాగమును నయో
జనసిద్ధాంతము (ఫి యి ఆఫ్ ఎత్వెన్స్)ను, సర్వభూగర్భానంతర్యం
మహాసంబంధించిన యితర ప్రకృతికాత్మ సిద్ధాంతము
అను బలపరచుచున్నది. రెండవభాగమును కొన్ని కౌటబ్బ
లకు పూర్వమే కొన్నికను ప్రసవించెను. ఆతడు దూర
దర్శనీ యంత్రసాహాయ్యముచే మహామును యాచారము
ప్రదేశము (అకాశము)లో మనము నిలపించెడి భూమికన్న
పెద్దదై యసంఖ్యాకములగు జగత్తులు గలవని కొంతెత్తెను.
తాన కొత్తగా కనిపెట్టిన యీ సంగతిని యూరోపునందలి
తన సమకాలికులకు తెలియజేయవలెనట్లు ఆతడెవరిమితము
గా వాదించుచున్నాడు. ఈ కొత్తసంగతి హిందూదేశమునందు
కొన్నికనునకు వెల్లయ్యగములు పూర్వమే కనపట్టె బడి
నది; యోగవాసిష్ఠమున చేర్చబడియున్నది. అచారమైన
యాకాశమున తమతను నుండలములలో అసంఖ్యాకములగు
మహావీరంబులు లక్ష్మణతేజముతో నందరించుటకు, ఘోర
తమోయముగు మహారణ్య మధ్యమున ఉపాసనీత భూతములు
తాండముడుటతో పోల్చుటనలనా, వై యభివృద్ధియును
సామాన్య జీజ్ఞాసము గలవారినితము చక్కగా బోధదేయ
గలదు:—

‘భీమాంధకారగహనే నుమహత్కృత్యే
స్వత్యంశ్యదగ్ధిపరస్పరమేవ మత్తాః
యత్నైస్తథాపృథితే పరమాంబరేంత
రేనంస్సంకంఠి నుబహూం మహాదగంఠి.’

కేకాదన హిందూదేశపు తోలిమ్యుల పరిభాషలో ఆగ
స్త్ర్యముని ఇది మనకు వెల్లగును పాపముల ఇమ్యయన్న మూర్ఖ
నికన్న తలమడుగులు పెద్దదనియు పృథాకంతయనియు ఇపుడు
జరిగిపోయెదమన్నది. గ్రహముండల మధ్యస్థుడగుటచే
మనము గ్రహాంతి యతున్న మూర్ఖుడుకూడ నొక గ్రహ
మా మృగి దే య ని యు ఆగస్త్ర్యముని చుట్టును
తిరుగుచున్నాడనియు సిద్ధాంతకరించుటకు భగోళ కాత్మ
జ్ఞులు ప్రయత్నించుచున్నాడు. ఈ ప్రయత్నముతో కొనసాగు
నడల, పూర్వోక్తములగు తదవాక్యములు మఱింత ధృవ
పడక గలవు.

‘మూర్ఖ ఆత్మా జగతస్త్రమృత్యు’ అని మఱియొక తద
వాక్యము కలదు. ఇదికూడ అభినవకృతికాత్మ సమ్యక్తము.
చరాచరాత్మకముగు పాపములకెల్ల మూర్ఖుడే మూలమని
వాని యర్థము. రసాయన కాత్మమును క్రియాశక్తి సంరక్షణ
సిద్ధాంతమునకూడ ఈ యర్థమునే నుచుచున్నది. మతముల
కొల్ల ను త్రమతముగా జరిగింపబడిన సత్యజ్ఞానము నిమి
తము హిందూదేశమున దంతటిభావ స్వాతంత్ర్య మంగీకరింప

బడినది. ‘సత్యాన్నాస్తి పరోధర్మః’—తదంతతలంబు లం
దలు ఈ యధికారముకృత్యముని నిరాశ్రయముగా నంగీకరించె
దను. వారు నుపాసితములగు వక్రప్రకాత్మ సిద్ధాంతముల
నంగీకరింక తన్నుడు. ఎందుకల్ల ననగా, ఆసిద్ధాంతములు
ఇంద్రియ గోచరములగు విషయములకు సంబంధించినవి అట్టి
విషయములలో నుపద్రుతుగు మిమాంస భర్తృమాత్రము ప్రకా
రము ఇంద్రియముల సాక్ష్యము వరకు ప్రమాణము. ఇంద్రియా
తీతవిషయములకు మాత్రమే శ్రుతిప్రమాణముని మిమాంస
కాత్మకవిధించి యున్నది; ఈవిధి శంకరాచార్యుల నంతటి
పరులప్రామాణికం డ గిరించి యున్నాడు. “ప్ర
త్యక్షాది బ్రహ్మజ్ఞానబలభేదా విషయే శ్రుతిః ప్రామాణ్యేన
బ్రత్యక్షాది విషయే” అని శంకరాచార్యులు వదియించి
యున్నాడు; అంతటితో నిజమక, అన్ని చల్లగాను ప్రకాశ
హిమగాను నుండునని నూరు శ్రుతిప్రమాణములు కలబులి
నన, అవి బ్రహ్మములు కావరని వొక్క వక్కాణించి
యున్నాడు: “వాహిత్యేతి తతంతి శివోగ్నిరభి కాశే నేతి
బుద్ధిగో ప్రామాణ్యమునెతి (మతేషు)

Andhra Dramatic Competitions

ఆంధ్ర నాటక ప్రదర్శన

బహుమతులు.

రాజమహేంద్రవరమునందు ప్రొద్దు యూని
యన్ (Friends Union) వారు ఉత్తర సర్కారు
జిల్లాలలో ఉన్న అన్ని నాటక కంపెనీలవారికి తెలి
యజేయున దేమనగా:—

ప్రహ్వ శ్రీ చింతమర్తి లక్ష్మీనృసింహముగా
రిచే రచించునబడిన గయోపాఖ్యానము ప్రదర్శిం
చుటకు జూను 25-వ తేదీలోపున రు 5-0-0 దర
ఖాస్తు రుసుముతో సహా దరఖాస్తును సెక్రటరీ
గారికి పంపుచున్న వారిచే 31-వ జూలై లగాయతు
రాజమహేంద్రపురమున నాటకములు ప్రదర్శింప
బడును. సదరు దరఖాస్తుదారులు నాటక కంపె
నీకి సంబంధించినవారుగా నుండవలెను. నాటకా
ధ్యక్షులద్వారా ధరఖాస్తును పంపు కొన
వలయును.

బహుమతులు

గయనికి, కృష్ణానికి, అగ్రమునకు, రు 50-0-0
లు విలువగల బంగారు పతకము లీయబడును.
మొత్తము మీద బాగుగా ప్రదర్శించెడు నాటక
కంపెనీలవారికి రు 10-0-0 విలువగల వెండిగిన్నె
ఖాతుముగా నియబడును. ధరఖాస్తును పంపు
చున్న కంపెనీలకు యాల్పున్న, జడ్జిలచేర్చున్న,
వెంటనే తెలుపబడును.

రాజమండ్రి } M. V. Koteswararao
5-6-16. } Acting Secretary Friend's
Union
Rajahmundry

VICTORIA JUBILEE TECHNICAL INSTITUTE.

The Institute re-opens on the 21st June.
There are five departments in this
Institute viz Mechanical Engineering, Electrical
Engineering, Textile Manufactures,
Technical Chemistry and Sanitary Engineer-
ing each of four years duration. Only 30
students will be taken into each section. The
Entrance Examination will be held on the
21st June. Applications for the same should
be sent so as to reach the Principal's office
before the 17th June. Further particulars can
be obtained from the Calendar which can be
had for as 12.

There are now about 15 Andhra Students
studying in the various sections. They started
an Andhra Mess in the Dormitory. New
comers will have no difficulties as to their
boarding. They are requested to intimate
their arrival to

MR. V. RAMACHANDRA ROW.
General Secretary Andhra Students Mess.
VICTORIA JUBILEE TECHNICAL INSTITUTE,
BOMBAY

[illegible]

విషయానుక్రమణిక.

ప్రభుత్వమున ప్రావిడెన్సు, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజ్యము	3
ప్రావిడెన్సు	4
దేశీయ కౌంట్రీ వార్తలు	5
ప్రభుత్వము	6
6 కోట్ల ఆస్తు	6
మైసూరు ఆర్థిక సమావేశము	7
విదేశీ కౌంట్రీ వార్తలు	8-9
మైసూరు ఆర్థిక సమావేశము	10
ఇండియన్ కౌంట్రీ వార్తలు	11-12
గుంటూరు నుండి వచ్చిన వార్తలు, ఆంధ్రప్రదేశ్ వార్తలు	13
యుద్ధమునుండి వచ్చిన వార్తలు, గృహ సంతాపము	14

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1916 వ సం. జూన్ నెల 10-వ తేదీ

శనివారము

ఆము కోట్ల ఆస్తు

మన ప్రభుత్వము వారు సంవత్సర సంవత్సరమును మన దేశములోని రైల్వేలు మున్నగువాని వ్యయములకై ఆంగ్ల సీమలో కోట్ల కొలది ఆస్తు దీసి కొనుచుండిరి నూచదువరు లెరుగుదురు. రైల్వే వ్యయములకై గాన 18 కోట్ల రూపాయలు ఏటకు అప్పుచేయుట పద్ధతిగా నేర్పడి యుండినదియు తెలిసియే యున్నది. ఈ ద్రవ్యములకు ఆంగ్ల భూమిలో అప్పులేసికొనుటవలన వడ్డీ ఆదేశ వ్యాపారములకు ఇచ్చుటి ఆదాయమునూడి ఎత్తి పంపవలసి యుండుననియు అతీసికొను అప్పు ఈ దేశముననే తీసికొనిన యెడల ఈ దేశములోనే వడ్డీ పంచి పెట్టబడుటచే సంకల్ప దేశమును వదిలిపోవుట సంభవించదనియు కొంత బలవ దభిప్రాయ మేర్పడినందున ఇండియా ప్రభుత్వము వారు ఈ దేశము ననే నాధ్యమైసంతవరకు అప్పులుచేయుట మంచి దను నభిప్రాయమునకు మరలుచుండిరి. ఈ లోపుగ మహాసంగ్రామము తటస్థమయి ఈ యభిప్రాయమును ప్రపంచమనడి యైనది. పాశ్చాత్య రాష్ట్రము లెల్లయు ఘోరకదనమున నిమగ్నము లగుటచేత నెచ్చటి ద్రవ్యమును వారికే చాలక వచ్చియున్నది. వారి తరఫులకు అప్పిచ్చుకట్టికొని ప్రస్తుతమున లేదు. లోకమంతటను నుత్తమసంపద్యక్తులగు ఆంగ్లభూమియైనను తన దింకర్పుల కేర్పరచుకొనుటకాక మిత్రముండలిగాని, ఇతర రాష్ట్రములకును ఆర్థిక సహాయము చేయవలసియున్నందున నితరులకు అప్పులిచ్చుట మాని తానే యెప్పుడునైనను అప్పులు సంపాదించవలసిన ప్రదేశము. అందుచేతనే యిటీవల కొందరు మన పాశ్చాత్య స్నేహితులు, అందులో ముఖ్యముగా యుద్ధసహాయమునకే కంకణముకట్టుకొని పనిచేయునుండు వెబ్బుగారు, మనదేశముకూడ యుద్ధమునకు గాను ఆంగ్లభూమికే అప్పుగా ద్రవ్యమిచ్చి సాయపడవలసినదని సలహాచేయుట సంభవించినది. మరి కొందరు మనము కొంతయప్పుకు పూచిపడి ఆరీతిగా ఆంగ్లభూమికే సోపానముపెట్టినదని ఉపక్రమించినవారు నున్నారు. సామ్రాజ్య సేవ చేయవలయునని మన కచారముగు మిత్రులము కలదని మన ప్రభుత్వమువారు లెరుగుదురు. నిన్నటిదినము మేము

ప్రకటించిన ఛేంబర్లనుగారి లేఖ సాధికారముగానీ విషయమును వ్యక్తపరచినది. మనము సైన్యములలోచేరి రణరంగమున శత్రువు నెదిరిపాణము లర్పించియైన సామ్రాజ్యమును సురక్షింపవలయునను నభిలాషచే దినదినమును విచ్చి కపైనికవృత్తిని కోరుచుండుట నెల్లరు నెరింగియేయున్నారు. కాని అపారముగా దినమునకు 7½ కోటి వ్యయముగు సం దర్భమున అప్పురూపముగాగాని మరి యేరూపముగాగాని ఈ ప్రావిడెన్సు, కుమారుల మొంత చూపినను, కార్యమున నేమియును చేయజాలదనుట మనప్రభువులే యెరింగియున్నారు. మనదేశమున రైతులు ఋణమున పడియుండురీతిని మరి యేదేశమునను ఏరైతును ఋణమున పడియుండులేదు. మన రైతులమొత్తపు ఋణగ్రస్తత అయిదునూరు కోట్లుండునని లెక్కలు లెక్క చేసియున్నారు. దామాషా చేసినయెడల మనదేశములో మనుష్యులకు 16 రూపాయల అప్పు ఉన్నట్లు తేలుచున్నది. సంవత్సరమునకు దామాషాను మనదేశమున మన మ్యనకు ఆదాయము రు 27 లని గణించబడియున్నది. సంవత్సరమున కింత స్వల్ప మూదాయముగల మానవుడు అంతకు సగమునకు పైబడిన అప్పును ఎంత బరువుగా నెన్నవలసియుండునో ఆలోచించతగి యున్నది. కొందరు ప్రముఖులు ధనవంతులు ఉన్నను కొందరు మహారాజులు జమీదారులు కల రైనను సాధారణస్థితి ఇట్టి దగుటచే హార్డిజి ప్రభువులు సర్ విలియము మేయరుగారును ప్రావిడెన్సు భూమినుండి ద్రవ్యసహాయ మెక్కువగా రాజాలదని నిర్ణయించుకొని ఎంద రెన్ని విధముల తమ్మురు తూలనాడినను లక్ష్యపెట్టక ఈ భూమిలో యుద్ధపు అప్పుల సంగతియే తలపెట్టలేదు. హార్డిజి ప్రభు పద్ధతినే నడుచు కొందునని ఈ భూమి మీద కాలుపెట్టుటలోనే వాగ్దానము చేసిన మల్ముసుఫ్దు ప్రభువు గారు తమ మాట కనుగుణముగా నడుచుకొను నట్లే తోచు చుండుటకు సంతసించు చున్నాము. వారి సంవత్సరము 6 కోట్ల రూపాయల అప్పునొక దానిని ప్రకటించినారు. ఇది యుద్ధపు అప్పుగాను, మేము పైన వివరించిన ప్రావిడెన్సు భూమి యొక్క సాంవత్సర కార్యమును అనుసరించిన యప్పు. కడచిన సంవత్సరము అందు కోట్ల రూపాయలకై ప్రకటించబడిన యట్టి అప్పు ఎప్పుటివలె వర్తమాన సంవత్సరమున రైల్వే నిర్మాణాదిక కార్యములు జరుగకున్నను కొలదిగానైన ఇది వరకు జరిగిన పనిని నిలుపునంత వరకు నైన పరిశ్రమ జరుగక తప్పదు. ఈ మాత్రమైనను ఇతర భూములలో నిప్పుడు అప్పు దొరకదు. అందుచేత మన ప్రభుత్వమువారు ఆరుకోట్లు మాత్ర మీ సాంవత్సరము అప్పుచేయ నాలోచించినారు. ఇది స్వల్పమే యగుట వల్లను ఈ దేశముననే వినియోగపడి మరల విశేష భాగము ప్రజలకే తిరిగి వచ్చునది కావునను ఈ మహా సందిగ్ధ సమయమున ప్రజలు తమ కున్నదానిలోనే ప్రయాసపడి నేక రించియైనను తమ దేశవ్యయములకు తామే ద్రవ్యము సమకూర్చి కీర్తిగాంతురని నమ్మనలసి యున్నది. ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిన అప్పు ఆరుకోట్లు. పండ్రెండుకోట్ల వరకైనను స్వీకరింతురు. నూరు రూపాయల అప్పు పత్రమునకు నూరు రూపాయ

లిచ్చి తీరవలెను. వడ్డీ స్థూలకీ నాలుగు వంతున నీయబడును. 1916-వ సంవత్సరము అక్టోబరు 1-వ తేదీలోవల ఈ యప్పు తీరువబడును. ఈ యప్పుకు ద్రవ్యము వంపగోరువారు ఈ నెల 14-వ తేదీ బుధవారము మొదలు ఈ నెల 28-వ తేదీ బుధవారము లోపుగ దరఖాస్తులు పంపవలెను. నూరు రూపాయలకు తక్కువ గాక నూరుతో మాత్రమే గుణితము చేసి ఇయ్య దలచిన మొత్తములు తెలుపవలెను. కలకత్తా క. రెస్పీ కంట్రోలరునకు మద్రాసు, పంజాబు, సంయుక్త కరగణాలు బీహారు ఒరిస్సాలు, బర్మా ఈరాజధానుల అకౌంటాంటు జనరలలకును, అస్సాము మధ్యపరగణాల కంట్రోలరులకును, బెంగాలు, మద్రాసు, బొంబాయి బ్యాంకులకును ఇల్లా ప్రెజిడెంట్ కును దరఖాస్తులు పంపవచ్చును. నూటికి అయిదువంతున కిసా ఇట్టుకూడ దరఖాస్తుతో పంపవలెను. జూలై మొదటి తేదీలోగా దరఖాస్తు దారులకు నూరేసి రూపాయల సర్టిఫికేట్లు, ప్రభుత్వము వారు మంజూరు చేయగలిగి సంతవరకు, పంపబడును. అట్టి సర్టిఫికేట్లు రు 5000 లకు మించనిచో ద్రవ్యమంతయు ఆగస్టు నూడవతేదీ లోపుగా చెల్లించవలెను. అంతకు పైబడిన యెడల నాలుగు వాయిదాల మీద చెల్లించవచ్చును. ఈ వాయిదాలు జూలై 13, ఆగస్టు 3, ఆగస్టు 22, సెప్టెంబరు 7, గా నియమింప బడియున్నవి. క్రొత్తయప్పునకు ద్రవ్యమిచ్చు వానివద్ద ప్రాతేకి వడ్డీ, కిక్కి వడ్డీ గవర్నమెంటు పత్రములను యెడల ఇప్పుడుకట్టు ద్రవ్యమున కెక్కువగాని మొత్తము వరకు వాని ఈ క్రొత్తబాకీ పత్రములుగా మార్పు కొనుటకు ప్రభుత్వము వారు ససహాయములు కల్పించి యున్నారు. తపాలాఫీసుల ద్వారా ఈ క్రొత్త యప్పు కార్యక్రమమును నడుపుటకుకూడ నేర్పాటులుచేసి యున్నారు. వారి వివరము ముందు తెలుపగలము.

మైసూరు ఆర్థిక సమావేశము.

మైసూరు మహారాజులుగారి జన్మదినము సంతానార్థిక సమావేశమునకు వినియోగించ బడుట మహారాజులుంగారికి సంపాదన తేమమనిన సంతాన తీనతగలదో చక్కగా తెలియబరచుచున్నది. ఇట్టి తీనతను గనుబరచు ప్రభువునకు ప్రజలు కృతజ్ఞతా బద్ధులై యుండుటే కాక బయటి లోకులును గౌరవము నిండార చూపుచురనుటకు సందియము లేదు. మహారాజులుంగారికి అన్ని విధములను చక్కగా తగిన యట్టి మంత్ర పుంగవులు సర్ విశ్వేశ్వరయ్యగారును వారి ప్రతి వాగ్యమునను ప్రతి కార్యమునను ప్రతిఫలించు చుండుటకు మేము కడుగడ సంతసించు చున్నాము. వీరు ఆర్థిక సమావేశముల నుపక్రమించుచేయు నుపన్యాసము లెల్లప్పుడును వ్యాదయాగ్గదకరిములు. వానిలో సామాన్యముగా గత సంవత్సరము జరిగిన యభివృద్ధి యంతయు క్రోడీకరింపబడు చుండుటచే ఉత్సాహముచే కలుగు నాహ్లాదమే కాక కార్యనిర్వహణ కథనముచే గలుగు నునోద్దీపనంబు గూడ ఏక సమయంబున జనువరులను భవింప గలుగుచున్నారు. నిన్నటిదినము విశ్వేశ్వరయ్యగారు ప్రకటించిన సంగతులు మైసూరు యొక్క సత్వరాభివృద్ధిని కనపెట్టి యుండువారలకును గూడ ఆశ్చర్యమును కల్పించునవిగా నున్నవి. పరిశ్రమల నాలోచించితిమేని గంధపునూనె పరి

శ్రమాగార మేర్పడినది. నల్లపల్లిశ్రమకు తగిన యంత్రములు సిద్ధమయినవి. మైసూరులో మరి యొక ప్రతికర్తాగారము నిర్మించుటకు ఏర్పాటులను క్రమశిక్షణమునా రాలించుచున్నాము. ఇందు ఉత్కలశ్రమలు సాధ్యమైన యని విచారణలు సాగుచున్నవి. కాగితపుగట్టు, కర్ర నూనె, బొత్తాములు మున్నగు కలశ్రమలకును తగిన ప్రోత్సాహము కల్పించుటకు ఆర్థికసహాయ వేళపు టుపసంఘమువారు క్రమశిక్షణాధికారులతో సంప్రదించుచున్నారు. గృహపరిశ్రమల నభివృద్ధిచేయు క్రమిష్టావసర ప్రయోగముగా సంవత్సర కాలము నడుపుటకు క్రమశిక్షణమువారు ఉత్తరపులు దయచేసినారు. పాశ్చాత్య వ్యాపారవస్తు పదార్థ నాగరము లేర్పరుపబడనున్నది. దశరా ప్రదర్శనములలో నట్టి ప్రతీష్ఠాపన యొక్కటి ప్రారంభము కాగలదు. ఇది ఎల్లయు రాయండు వనలుగా దోచి కొంద రాజేమించుట కిందులో కొంత యెకమున్నను మనదేశపు స్థితిగతుల నాలోచించినచో నిర్మాణ క్రియ యందు గల కష్టములను దలంచుకొనిన యెడల నిది స్వల్పభివృద్ధి కాదనుట యెట్టి వాడిని దోచకపోదు. పని శాగుగా నడువనిచోట నడువలేదనియే దివాకాగాను స్వస్థముగా వాక్రుచ్చి యున్నాడు. వ్యాపార విషయములందు తగిన యభివృద్ధి కానరాలేదట! వ్యాపారస్థులను విదేశ యాత్రకు బోవునట్లు ప్రోత్సహించు చున్నారు. విశ్వేశ్వరయ్యగారి యసామాన్య ప్రోత్సాహమున నీ విషయములును జీవకళానిర్మలములగు నసి నమ్ముచున్నాము. విద్యా విషయముల వంకరు దిగిగితిమా మైసూరులోని అభివృద్ధి ఇతర ప్రాంతములను తిరస్కరించి వానికి సిగ్గు పుట్టించినట్లున్నది. జూలై మొదటి వేదికో మైసూరు విశ్వవిద్యాలయము ప్రారంభము కాగలదు. మైసూరు బెంగళూరులలో గ్రంథాలయములు అభివృద్ధి చేయబడినవి. జానకదములలో గ్రంథాలయములను స్థాపించుటకు ప్రయత్నముగా నొకవర్షానికి క్రమశిక్షణమువారు మంజూరుచేసినారు. తాలూకా ముఖ్య క్షేత్రములలో వ్యాపార విద్య నేర్పు తరగతులను పెట్ట నారంభించినారు. కన్నడ గ్రంథ ప్రచురణమును గురించి యాలోచించుటయు క్రమశిక్షణలో ఉత్సాహభి నివేశముల గల్గించు నట్టి ఉపన్యాసకుల నియమించి వారిని దేశమంతట త్రవ్వ వారిచేత పనిచేయుచుబయు రెండును జరిగినవి. నిర్బంధవిద్య ఎచ్చెచ్చట ఉపక్రమించబడినదో అచ్చటచ్చట సంతయు విజయమందినది. జాన పదిములలో వ్యవసాయవిద్య నేర్పుటకు చేయబడిన వర్షాది ఇటీవలనే మంజూరయినది. విద్యాలయముల యభివృద్ధి చూతమా విద్యాశాఖ వారు సంవత్సరములో కొత్తవిద్యాలయములు 777 క్రమశిక్షణ సహాయము లోను 130 క్రమశిక్షణ యాజమాన్యమునను స్థాపించినారు. పెద్దవాకి 10 విద్యాలయములును 418 రాత్రి పాఠశాలలును నెలకొనినవి. ఈయభివృద్ధి కథనముచేతనే మనకు దిగ్భయ కలుగుచున్నది. ఎక్కడి మైసూరు? ఎక్కడి మనము. నిర్బంధ విద్యలు! వ్యవసాయ విద్యాలయముల, దేశము తిరిగి బోధించు బోధకులు! ఇంక నేవియేవియోనల! మనకిని మాటలేగదా! సత్యము లెప్పుడైన నగునా? అప్పటికే మైసూరు సస్థానము ఇంకను నెలమిందునకు నడచిపోయియుండునోగదా యని ఆశ్చర్యచింతల రెంటిని వెలిబుచ్చుచు బ్రిటిషువంశజ పౌరుడుండగలడా?

రాబోవు సోమవారమునాటి సభ.
చెన్నైలో ప్రభావాయతలని వాసికెక్కినవారు, ఇట్టి కథల ననేకమునడిపించినవాడు, మితవాదాని ప్రసిద్ధి కెక్కినవారు, క్రమశిక్షణ వారివలన గౌరవ బిరుదములనంది నున్నవారై యిట్టివారు సోమవారమునాటి సభను జరిగిన సందర్భమునగా నేటి ప్రాంతికాలపు ప్రముఖత్రైక ఆంధ్ర ఆదివెంటెము కౌక నిలిచి మాత్రములను లాగుటవలన జలుబుబుచ్చుచున్నదని నూచించుటగాని సభను సడలువారికి తగిన జవాబువారి ఈ విషయమున లేదని నూచించుటగాని కేవలము కుహాసాపకము. హిందూదేశము నాయకులలో నగ్గరములయిన వారికి బీటెంటుము గారు పని ఏ మాత్రమును నచ్చ లేదట! న్యాయాధిపతియూ పుంభాను పుంభానులు గా మద్రాసు ప్రభుత్వమువారి వర్తన భరించుచు నున్నామని వ్యాసములను వాగ్దానిన నాయకుల మాట చెప్పు పనియే లేదు. మితవాదులలో మితవాదియు ప్రభుభక్తి పతాయలులలో నగ్గరములను నకు సర్ వారాయణచందావార్కరుగారే ప్రభుత్వమువారి కిష్టమునకు మహాజనసంప నున్నారట! ఇక ప్రైవేటువారికి మిగిలి యిండు నాయకులెవరో బోధపడవచ్చును. చెన్నైలో జరిగినసభలలో నెంత తిష్టావరముగా ప్రసంగమును జరిగినన తలుపులు పగులగొట్టి బల్లలను బద్దలుచేసి ఆల్లరి యొప్పించువారెవరును ఇదివరకు కానరాదు. దక్షిణాఫ్రికా గాండోగోతల లక్ష్మణు నయితము ఏకసాధాసమును జతగియించియున్నాడు. ఎప్పుడులేని కొత్తభయము పాపము ప్రైవేటువారికి కేవలము బట్టలయినో మాటలో చున్నది. బొంబాయిలో యాదాభివృద్ధి ఉపాత్పాద్యులసభను ఆరేవేయల కల్లరి చేసి మహాభావుల బోజివాను సోమవారమునాడు ఎరిపేరే పణము వలన నయిన దిద్ది ఆల్లరి చేయగలరని ప్రైవేటువారికి కనుమించు గానే తెలిసినదాయెను. నాభివృద్ధి పూర్ణమును దుఃఖమున తెచ్చి పెట్టకొన నలము నా ఏ పిచ్చి గాడునున కొండు. ప్రజావ్యాకృత్యము లాకటివెంట కోటి బాబోవుమండగా నోని మూసిగొని యిండుట దేశభివృద్ధి కావలదు. ప్రభుత్వమువారికి మంచునన్ను జున్నదాని చెప్పవలెను న న్యాయముచేసినట్లగును. అదుకే సోమవారమునాటి సభ ప్రజలయొక్కయు ప్రభువుల యొక్కయు మందికొరకే కేవలము ఆరసము. చెన్నై ప్రభుత్వము వందలకొలది పేలకొలది కెల్లి ప్రభుత్వము వారియెడలను ప్రజలయెడలను తమతమ విప్రుక్తభావములను వచాజగు కాలప్రకృతితో నెరవేర్చు ప్రైవేటువారి కను బుద్ధిగరపెదరుగాక యని మునున్నాము.

అనీబీ నెంటు ప్రత్యుత్తరము.
ఆనీబీ నెంటుకు నిర్విరహావృత్తికల విషయమున నిన్నమాట సంపాదించి వార్తయే సహకారమున నీ న్యాయాధిపతి వారికి పంపబడినది. ఆనీబీ నెంటుకు గారు దానికి క్రమశిక్షణము నిన్న సాయంత్రమే గ్రామీణి వారికి మాకు హెచ్చరిక తియ్యబడినది! మొదటి హెచ్చరిక ఆమె ప్రారంభకాలము కడటి పర్యాయము రిజిస్టరు చేసికొనుటకు యిండు ఇయ్యబడినది. ఆదియే యుద్ధపరిపూర్ణ గాను. ఏ యెడలనునో మొదల నేరకలన గురించి గ్రామీణి వ్రాతనిన వెగించవచ్చు సుబ భయకలరి. గవర్నరు గారు ఉత్తరము గ్రామీణి వారి హెచ్చరికలో చేరాలను. ఆయత్తరమును ఆంతరంగిక కార్యదర్శిగ్రామీణు. ఆ సే హేతులకు నే హేతులు గ్రామీణు లగుచున్నావని పాలక పాలిత సంబంధములంకా తేలు. మావే హెచ్చరిక ఏమో ఆనీబీ నెంటుకు గారు గారు. మాకు హెచ్చరికలను తెలియపరచి మెమున గ్రామీణి ఆమె కారణ మడిగియెడల అధికారులు తెలిపియుండునని న్యాయాధిపతిచేత గ్రామీణి. అకల్లు నుట నన్న ఫివే ప్రెసిడెంట్ మేస్ట్రేలు గారు ఆనీబీ నెంటుకు గ్రామీణి ప్రతిస్పృతమున నివృత్తమైనది. మెమున వార్తను మూలచేటి తాను కారణమడిగినను ఆడిడివరకు తెలియజేయ దియ్యవలెను ఇప్పుడెందు తెలుగునడిచినయిండు ఆనీబీ నెంటుకు కోరకు. మెమున వార్తను తాను తర్రవాదులు కారనియు తాము కారణమిచ్చునీ తరనియు న్యాయాధిపతి వెల్లి గారు తెలియజేసినారు.

నేలమరణములు:—జూలై 30 వేదికో నందిమగు వారమునాడు హిందూదేశములో నేలమరణమున పీడింపబడినవారి 445 అదులను వ్యక్తిగతమైనవారు 858. బొంబాయి 98; మద్రాసు 10; బెంగాలు 1; బీకానరు ఒరిస్సా 26; సయ్యుక్తరాష్ట్రములు 88; పంజాబు 12; బర్మా 82; మధ్యరాష్ట్రములు 4; మైసూరు 37; హైదరాబాదు సంస్థానము 40.

స్థానిక వార్తలు
దీపముల వేళ:—నేటిదినము సాయంకాలము 7.8 గంటలకు దీపములు వెలిగింపబడును.
కాలమాన నిత్య:—నేటిదిన మధ్యాహ్నము 97.7 డిగ్రీలు. ఆధిమోష్ణము 82-6 డిగ్రీలు.
దక్షిణ ఇండియా బ్రహ్మసమాజము:—ఈ నెల 11 వేది ఆదివారము సాయంకాలము 6 గంటలకు ఆల్లా పిల్లైగిరి నెం 97 ను ఉపాసనచేసినవారు పి. నుబ్బాచామ నాయకుగారు ఉపాసనచేసి తెలుగున నావ్యసించురు.
ప్రజలు తమ యనవృత్తి తెలుపు సభ:—ఎల్లండి సోమవారము సాయంకాలము 5 గంటలకు విక్టోరియా పబ్లిక్ మందిరములో డాక్టరు సర్. ఎస్. నుబ్బాచామ అత్యున్నతారి యాజమాన్యము క్రింద పత్రికా కావసము దెస తమ యనవృత్తిని ప్రభుత్వమువారికి తెలిపి దానిని రద్దుచేయ ప్రార్థించు నిమిత్త మొక బహిరంగసభ జరుపబడును.
కన్నము వేయుట:—ఇదివరలో ననేకమారులు దొంగతనముచేసి శిక్షింపబడియున్న కేదర అను నాయకురముగల మునస్వామి అను దొంగ యాదినను ఉదయము 8 గంటలకు జైల్లో కేతులో దొంగతనము చేయుచుండగా పట్టుబడెను. చీపు (వెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు గారు వారికి ఒక సంవత్సరము కఠింశిక్ష విధించి కెల్లెంకరము ముద్దాయి పోలీసు వారి యజ్ఞలో నొకసంవత్సరము జరిపి మెలగవలయునని చెప్పిరి.
డాక్టరు ఎమ్. పి. కేశవయ్య:—ఎమ్. పి. కేశవయ్యను బి. ఎస్. ఎస్. గారు వెంటనే మెయిమెంట్ మిలిటరీ డ్యూటీలో చేరవలసినదని ఆజ్ఞాపించబడిరి.
నివిలు ఆన్లైంటుపర్వత:—అంగడిపురము నివిలు అనీ పైంటు పర్వత ఇ. ఆయ్యతమిననుగాడు ఇండియన్ మెడికల్ సర్వీసువైని భావాబి పోలల యనని ఆజ్ఞాపించబడిరి.
బహిరంగ సభ:—మద్రాసు దొరతనమువారు చేసిన పని బాగులేదని నిరూపించుటకు బొంబాయిలోని జను లందరి కోక బహిరంగ సభ జేయుటకు తగిన ప్రయత్నములు జరుపుచున్నది.
రణరంగమున కరుగుట:—నిన్నటిదినమున కొంతమంది యువకులు పుత్తచ్చేనుండి రణరంగమునకుపో బయలుదేరిరి. ప్రెంచిగవర్నరు, నెక్రెటిటరు మున్నగు గవర్నమెంటు ఉద్యోగములు ప్రేమచనకువోయి వారిని సాగవంపిరి.
ఇండ్లు కాలిపోవుట:—క్రిందటి ఆదివారము సాయంకాలము 2 గంటలకు ఆగ్నేయము నుండుమునానన్న పలాటి పేటలో కొన్ని ఇండ్లు కాలిపోయినవి. శివముగానప్రము కలిగింది గారి ప్రాంతమును చూచియు కలగలేదు.
రాష్ట్రీయ బహుమతి:—యూరోపియన్ శ్రీకి గారి యూరేషియన్ శ్రీకి గారి పరాయి దేశములలోయి యధికముగా జనువుకుటకు ఇండియాదొరతనవారిచేత విద్యాధిని చేతన మీ సంవత్సరము ఆచారము నందలి మాజ్ ఆనికి యొగ్గకవ్యాది. ఏ. గారి కీయబడింది.
చతుర్థార్యనెట్టి మహాసభ:—చతుర్థార్యనెట్టి సభ గతనెల 27 28 వ తేదీలందు కొప్పర్ యగ్గన్న బి.వి.గారు నూజమాత్యముక్రింద సర్వాధికారులతో జరిగిరి. చాలమంది యుద్యోగులు సభ నలంకరించిరి. నెట్టిబావర విద్యాభివృద్ధికి నియోగ్యులు చేయుటకు, వివాహాలయ చేయు అవకాశములు తెలియచుటకు సా.మితము తమస్వరూపములను తామేచక్కచేసిగోడును వికమస్వముగ నుండుటకు ఉపన్యాసములను నుండును, నీతిని బోధించుటకు, సభకుం దిత్తిర్యాసములు జరిగిరి. చందాబహుమతులచేసి నిధియేర్పాటు చేయుటకై పి. వేంకటస్వామిగారిని సభా కార్యదర్శిగ నియమించిరి.

విరోధా మహా సంగ్రామము

ఈవైసు ఘోర యుద్ధము : రాత్రింబగళ్లు జరుగుట

వో కోట రక్షణము—అతిసం స్థవనీయుము

రువ్యావారి ముట్టడి—బెల్లెములో విభ్రాంతులగుట

జెట్లండు యుద్ధము—జర్మనుల ప్రగల్భములు.

రైటురు ఏ జన్మి.

ఇంగ్లాండు

కిచెనరు కుటుంబము

సమాశ్రితములగుట

లండను జూన్ 8:—కిచెనరుగారి సోదరి పార్క్లరుదొర సానికి శ్రీ బాప్టి సాగ్నభానుడు తన వివాహమున దెలిపెను. ఆయాశ్రితమున, తిరసరియగును పూర్వ విశ్వాసముగల మిత్రుని గోలుపోవినని పీచి వారితోతివార్త యందుడచారించిరి. సోదాసునండి:—సోదాసు వాస్తవ్యులు ఈజిప్టు సేకలు, సోదాసు పరిపాలకవర్గమున కిచెనరుగారి మరణమునకు కరును యుండిరిని సర్దారుగారు కిచెనరుకుటుంబమునకు తంతునంపిరి. నిరంతువాధి కారణమునండి కిచెనరుకుటుంబపు వీరల కాపాడి యుండెను.

జూన్ 9:—కిచెనరుపుత్రుగారిని సూర్య వాచి యును ఇండియన్ డెయిలీ లెలిగ్రాఫు పత్రిక యిటుల వార్తాయున్నది. “ఇంచువలన యుద్ధక్రియలు లేవార్యమున మారకేరవు. కిచెనరుగారు వెనుకనుండి దన్ను చేయునటులనే యింగ్లీషు జనుమునుగ్రుక్కెను కిచెనరు గారుచూపుచు తమ ప్రయాత్నముల ఫలితములు జూడకుండుట మాత్రము తటస్థించినది. అటుల జూడదలెను కోరిక గూడ య తని కి లేకుండెను. రాజ్యాంగమంట్రులు కిచెనరుగారిసామన కిచెనరుంటి ధీమని తోరకని నియోగించు నున్నాడు.”

యూరప్ దేశ సేనల యాధిపత్యము.

లండను జూన్ 8:—మేజరు జనరలు రీక్ గారి స్థానే యూరప్ దేశ సేనా పరిపాలనమునకు మేజరు జనరలు సర్. ఎఫ్. గార్ గారు నియమించబడిరి. వీరికిరతలో నిర్వహించు యుండిన వైరిత కావ్యవ్యవస్థలు మేజరు జనరలు సర్. ఎఫ్. జేక్స్ గారి నిర్వహణనడిచిరి.

సామ్రాజ్య వాణిజ్య సభ

ఆస్ట్రేలియా ప్రధానమంత్రి యువరాజ్యము.

లండను జూన్ 8:—సామ్రాజ్య వాణిజ్య సభయందు హాజరుగారు కిచెనరుగారి ప్రజ్ఞావిశేషమును ప్రకటించుచు నిటనిరి:—మొన్నటి నాకాయుద్ధము ఆంగ్లేయుల సమద్రాధి జత్యమున వ్యక్తిరంజించిరి. జర్మను లాంగ్లెముల నికతేజాడ వైసలేరు. ప్రాప్తసామ్రాజ్యమునందలి ఆంగ్ల సేనలు సమర్థవంతములను ఈ ప్రాప్తసామ్రాజ్యమునందలి విజయమునకు: శక్తి తమలై యుండుటను సేనుకాదిరిని. ఆయుధ సామగ్రియందు మాత్రము మిత్రులందలివారు జర్మనులకు వెనుకబడియున్నాడు. మన మాలోపమును పూరింప యత్నింపవలెను. ఆయుధ సామగ్రియందు జర్మనులు తులనానుమంతు: పురు కిచెనరుగారి నిరహముగ్ధిర్విద్యవేదాగమనమునది ధైర్యము మనవైరికులకు కలదు. ఆధిక కాస్త్రమును సంపూర్ణముగ వినియోగించితిమని మన మనుకొనినదానికంటె తక్కువకాలమున యుద్ధ మంత మగును.

లండను జూన్ 8:—సభాసమావేశములు శేటిన్లో ముగిసివి. సామ్రాజ్యమునందెచట సాష్టిండుకొని: ద్రవ్యమైనను ఒక్కసారియే పర్వ చేయవలసి: దను విషయమున ఆధిపత్యమును, సామ్రాజ్య దౌత్యమును గాగున ఆతిరకాలమున నే ఏ కాధి ప్రాంతములగునగాక అను తీర్మానము శేటిన్లోను దొ సరింపజెనె.

తీర్మానమున: జలచరమున వెనుక నమలులొనున్న విధానములనుండియెడల నీ ఆనాడుపువ్వు క్రమమునగాయి రీతిగ్గో: మార్గముగనని చెప్పెను సర్. ఎ. మేల్ రాబర్టు గారు చెప్పిరి.

సామ్రాజ్యమునందు జరుగు వ్యాపారమున ఆంగ్లేయుల పరిపాలనమునందు సర్దు కాదన మొలరింప శేరికతీర్మానమున సంఘమువారు గౌరవమువారిని హెచ్చరించిరి.

ప్రేవికొన్నిలువారి యనుచుతి.

లండను జూన్ 9:—డాల్ఫింగు కేసులో అప్పీలుచేసి కొన వివికాన్నిలువారి రనుచుతింది.

హేమ్ మేరు నాక

ఇరువురు వానిములు బ్రదుకుట.

లండను జూన్ 8:—హేమ్ మేరునాకలోనుండిన ఇరువురు వానిములు బ్రదికియుండిరిని నాకాదలోన్యోగులు వారి బంధువర్గమునకు దెలిపిరి.

వన్నెండు శవము లొడుగునకు గొట్టుకొని వచ్చుట.

లండను జూన్ 8:—ఒకవారంటు ఉద్యోగి, 11 రు వానిముల శవము లొడుగునకు గొట్టుకొని వచ్చినని ఉద్యోగులు ప్రకటించిరి.

యుద్ధసంఘ సభ.

లండను జూన్ 9:—ఈదినము డోనింగువీధిలోజలు గనున్న యుద్ధసంఘసభకు జనరల్ జోఫ్రె గారును, లండను లో పరామరాయవారి కాంటాగారును, సర్ ఎడ్వర్డుగ్రే లాయర్ జార్జి గారును వేల్లి.

జెట్లండు యుద్ధము.

లండను జూన్ 9:—జెట్లండుసమీపమున జరిగిన నాకాయుద్ధమునందు తమకు సుపూర్వజము గలిగినది జర్మనులు చెప్పకొనకుట అందతిరి ఆశ్చర్యమును గలిగించినది. శత్రువులను దెస్ట్రాయుటలక్ష్యమునందు ఒల మేమియు గనకడ లేదు. మొట్టమొదట శత్రువులే వెనుకకు పోయిరి. పరాజయమున ఇదిగాక ఇంకేదీ మొట్టమొదటజర్మనుల ఫిరంగులు నూటికిపైక వచ్చుచుండెను కానిజర్మనునాకలనుదెప్పి తమలగ నే వారి ఫిరంగులు ఒకనూటి అంత యెటువట్టిన అట్లు అన్ని గుటిపించు చుండెను. శత్రువులకు 2 పెద్ద యుద్ధనాకలును, 2 యుద్ధమాంసమును, 4 సామాన్యప్రాసమును, 20 దెస్ట్రాయుటలును, 2 సామర్వీతరగతి యుద్ధనాకలును నష్టమయ్యెను. యుద్ధనాకలకు వాగుగాదెప్పులు తగిలినవి. కొన్ని మామములవలన అవి యుద్ధమునకు పనికిరావు.

మాక్లిరు నాకాయాత్ర.

మాంటి విడియో జూన్ 9:—మాక్లిరుగారి యువకుల గానూని నిమిత్త మొక నాక ఎలిఫెంటు ద్వీపమునకు బయలుదేరినది. ఈ నాక మార్గమున ఫాల్సిరెండు ద్వీపముల కడ నాగి అచట చేరి: వానిల దీసికొని ఎలిఫెంటుద్వీపమునకు పోవును.

ఫాన్సు

వోదుర్గర్తము.

లండను జూన్ 8:—వోకోటనిత కాలమునకు సంరక్షించి, పరామరాయద్యోగికి దివిజున సేననుదరించు సేనాధిపతుల వొనకునట్టి వివరములుబడినది. ఫాన్సుల రక్షించిన యుద్ధోగుల సేనల పరామరాయదరిలో నెప్పుడు ప్రకటించలేను. ఇదియే ప్రథమశయము. వోకోట యొద్దవచ్చిన యుద్ధ హామిఖ్యతను, పరామరాయ సైన్యమును ఈకృతము నాలుచున్నది.

నరిసరముల పరామరాయ నుధీనము.

సేను జూన్ 8:—సేనీ మధ్యాహ్నమున నిట్లు ప్రకటించబడిన:—కొన్ని వారముల వ్యక్తమునకు పడి జర్మనులు ఇట్లమైన వోకోటను బట్టుకొనిరి. దుర్గమునకు కుడ్చిదడు భాగములనుండు కంఠములను గగ్రవశేషములను ఇంక ను మాస్వాధీనమున నే యున్నది. వీటిని లాభముకొన జర్మ

నులు యత్నించిరి గాని వారి యత్నిముల వ్యర్థ మొనరించిరి మి. టియూమాంటు, డోమాంటు హార్టుచునుస్వీలటు ప్రదేశముల ఫిరంగిదళ సమల నుమరములు జరిగినవి.

దుర్గము జర్మనులకు జోబడుట.

లండను జూన్ 8:—వోదుర్గము 2 ర తేదీనే నశియె నది. కాని కోటలోని వైనితలు కొందరు భూమ్యంతర్యాగ ప్రదేశములకుండి రక్షించు కొనుచుండుటచే కోటవడిన సంగతిని మంగళ వారమునాటివరకు ప్రచురించలేదు. మంగళ వారమునాడు వీరు లాబడిరి. పరామరాయ సేనలు తీవ్రముగాప్రతి హట్టములు నొసర్చుచున్నవని జర్మనులు ప్రకటించిరి.

పరామరాయ ప్రకటనము

సేను జూన్ 8:—ఫాన్సునూవార్లు ప్రకటించిరి:—ముగ్గురునది ఎవమభాగమున 894 గుట్ట. మాటనొక్కరుప్రదేశముల ఫిరంగిదళయుద్ధ మతితీవ్రముగజుండెను. కాడిగట్టున జర్మనులు ఫిరంగులను తీవ్రముగా గొల్పి టియూమాంటు సేన తూర్పు వశ్యమభాగములకు ముట్టడించిరి. పరామరాయ సేన వీ ముట్టడుల తొలగగొట్టిరి.

ఆర్థిక మహాసభ.

కెనడ ప్రతినిధి.

లండను జూన్ 8:—మేనుంగరమున జరుగు ఆర్థిక మహాసభకు సర్ జార్జి వాల్టరుగారు కెనడదేశ ప్రతినిధిగ నియమించబడిరి. వీరికి ప్రెంకొస్టిలను పదం ఈయబడెను.

సర్ ప్రెంకొస్టిలను, గుట్టుముగానా గార్లు ప్రామామనులు.

లండను జూన్ 8:—యుద్ధమునందు బాధుస్థుల మహారాజా సర్ ప్రెంకొస్టిలనుగా రొసర్చిన సేనకు మెయ్యు కొని కొరతనువారు వారికి గౌరవలెప్పి నెంటు జనరలుజనని నొసగిరి. గుట్టుముగానా గారికి గౌరవలెప్పి నెంటు కర్నలుపదని యొసగబడెనని గజెటులో ప్రకటించబడెను.

ఈవైసు ప్రాంతము

ఘోరమంగ్రామము.

ఆక్సుఫర్డ్ జూన్ 8:—ఈవైసు ప్రదేశమున భయంకరముగు యుద్ధము జరుగుచున్నదిని జెల్లియును నరినా దుననుండి తెలియబడినది. రాత్రింబగళ్లు విరామములేక ఫిరంగియుద్ధము జరుగుచున్నది. జర్మనుల మైకులు వేలకొలది గాయములు పడిరి. వీరిలో చాలమంది ప్రమాదవశ ను యెన్నారు, ఇరుతెగలవారికిని విశేషముగు నష్టములు కలిగినవని వీరు జెప్పె చుండిరి.

సర్ డగ్లసు హేను గారి ప్రకటనము

లండను జూన్ 8:—జనరలు హేన్ గారిట్లు ప్రకటించిరి:—గత 24 గంటలలోను విమి డ్డి లాదెస్సి కాలువలకు నడుమను చుట్టునుగు యుద్ధకార్యములు నడచివి. ఆరు చుందు గనులు ప్రేల్పబడినవి. సర్వరసానములు మా కనుకూలముగ నుండెను. ఘోర హేను జొల్లగకు ప్రదేశమునకు ఆంగ్లేయులు యుండుగనిని ప్రేల్ప శత్రుకండకములకు నష్టము కలిగినది. నూషెజ్ పరిసరమునఫిరంగియుద్ధముజరిగినది. లాదెస్సి కాలువకు దక్షిణమున ఆంగ్లేయులు నిన్నటిరాత్రి ముట్టడి నొనర్చించి విజయ మందిరి. జర్మనులు పారిపోయిరి. హూజ్ యొద్ద పరి సిథిలయందు మాన్సు కలుగలేదు. పరామరాయయుద్ధమున నేడు జరుగలేదు.

రవ్యా

ఆస్ట్రేలియావారి స్థానముల బట్టుట.

కెట్రా గ్రామ జూన్ 8:—లిబుక్ కడ గుమ్మవారు ఆస్ట్రేలియనుల నూతన స్థానముల వరుస నంతటిని బట్టుకొనిరి. ఇదివరలో గుమ్మవారు 40 వేలయందిరై కై తి లాస్వియుండి: నిర్మిటి దినమున 11 వేలయందిరై వైకులును, 58 సెనిగోద్యోగులను బట్టుకొనిరి. ఈవ్యయల కధికముగు వోపిడి దొరికినది.

గెల్లిషియ వ్యవస్థ

ఆస్ట్రేలియనుల కుపాయము.

లండను జూన్ 9:—కెట్రా గ్రామ విశేషమును మెయ్యు పత్రిక కిట్లు వార్తాయున్నాడు గెల్లిషియాయందు రువ్యనుల నోక్కుటకు తగినంతయంది సైనికుల పెంటిసోనుండి రప్పింప ర వారములు పట్టుకు. ఈలోపున యుద్ధసేన ఆస్ట్రేలియనులకు మరింత ప్రతికూల మగును.

రువ్యావారి ముట్టడి.

కెట్రా గ్రామ జూన్ 8:—లన్సుయొద్ద రవ్యావారు 11 వేలయంది ఆస్ట్రేలియనుల బట్టిరిని దృఢతకపబడినది. సై

ప్రకటనలు కట్టు వివరింపబడెను:— ఇక్కడ, స్ట్రీట్ లకు వెళ్ళుచున్నవాటి ఆస్తియనుట చట్టమును చూచును. తొలగింపునకు వచ్చినందున శ్రీమద్భూమిసంరక్షణసంఘమునకు పట్టుకొంటిమి. వానియనా యధ్యక్షుని విజయము కలిగింది. శ్రీమద్భూమిసంరక్షణసంఘము కంపెనీలకు దగ్గరమునందు బడినవి. స్ట్రీట్లను దక్షిణభాగమున జర్మను లొంగున ముట్టచుట తొలగి గొట్టబడింది.

రెవెన్యూ వారి ఫిరంగిదళము.

లండను జూన్ 7:— రెవెన్యూ వారి ఫిరంగిదళములు యధ్యక్షుని ప్రతిఘోషణ తేయుచున్నవి. శ్రీమద్భూమిసంరక్షణసంఘము అయి యాండవచ్చునని తూర్పు రంగమున నున్న విశేషమును తెలిపియు బెట్టికలు పట్టికలు తెలియజేసెను.

ఇటలీ

ఆస్తియను గైదు.

లండను జూన్ 9:— రోమ నగరమునందు విశేషమును దెలిపి బెట్టికలు పట్టికలు వ్రాయుచున్నాడు. ఇటలీ వారు టూబాక్, ఇవిషెం ప్రేమనులవై ఫిరంగులు గాల్పుచుండుటలను ఆస్తియనుగారి రైలుబండ్లు నడచుటలేదు ఆదినియులొను ముహూర్తు భుజించియు కైదీలొనరుచున నైసియు తెలియపరచింది.

ఇటలీ సేనలు ముందునకు పోవుచుండుట.

రోమ జూన్ 8:— ఇటలీరంగమున యధ్యక్షుని జరుగుచున్నది. ఇటలీ సేనలు రైల్వేలకు వెళుటకు మరలలేదు. అర్థము ముప్పును ప్రదేశముల నా సేనలు మరలకొంత ప్రదేశము నాక్రమించుకొనింది. వెజీ కుమారులైనరంగమున మోర యధ్యక్షుని జరుగుచున్నది. ఏషియా గోరు దక్షిణమునకు, వైరెటిభాగము నకు ఉప్పుసాగునలవై యంగళవారమునాడు ఆస్తియనునా వెళ్ళునాడు గవిసిరి. రాత్రియంతయు తీవ్రముగా పోరాడి కత్తువు లోడిచాడయిరి. బుధవారమునాడు గూడ అసంఖ్యాకములగు కత్తువులదాతు లీసానమునే చూట్టడించి, అధికవస్త్రములతోది వెళుకకు పోయింది. అని ఇటలీ వారు పత్రికలించింది.

జర్మనీ

ఇటలీ వారి నాకాయుధము.

జర్మనుల నష్టములు.

ఆన్స్ బ్రెస్లాను జూన్ 8:— తన నష్టముల నధికార కృతమున జర్మనీ రాష్ట్రము నందు నిట్లు ప్రకటించెను. 1 యుద్ధపు కూసినకు, 1 యుద్ధపుకాక, 4 చిన్న కూసినకు, 5 టూబాక్ పడనలు జర్మనులకు కలిగి గొప్ప నష్టముల నొకసారి ప్రకటించిన ప్రజలు భయపడుచుండును మానాచే జర్మను ఉద్యోగిలు క్రమక్రమముగా నష్టముల దెలుపుచుండిరి నై ప్రకటన చూవలన స్వప్రయోగమున్నది. ఇంకను వీరు తమకు కలిగిన నష్టముల గొన్నిటి చూచుచుండి.

జర్మను రాజ్యాంగసభ.

లండను జూన్ 9:— రీచ్ స్టాగ్ సభ 266 సభ్యులకు తేలివరకు సమావేశము కాదు.

లర్నీ

కాన్ స్టాంటి నోవీలు సమాచారము

అలహాబాదు జూన్ 9:— కమ్యూనికేషన్ కమిషన్ విశేషము దిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— కాన్ డెర్ గోట్ హాడిచి చంపబడినందుకు సంబంధించియులేదు. ఈవార్తకు సంబంధించియుండిరి అనుమానునై 4 రు తునుప్పు నైసికో ద్యోగులు అరెస్టుచేయ బడిరి కాన్ స్టాంటి నోవీలు నగరము నుండి వచ్చిన వారు చెప్పుచుండిరి. పుర్రెంబర్లు కుటుంబములొనివాడని చెప్పబడు జర్మను ఉద్యోగి యొకడు పొడిచి చంపబడినా. లింగవాన్ సాండర్సుగారి గృహమునై బాంబు వేయబడింది. అందుచే నీతని ఇంటియట్లును 200 మంది నైస్యులును కాపుంచబడినా. ఈ అక్రమములన్నిటిని విచారంప బెర్లినునగరమునండి కొందరుద్యోగులు పంపబడిరి. ఎన్నడు వాసా గారు స్వగృహమును విడువరైరి. ఈతడెచట భుజించునో ఎచట నిద్రించునో ఎక్కడికిని తెలియదు. ప్రజలు ఎవరికి తోచినమాటలను వారు స్వచ్ఛందముగా నుచున్నారు. రెవెన్యూవారిగతుననుకూలించి జర్మను లాత్రపడుచుండిరి. వీరికిటి

వల కలిగినవిజయములు జర్మనుల యాక్రమణకు వృద్ధిపొందించెను. అందుచే కాకసురంగములొని తురుమ్మ సేనకు బలపరుప తుకతాలూకు నైస్యులు వారు వేలను బంపిరి. తురుమ్మ సేనాని ఇప్పియే మూడుమాసముల క్రిందట సహాయ సేనల నడగినపుడు, తురుమ్మల సేనలు తప్ప తిరిగి సేనలభింపకూడదని జర్మనులు ఎప్పుడుసామెతుకొందించిన యంతమును తలచుకొనిన జర్మనుల యాక్రమణ సురక్షము కాగలదు. జర్మనుల భావించుచుండుకలిగిన యాహున్న చాల ప్రాముఖ్యము. వర్షము యధ్యక్షావధమున బాల్యము రాష్ట్రములొని అప్రేర జర్మను సేనలు చాల తగ్గింపబడినవి. తురుమ్మల చాల అధైర్యపడి యుండిరిగూడ లేలుచున్నది.

గ్రీసు

గ్రీసున నైసిక శాసనపు అమలు

కేవల మనశ్శ్రమ.

లండను జూన్ 9:— నైసిక శాసనము నమలు జాతగ్రీకునా రాజ్యాధిపతియై వరంతి కలిగియున్నది. కాని విదేశకార్యాలయముల వారికి తెలిసిన సమాచారమును బట్టిగూడ ఈ వార్త కేవల మనశ్శ్రమ.

గ్రీసు సేన.

ఏథెన్స్ జూన్ 8:— గ్రీసు సేనలొ గొన్నిటి దగ్గింప మంత్రివర్గము విశ్వయించెను. 12 పటాలముల నైసికులను నైస్యులనుండి తప్పించుట త్వర కలిగి కాలువనన వెళువదగలదు.

నాటెండు

నాటెండు సేనలు.

యధ్యక్షులపై యుండుట.

ఆన్స్ బ్రెస్లాను జూన్ 9:— సేనలయధ్యక్షులపై యున్నవని అధికారులు ప్రకటించిరి.

సింలా

రాజప్రతినిధివచ్చిన యుద్ధవార్త

సింలా జూన్ 8:— 66 టేబుల క్షక్తి:ది తండ్రివార్త కాజప్రతినిధి వచ్చినది.

ఆంగ్లరంగము.

ఈవెర్నెస్ తూర్పుతట్టు యధ్యక్షుల తీర్మానముగా నున్నది. శ్రీమద్భూమి సమాగ్ధ అగ్నిగోళములనుగాల్పి, గవలను పేర్చి హూగ్ నకును ఈవెర్నెస్ మియర్ కాలువలకు నడుచు పరాతివర్గ యధ్యక్షుని సలిపి గారి ప్రతిష్ఠాను లన్నియు నిష్ప్రయోజనముల యొగు. హూగ్ నకు ఉత్తరమున గవలను ప్రేర్చినారు చుండుండటి కందకముల నాక్రమించుకొనిరి. యుద్ధమింకను తీవ్రముగా జరుగుచున్నది. ఆంగ్లనైసికపంక్తి దృఢముగా నిలిచియున్నది.

ఇంకను ఉత్తరమున జర్మనుల ప్రయత్నము లన్నియు నిష్ప్రయోజనము లేనవి. రాత్రిపూట ఆంగ్లనైస్యులు జర్మను కందకములనై అగ్నిగోళము గురిపించినది.

పరానురంగము.

వెర్నెసురంగమునందు మాల్కేమియూ లేదు తూర్పుకందకములు, వాకొబయూ, పరానునాక్రిందనే యున్నవి. వాడంట్లావలకు నడుచు జర్మనులు రెండుసార్లు చూట్టడించిరి గాని పరానునాకు వారిని దటసి జేసిరి. వాకొబ మాల్కేమియూ లేదు.

రెవెన్యూరంగము:— రెవెన్యూలు జనుపక్షముగా విజృంభించుచున్నాడు. రుమేనియా సరిహద్దుకు 20 మైళ్లదూరమున పొకోనినాయందు ఓత్తాకు ఉత్తరమున ఆస్తియను నైస్యులు తమ పునానపంక్తిని మూడుమైళ్లు దక్షిణముగా నేర్పడుకొనెనని ఆస్తియనులే ప్రాసెరి. రెవెన్యూలు 25 వేల ఫ్రెంచ్ లను పట్టుకొనిరి.

గెలిషియానును ఆస్తియనులనై ట్రిడిట్ గిండుటకు జర్మనులు ద్వీపస్కా, స్టాక్, కెప్రో రంగములందు ముట్టడి వారంభించిరి; కాని ప్రతిస్థానమునందు వారి కపజము కలిగినది. బాయెబర్లు, ఎర్జింజెల వైపున రెవెన్యూలు తురుమ్మలను పారదోలి వాగాయకు ఈశాన్యమున 70 మైళ్ల దూరమునన్న ఖానికోవర్ల కత్తువులను వాత సొంతిరి.

ఇటలీ రంగము

ఆస్తిగోళు తూర్పువైపున ఇటలీవారు జయమునొంది కొంతస్థానము నాక్రమించుకొనిరి. ఏషిగో పీతభూమియందును, ఏరిగో లోయయందును ఇటలీవారు కత్తువుల చూట్టడి నాపజేసిరి.

నాకాయుధము:—

జట్టుండువర్గ జరిగిన నాకాయుధమును గూర్చి కరాను నాకాదళాధికారియట్లు తలచుచున్నాడు:— యుద్ధమునందు శిఖ్రుగామియగు ఒక కూసిన ఆక్రమణ మార్గమున అట్లాంటిక్ మహాసముద్రములో వచ్చి రాకపోకల కధిష్ఠికరము కలుగజేయు నుండునట్లు బ్రిటిషువారు వాగ్రత్తగా కత్తునొకల నన్నిటిని పాఠశాలగాక నొకలను కాపాడిరి.

బాల్కన్ సగంట్లు చెప్పిరి.

బ్రిటిషు నాకాదళమునకును, జర్మను నాకాదళమునకును భేదము ఎట్లుటిదోలేనే ఉన్నదని ఎవ్వరు ననుకొనకూడదు. నాకాయుధములను పూర్వమున్న భేదము మరి పోయినది. చురుకు సంపూర్ణ జయము గలుగుటయే గాక వాని చుట్టూ పుయోజనమంతయు పూర్తిగా కలిగినది. ఇప్పుడు జర్మను నాకాదళపు బలము బ్రిటిషునాకాదళపు బలముకంటె చాల తక్కువ

వాతావరణ సూచి

1916 సం॥ జూలై నెల 10-వ తేది.

ప్రదేశములు.	జూలై నెల 10 తేదీ ఉదయమున ఆంధ్రమున వాయువీధియందు ఆంగ్లముల	కడచిన 24 గంటల లోక, వీడను ఉష్ణోగ్రత		వర్ష పాతము.		
		అతి తక్కువ	అతి ఎక్కువ	కడచిన 24 గంటలలో	8 వ ఏడీల నుం.	9 వ ఏడీల నుం.
గోపాలపురము	29.457	83.5	79.8	0.1	1.64	3.88
వాల్తేరు	29.474	87.0	76.1	0.2	1.78	4.54
రాజ్ నాది	29.499	97.8	81.6	...	2.97	2.64
బందరు	29.508	95.8	81.2	...	4.47	8.24
కుంటూరు	...	10.7	86.2	...	5.08	3.58
నెల్లూరు	29.528	97.9	92.1	...	1.74	1.43
మద్రాసు	29.568	97.5	82.6	...	0.89	2.83
డోలూరు	29.617	101.2	82.5	...	0.96	1.79
నాగపట్టణము	29.628	99.2	79.8	...	0.41	2.85
కొలంబూ	29.725	84.2	74.2	0.14	44.71	24.56
తిరువనంతపురము	29.701	88.0	78.8	1.49	16.15	8.54
కొచ్చి	29.720	83.0	78.4	1.50	26.67	25.67
కృష్ణా	29.677	85.2	74.5	2.29	25.88	22.61
మంగలూరు	29.689	87.4	78.7	0.78	38.58	19.21
కొంబాయి	29.506	80.2	76.8	6.52	13.88	4.19
హైదరాబాదు	29.465	92.7	75.4	...	36.1	3.24
అనంతపురము	...	94.0	77.2	...	1.30	3.21
బళ్లారి	29.586	94.5	76.7	...	34.6	8.77
కర్నూలు	29.546	95.7	77.8	...	8.61	2.44
కడప	29.547	101.5	84.3	...	2.09	3.12
బెంగుళూరు	29.532	82.0	66.4	...	8.02	7.28
కొడైకనూరు	22.626	67.5	64.6	0.01	10.08	11.69
ఉదకమండలము	22.854	66.5	64.6	...	8.79	18.10
కొయంబత్తూరు	29.651	87.4	71.4	...	4.87	4.60
కెరూరు	29.686	97.1	78.2	...	1.20	4.85
శేలము	29.685	95.7	75.4	...	5.02	8.34
తిరువనాపల్లి	29.680	99.1	79.0	...	0.71	5.61
పుదుకోట	29.641	97.8	77.9	...	4.25	4.15
చువర	29.614	98.1	81.1	...	5.34	5.72
తిరువల్వేరి	7	4.70

తేములు లంగను,

వాతావరణ కాస్త్రము.

క స్తూ రి

విష. జ్వరములకు, కలరాకు, సుంధికి, బాలెంతోగములుల వాతములకు, చిన్న చిట్టల జబ్బులకు, పుష్టిక కస్తూర యధయోగమైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని కస్తూర లంగారమున కన్న ప్రయోజనములేతమ, నవరస సమయములందుకొరకుట చుర్రము. మాడిపోయిందలి కస్తూరయొందికొక నదార్థము లేనియును జేర్చబడెను. ఇంతవరకు మాతాపునంతి కొనిన వారలకివిషయము తెలిసియున్నది. కొననివా నొకనాటికి పరిక్షించినవిజము. తెలియకలదు. అట్లు చేయుటలన కలిపి కస్తూరిని గొని మోసపోరు తులం 1-కి రూ 80-00 అమృతాంజనం డిపో, 6 తంబు సెట్టిగిచ్చి, ముద్రా వున్న.

దేశీయతంత్రీ వార్తలు

తపాలా బంబోరు హత్యకేసు.

మరణదండన విధింపబడుట.

కాకా జూన్ 9:— తపాలా బంబోరు హత్యకేసు విచారణ ముగిసింది. ముద్రయగు సరళచంద్రబోసును మరణదండన విధింపబడినది. ఇద్దరూ ఎన్సరులు ముద్రయ నేరమును కాదని వాదించిరి. మూడవ ఎన్సరు ముద్రయకే కేసు సంతేహముగానున్నదను లాభను దీనిచేయుడని న్యాయమూర్తి కోరెను.

తానన్ ఎడ్వర్ కేసు.

మద్రయకి 5 మాసముల శిక్ష విధింపబడుట.

బొంబాయి జూన్ 9:— తానన్ ఆర్బిడ్ ఎడ్వర్ అను నైనుద డోకను క్రాఫర్డు మార్కెట్టులో ఒక పొగకు వర్తకునియొద్దకు పోయి తాను ముఖ్యమైన డోకని చెప్పి మోసగించి నైనుదల సరఫరాకాగితములై తిప్పుడు వ్యాపకానికి 1562 రూపాయల విలువగల మూడు పొగకుముట్లను తీసికొనిపోయెను. ఈకేసును రాజధాని మ్యాజిస్ట్రేట్టు విచారించి ఎడ్వర్ కు 5 మాసముల కఠినశిక్ష విధించెను.

విద్యిత్రముగు మాని నమ్మియోగము.

బొంబాయి జూన్ 9:— ఇతివరకు వందలపైబది పురపాలకసంఘముల ఆరోగ్య కార్యోద్యోగిగానున్న కెప్టిక్ జల్లపి వి. ఎం. ఎస్. అనునతడు తాను వెయ్యియే వారసానిలను మాననమ్మము నొందెనియడము, ఈ మాననమ్మముకు 5 వేలరూపాయలు అమెలను రావలయుననియు వాయుకోర్డు సవాల్ చేయుజడ్జిద్దకేసు తెచ్చెను. కెప్టిక్ జల్లపి బొంబాయిని బాల పాఠశాల యందు ఆరోగ్య పరీక్షకుడుగా నున్నప్పుడు వెయ్యి వారసాని కుమారునికి జ్వరమునకులగా అరికి మండలిని జ్వరము కుడిగ్గును. కొన్ని దినములైన వెనుక వెయ్యి వారసాని వాత కాగివచ్చి తన కుమారుని పూసాకు తీసికొనిపోవుటకు నేపు తీసికొనెను. వైద్యుడు వలదని ఎరికి చెప్పెను. వివక గాలి దుమారము కొట్టుచుండగా ఒక మోటుబడితే అమె కుమారుని తీసికొనిపోయెను. బాలుకు పూసాకు పోవుటకు కొన్ని దినములు ముందు పాఠశాలకు విచారించు నామె ఆమె వానిని తీసుకుచుండగా జల్లుకొని మండలింపెను. పూసాకు పోయినతోడనే బాలుక కిరణుల జ్వరము తగిలెను. పాఠశాల వైద్యుడు తన కుమారుని కాలతనని నిర్ణయము చేయుటకులన అరికి మరల విచారించువచ్చినది వెయ్యి వారసాని బ్రహ్మపాలుకు వ్యాధి అతడు అనిచేక యుండును. వైద్యుడు తెలియనివాడనియు చెప్పెను. వాడిచెప్పినవిషయము అన్నియు విజయియు. వెయ్యి వారసాని ఆ కేసులతో చెప్పి పాఠశాలనుండి పిల్లలను మార్పించెననియు నమ్మి న్యాయమూర్తి జూన్ 2 నెల రూపాయల నిషేధించెను.

హిందూ దేశ సైన్యమునకు ప్రత్యేక ఉత్తరువు.

సింలా జూన్ 9—జూన్ 7 వ తేదీన అఖిలభారత సేనాధిపతి యొక్క ప్రకటించెను:—

కచెన్ ప్రభువు గౌరవాగ్రహణ ధిల్లీ నుండి పతాకము స్తంభమునకు సగ మెత్తున కట్టబడును. సింలా నుండి దైవ ప్రసాద జనకునకును కొడుకులు 19 చిన్న ఫిరంగులు కాల్పుబడును. హిందూ దేశమునందలి సైనిక స్థానములు గలవోట్ల పతాకములు స్తంభమునకు సగ మెత్తున కట్ట పల యును. ఫిరంగులు స్త్రీ ప్రతి వోట్ల ను చిన్న ఫిరంగి గుండ్లు కాల్పులయ్యును. సైనికోద్యోగులందఱును జూన్ 7-వ తేదీనుండి 7 దినములుండి విచారనూచకములకు వస్త్రములను ధరింపవలయును. సింలా నుండి ప్రత్యేక ప్రార్థన లేఖను జంపబడునో యుండు తెలియజేయబడును.

దొంగతనమువారి అప్పు

బొంబాయి జూన్ 9:—దొంగతనమువారి క్రొత్త అప్పు నిబంధనలకు గురించి అందఱును చర్చించుచున్నారు. అనేకులు చెడ్డమొత్తముల నితరుని అనుకొనుచున్నారు. అప్పు నిబంధన లండన్ లోని గ్రామ్యాత్మకాలేదు. 350/0 గవర్నమెంటు ప్రక్రముల ధరలయం దేమాన్యులును లేవు. ఎప్పటి ధర 80% రూపాయలే కలదు.

మెమోరియల్ ను ద్రావించుటకు కేసు

బెంగళూరు జూన్ 9:—“సైనికుని నిధుల” ను కర క్రమాను అమృతకీ వాస్తవే తను ముద్రాయంత్రముపేక ప్రకటించుచున్న సైన్యోంటుపోలీసు ఇన్స్పెక్టరు రాబర్ట్స్ గారు మెమోరియల్ ముద్రాయంత్రాధికారులవై రిపోర్టు చేసెను. వారిద్దరు లారెన్స్ గారు ముద్రయంత్రపుర వాదించిరి. ముగ్గురు సాక్షులనిచారణతో ప్రాసీక్యూషన్ తరపు సాక్షులు ఈదనము వాదించిరి. ముద్రాయంత్రాధికారి యగు రంగస్వామి వాయుడు గారు ముద్రాయంత్రమును ఇంకొకని కిచ్చెననియు, కరపత్రిక ప్రకటనయునను అనినకిని ఏమియు సంబంధము లేదని యి లారెన్స్ గారు వాదించిరి. రంగస్వామి వాయుడు గారి పేరున ముద్రాయంత్రమున కాలము అతని పూచీ నోలగబాదని వాదులు వాదించిరి. కేసు 14-వ తేదీకి వాయిదా వేయబడినది.

బొంబాయి రాజధాని ప్రెస్సు అక్టు.

బొంబాయి, జూన్ 9:— కుకవారువాడు జరిగిన బొంబాయి రాజధాని సమావేశ ప్రకాశనములో జరిగిన తీర్మానము. 1910 వ సంవత్సరములో యిండి యావరతము వారిచే ప్రకటించబడిన ప్రెస్సు అక్టు మొక్కరింగుకాధికారి యునకును, దానిని వాడుక చేయుటలో “మ్యామండియా” మొదలుగాగల చెడ్డచెడ్డ ప్రకటన విశేషములను గలుగుట యున్న మొదలగు వానిని గూర్చి జనులందఱు తిరిగి ఆయాక్టు ప్రైవి కేష ముగా రోక పుట్టుట ను గూర్చి సంఘమువారు దొరతనమువారికి వ్యాఖ్యలయు నని తీర్మానించబడినది. దొరతనము వారికి పంపవలసిన విజ్ఞాపన పత్రికయు 15 దినములలో గాత్రయాచేయ వలసినదని కాన్సలరు సర్ నారాయణ కేశవరావుగారు, బి. జి. హార్నిచక్, బి. ఎ. బహర్తీ ఎమ్. ఎ. జహ్ను, గార్లనోక ఉప సభ్యులుగా నిశ్చయించిరి.

పారిపోయిన ముద్రయలు

మల్లాభ జూన్ 9:—కోట్ల ఖాట్ బంబాయి నకు సంబంధించి ముద్రయలు ముగ్గురు అరెస్టు చేయబడి సర్దారు జ్వాల సాహెబు, (అరెస్టు చేయబడి జడ్జి గారి యెదుట విచారణకు గొనిపోబడి.

వర్ష స్థితి

హిందూ దేశమునందలి వాతావరణ పరిశోధకశాలల ముఖ్యాధికారి డాక్టర్ గిల్బర్టు వాకర్ గారి సంతకముతో ఈక్రింది విషయములు ప్రకటించబడినవి:—(అ) ఈ సంవత్సరము వర్షపాతముగా కురచునట్లు కనబడెను. (ఆ) తొలకరి కాలపు ముందునములలో కొంచెము వర్షము కురయును (ఇ) వర్షము కొంచెము వాగుగానుండునని చెప్పగల స్థలములు చెన్నై పురాణధానిలో ఆగ్నేయ భాగపు జిల్లాలో హిందూదేశ మనకు వాయవ్య భాగమునందు వర్షము బొత్తిగా కుండదను సూచనలు కనబడుచున్నవి.

రామ నారాయణుడు.

మల్లాభ సెంట్రల్ జైలులో విచారణకుగానున్న డాక్టర్ రామనారాయణుడను నటిడు తాత్కాలికముగా సైన్యకాపుయందు పనిచేయను. అతడు ఈ నెల 15-వ తేదీని తన సూతికోద్యోగములో చేరును.

రాక్షసిబొగ్గు ఎగుమతి నిషేధింపబడుట

రాజధాని ప్రకటనము.

సింలా జూన్ 9:— ఖైలు రాక్షసిబొగ్గు గాక ఇంకేకపు బొగ్గునను ఆంగ్లా రాజ్యము, ఆంగ్లా తీర స్థానములకురెప్ప ఇంకే స్థానములకును కుంకుమడదు ఆబొగ్గు ఆ గ్లలేకముచే ను కయోగించబడునెడల ఎచ్చటికైనను పంపరయ్యు. హిందూదేశమునందలి ఏతేవుడైనను, హిందూదేశమున పరాను బొగ్గుగను స్థానములకును, స్వదేశసంస్థానములకును రాక్షసి బొగ్గును పంపరయ్యును.

గిక్రూటింగు.

అలహాబాదు జూన్ 10:— ఆగ్లో ఇండియన్ రిక్రూటింగు విషయమున గిక్రూటింగు సంఘముకటి కలదు. దానికొక్క సంఘముల సైనికులు లభించిన శిక్షణకయ్యును; కాని ఆ సంఘములభించిన తరువాత రిక్రూటింగు నిలిపివేయబడును.

రంగూన్ పురపాలక సంఘము

బొంబాయికి ఇతరముఖ్యస్థలములకును పోయి పుర పరిపాలనా పద్ధతులను గమనించి రంగూనులో ఎట్టి పద్ధతులు పిలగునో కనుగొనడని మర్యాదపై వెంటు గవర్నరుగారు గేవిక్ స్కాట్స్ వి. సి. ఎస్ గారిని కంపెరి. స్కాట్సు గారు పురపాలనా పద్ధతులను సర్వేకొని 14 పుటల రిపోర్టును కంపెరి. అందు 5 ప్రకరణములు గలవు. (1) రంగూనులో ప్రస్తుత మున్న పురపాలనా పద్ధతి (2) బొంబాయి నగరపాలనా పద్ధతులు (3) అహమదాబాదు నగర పురపాలనము (4) మూచనలు (5) ముఖ్యగరముల పాలనావిధానములు. వీనిలో బొంబాయి నగర పాలనా పద్ధతులనే స్కాట్సు గారు రామోడించి తిగుని ఫాన్సులను జేసిరి. లెప్టినెంటు గవర్నరుగారును బొంబాయి పాలనాపద్ధతులు అను కరణీయములే యని తలచిరి. చాలై మునుమున ఒక ప్రత్యేక సభ యేర్పడి స్కాట్సు గారి శివాగ్నులను యోచించును.

టెర్రీటోరియలు సైన్యము.

ఉష్ణాధిక్యముతో వాధనము

కరాచీ జూన్ 9:— డెయిలీ గజెట్ ఫత్రికా నుకూల్గు విలేఖనడిట్టు గ్రాయుచున్నాడు—నిన్నటిదినము టెర్రీటోరియల్ సైన్య తలాలములతో ఒక సైన్యముబాడి ఎక్కడికో పోవుతో రోధిస్తేనునా మధ్యాహ్నము మూడు గంటలకు నిలచినది ఉష్ణాధిక్యమునకు వారు చాలవాధనడినట్లున్నది. జూలై 7 గురు బండిగా చచ్చివడి యుండిరి. ఈ కేసులు భూస్థానము చేయుటకు ఇచ్చటికి పంపబడినవి. 82 గురికి విశేషముగా జబ్బుచేసింది. వీరిలో 8 మందికి జబ్బు విషమస్థితికి కచ్చుచుండెను వీరందఱును ఆసుపత్రికి పంపి వేయబడిరి. సివిల్ సర్జన్ ఫింగరాని గారును డిప్టీ క్లబ్రిఫిక్ నూకరింపెండెంటు హేల్సు గారును రోగులను జాగ్రత్తతో జాచుచుండిరి. ఈ 82 రిలో ఇద్దరు ఆసుపత్రికివచ్చుటతోడనే చనిపోయిరి. ఒకడు చావుచుండుటలోనున్నాడు. డిప్టీ క్లబ్రిఫిక్ నూకరింపెండెంటు తన బంగళాను రోగులకొకట చని యోగించెను.

న్యాయుండియా ధరావతు:

నరసాపూరు జూన్ 10:—న్యాయుండియాధరావతుకు గూర్చి కే. శేషచాన్యూ వి.పి. గారి అభ్యుత్తర క్రింద వ్యాపారము కేటికనకున నొకసభ గావించి మదిరాను దొరతనమువారు న్యాయుండియా పత్రికకు ధరావ తిగుగుట ఆచారముననియు, ఆ యుత్తరపును త్రివ్యకొనుటయే గాక ప్రెస్సు అక్టునుగాద తీసివేయవలయుననియు ప్రభుత్వమువారిని గోరుటకు తీర్మానించిరి

అమృతాంజనం డిపోవారి దవై వ్యవధములు

	రూ.ల.
మూలశంకకు తెలము డబ్బి 1-కి	0 12
కలరామాత్రలు వాంతిభేదులకు	0 6
కఫహరిచూర్ణము. దగ్గు ఉబ్బునములకు	1 0
సుదరితెలము. ముఖకాంతికి	0 8
శిరోనేదనమాత్రము. తలనొప్పులకు	0 12
నేత్రాంజనము. కంటివ్యాధులకు	0 4
జంతువాతహరి. ఎమ్మిడిలకు	0 8
ఉబ్బునములకు మందు. సీసా 1-కి	1 8
వాయువుపోట్లకు మందు	1 8
జ్వరరసాయనము సూత్రము. అజ్వరమునకు	1 4
వజ్రగళికలు. ధాతుపుష్టికి	1 0
జ్వరహరి. జ్వరములకు సీసా 1-కి	0 12
తేలుములకు. తేలుకాలుకు సీసా 1-కి	0 8
దంతపూలహరి. కుడ్డపోటుకు	0 8
కగళూలహరి. చెవిపోట్లకు	0 6
గజ్జికెలము. గజ్జి, చీడల్లకు డబ్బి 1-కి	0 3
కగళల్లకు తెలము. శీతవగళల్లకు	0 6
చేలకుమందు. సీసా 1-కి	0 4
కుష్టుకు తెలము. డబ్బి 1-కి	0 8
సుఖభోగిమాత్రము. డబ్బి 1-కి	1 0
సుఖభోగి తెలము. డిటో, పుడ్లకు	1 0
రోమహరి. వెండ్రుకలు ఊడుటకు	0 8

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు.

మత్తుపదార్థములు

అది చేయు పనులు.

(బుద్ధిగానా ఈశ్వరభాగం)

మత్తుకలుగజేయుపదార్థముల కలవాటుకడుట మిక్కిలి తక్కువని శరీరమున కనబడగలగలదు. మత్తుకలను తాపము, మలబోలుటకు పోతున్నది. శరీరములకు పుట్టినిల్లు, దబ్బుదండుగ, దుర్గ్రహము, మలము, మత్తుకలను నష్టకరమేగాని లాభమేయును. ఇన్నివిధముల నష్టముజేయు మత్తుపదార్థముల కలవాటుకడనాకు లక్షలు కొట్టు ప్రపంచమునకు అనునిందియున్నది. కలలుగలదు గంజాయి మామూలు మదనకామేశ్వరము భోగానందముగల కలలు సారాయి విస్కీ (బ్రాండ్ చాంపెయిన్ మొదలు గల రకంబుల మత్తుకదార్థములు క్రమశిక్షితులను వికలకారమున గారి బుద్ధినికేడుకొలిది నూతన రకములను కనిపెట్టుచు నీ మత్తుకలు. ఇంకా మత్తుకలలో దినమున (తాగి భారీచేసిన విస్కీబుడ్డకు ఒక దాని కొకటి తగులుచున్నట్లు వకనగా పేర్చుచున్నది. శరీరకేళి నష్టమైత్రు బొడ్డుకండి, పువ్వు పువ్వులములకు సుసాధనని యొక చరిత్రకారుడు గ్రాహితులైనా. దాని తెలిసికొని మన యిండియాకాదు మనము భారీచేసిన బుడ్డా విధముగా పేర్చుచున్నదల భూమధ్యరేఖకంతయు సుసాధనము ప్రతిజ్ఞ చేసికొనినట్లు కనిపించుచున్నది. దీనియే దేటి యార్జనకేళి మున్నదిగాని లేనియెడల ప్రతిదినమున యింతమిక్కిలు అనగా ముందరు. ఈసారా అమ్మవారు అనాది కిద్దముగా వెలసియున్నదనియు అట్లుకానియెడల "లగనియెత్తు ముగా-గుర్నిదీక్షిత జలావర్ణం" అని సప్రసిద్ధులైన సప్తహాసముద్రములలో సురాముద్రము నిర్మింపబడి యుండెను. నీయు అట్టి మహాముద్రము కాకముందే దేరిలందరు మలము పోయినారనియు, సారాత్రాన (బ్రాహ్మణుడే భూమధ్యరేఖ దేవుడున్నాడనియు, అట్టి తనత్రేయను గుగా పానము నాజేపించువాడు మిక్కిలి యిదిజేసులనియు సారాత్రాన సమాధానము.

భూమిచేసినవాడు శరీరకలకాపుడల నిమిత్తము త్రరసాత్మముగా దెచ్చుకొనుట ముగ్ధులనెడల కలవాటుకడన వాడుక తల కృత్రిముల సుమర్థియగుటకు కడుబలము కనిపెట్టుచుండును. ఆకలలులు సుమర్థుల గమనము కాకపోయినను అంతకు మించి గతిలేక భారీచేట్టి క్రోధముండును. మత్తుపదార్థముల కలవాటుకడనాకు కొందరి యనుభవనందలను విచారింపి చూడము.

నల్లమందు దుర్గణము.

వీరికి కలలు కనిపిస్తాయి. గాత్రీకాగ్రహము, శరీరపు తిండిచేకక పోయినను, మోతాదు తగ్గించినను, కాళ్ళపై తలకొప్ప ఏజబ్బుచేసినను శరీరమునకు గుణియింపక పోవుట నల్లమందు పిచ్చయని ఒక తరహాదికావన కలిగియుండుట వీరికల యనుభవము.

గంజాయి దుర్గణము.

ఈమహాభావులు గంజాయికి భాగవత్తుని సాంకేతికనామము బెట్టియున్నాడు. దీనిలోనే మద్యము. మామూలంబుమొదలగు పిండికంటలు కొన్ని తగినరకములనున్నవి వీనిని నేనించువాడు త్రెగానులు, అభాదా మహాజనులు. వీరికి చిరానంద మెక్కువై కీర్తనలు సాధించు భజనలతోయు చుండును. కండ్లుముసినను, తెరవినను వీరికి రంగురంగుల బొమ్మలు కనిపించుచుండును. భూమితిగులున్న సంగతి వీరికి భాగాదెలియును. కాననమని నమ్ముండి. వీరికి భూమియే కాక బుద్ధిగాడ తిరుగుచుండును.

సూరపానము.

కలలు సారా విస్కీ వీరిలో చేసిన ముఖ్యమొకటి. వారి సందర్భి యీకరగతిలో తేల్చుకొనుచున్నాము; గాని వీరిలో మూడు అంతర్భాగములున్నవి. కలలుగలవారి కిష్టములను. సారా అమ్మవారి కిష్టములను. మధ్యకలలునాకు. విస్కీ అమ్మవారి కిష్టములను భాగ్యరంజులు. ముంబెయిన్ అమ్మవారి కిష్టములను జమిందార్లు అంధకలలే కలలుపందలమున, సారాయి సీపాలలోను విస్కీ ముంబెయిన్ చక్కని సీపాలలోను వాని వారి తాతయ్యల ననుసరించి యుత్తితస్థానములో నివాసజేయబడుచున్నది. శరీరకేళియే చేసినయెడల వారలకు కలలు-సారా మామూలుపానములు. ఈటి, తాటి, కొబ్బరి యిచ్చు చెట్లనుండి కలలు తీయబడుచున్నవి. ఏభాగములలో నేచెట్లు యెక్కువగా నుండునో ఆభాగములలో నాచెట్లకలలు విశేష

ముగా నాడుక జేయబడుచున్నవి. కలలు-సారా అమ్మవారు కిష్టములను మనము తలచుగా కిష్టములను మాది యనంబించవచ్చును. వీరి మామూలు బ్రహ్మానందముగా ముగి శరీర సౌఖ్యమును పొటిజేయకపోవలెనై, ముగి కామరంజనము చేసి పొద్దుచుండును. అట్టివారి నే బ్రహ్మానందమునట్టి మోగిని పోయి ఆభిషేకముచేసి నృజలు పుష్కలమును సంపాదించుచుండును. కలలుగలవారి కిష్టములకంటే సారా అమ్మవారి కిష్టముల ఒక దీక్షింపుగానా. మనమును ఉభయముల ఆజీవము మాత్రముకల లాగే ప్రావరుండు.

ఉభయ పక్షములవారు కిష్టములకంటే పదాపాదము, స్వస్థముజేసియు, అదృష్ట సంపాదన వెట్టుచుండును కలలు త్రాగినవారికి కలలుపులు అనుపానము. వీరిమోతాదులను లాభము కొనపాత్రలు. సారావారి మోతాదులు దాచులలోనుండును. విస్కీత్రాగినవారు మొదటి తరగతిలో చేసిన మిక్కిలి భూనామములు. వీరిలో కొందరు గొప్ప యుద్ధాత్ములు. కొందరు బాబులు మొదలగువాడు చేయుచున్నాడు. ముంబెయిన్ వారు చాలామంది నిగ్గు జమిందారులే. ఈతరగతివారు ఎంత అల్లరిచేసినను వారు ఏ గోడల మధ్యనే గాని కిష్టముల చేయరు. వైశాఖరగతి వారివలె గాక వీరు విస్కీబుడ్డకు మిక్కిలి ఘోషాధిపతిగా నుండును. వీరికి సోదా అకటిమడుగు, మిఠాయి, ఛీస్, చుట్ట, మాంసము వత్తములు. ఇట్టివారికి బ్రాండ్ ముపులు, డ్రెసింగు కార్డు, రిడ్రెస్ ముటురూములు. గయ్యపానములు. విస్కీ యొక ప్రకారముననుకరమున అంతకేవలము. ఆపంగతి తెలుపుట చేయుటకయి, కింకల్ప భోజనము, టిల్లుపానవి అనియు నామకరణములు చేయబడినవి. విస్కీలో సోదా గాని, నిమగని మిరితము చేసి పార్సరంభములో పుచ్చుకొనుచుండును. అట్టి మిక్కిలము లేక నిర్మలముయొ విస్కీని మున్ను మున్నుగా పానము చేయగలవారు యోగులు. వీరికి నీటి దీక్షింపు అని పానము నామము. శరీరము అల్లహాల్ సాని యుజేయు మహాభావులు కొందరున్నాడు. వారు యోధా యోధులు. జ్యోతిషములను వీరికి విస్తారము. విస్కీ అమ్మవారి కిష్టములలో పక్షిమిత్తుల "పక్షి మిత్తుల" యొకటి. యింటిలో పక్షి మిత్తులను మొదలగు వానిలను మనము తలచుచున్నాము. కలలుగలవారు వీరికి విస్తారము. కలలుగలవారు యేమి పక్షిమిత్తులగా మోప లీమహా భావుల కొందరుగా నొరుగుటకు సులభములైనను. వీరిమోతాదులకు పెద్దలకు చేతు త్రాగినకు కలవాటుకడువారి కాకగతి నేపి పాతులుండును. త్రాగినవారి మాంసభోజనమునై యెట్టిలాను యు దాని వెంటనే నోతకము అనుసరించి యుండును. నివాసేయు వారి వారి చంచలమై జెట్టివారలెను. నుడిసాత కమెత్తివారలెను పోషక పుట్టియును. ఎంతటివారియందును నిర్మలభావము కలుగును. కండ్లుపర్చబడును. గుండె లాల్చుకొనిపోవును. అట్టివారికి కాకరములను. నవ్వుటకు సాగించించినా ఆకేళి. ఏమిటకు మొదలవెట్టివా అడవికప్ప. పర్యవేక్షణముగిరిగినా అన్నమాటే అకలు అడవి పర్యవేక్షణము. నిర్దోషయేనా మంభకర్ణులత అడవిదర్శి కాళ్ళకు పురగాళ్ళకట్టిట్టుండును. దేవాలు బంతిలె నెగుగుచుండును. బుర్ర తిరుగుచుండును. వాణుక తడవకును. మోతాదువై మోతాదు యెక్కినకొలిది చేమాడుండును జ్యోతిష కలిశువారి, నివాసుకీకల్గి ముగ్ధులకుల్గియును. "కీర్త్యా పీత్యాపునః పీత్యా" యాక కృతతిభూతలే, ఉద్ధాచుపునః పీత్యా పునః పీత్యా పీత్యా" అని కామ్రువారకుడు చెప్పియున్నాడట! అందువలన త్రాగినవారిందరు తలచుచుండును వారుగ కనిపెట్టుచుండును. నివాసుకీకలవారి భోజనము వారి తెలియదు. అప్పుడు త్రెచుమాడు పర్యవేక్షణల నీ దివక పాండుపరము చున్నాడు.

రామన్న-వెంకయ్య అను యిద్దరు నివాసేసి కీర్తకావళిలో తోడ్కునేరి కలిసిగాని—

రా|| వెంకయ్యవారా శరణాపుకంతులుగా నిల్లెక్కడోయి?

రా|| ఆయన పేరేమిటి.

రా|| ఆయన పేరేమిట్లో నాకు తెలియదు.

ఒక త్రాగినవారు నవ్వుకొక ఒంటిగంటకు యింటికివెళ్లి తనవని యజమానునివద్ద ఒక్కొక్కని 4 గంటలుకొట్టుచుండగా వచ్చిందా బాబూ యీ గడియారము ఒంటిగంట నాలుగు మార్లు కొట్టిందా క్రొత్త జేసెను.

ఒకయజమాని తం నాభురగు పిల్లిని గడియారము చూచిచున్నది చెప్పెను. వాడు నివాసేసినవాడగుటచే తిరిగి

వచ్చి అయ్యో, ఒకముల్లు ఒకగంటకు మును రెండముల్లు వేరొక గంటకును చూపించుచున్నది. ఏముల్లున నమ్మదేమా నాకు తెలియలేదు. అని జవాబుచెప్పెను.

ఇంక ఇన్నొచిత్రములు గలవు. దీనిబట్టి త్రాగినవారిలో మోసాస్తులను వారి దెబ్బతగుచున్నది. ఒకచో మిదల నిదా చురుకుతోనే చక్కగా తోకవత్తి చేసిన యెడల ఎక్కువకాలము కామసిన వెలుగుతున్నది. అట్లుగాక ఆచమనతోనే యెక్కువ వెలుగు తోకయెడల చాలా వత్తులగాని అతివెద్దస్త్రీగాని నేయవలసి యుండును. అందువలన తాత్కాలికముగా యెక్కువ వెలుగువచ్చినను చతురత్వగా అమ్మకొనిపోవును. అట్లే మన జేమా పండుగల వరకర్మములను స్వభావస్థితిగా ననుభవించక నిగ్రహమాత్రులతోన, పానీయములతోను ఉజ్జేకింకేటి యెడల నిద్రాపుచు ముఖమును తక్కువ కాలముగా వెల్లవగా ననుభవించి త్వరలో నపునకులై శరీరములదెచ్చుకొని మంచమెక్కి ట్లరు బ్రోగుట బ్రోగుటచునా, కొందరి కామ్రు ముడుగునా త్వరసానా నా పరిణమించును.

తాత్కాలికపు జెట్టిపాత్రములు కానీది, నివాసేసి విమలములముల గోనవారిగతి యిదియేయని చూపుటగా తెలిసికొనలెను. పూర్వకాలమున త్రాగినకు చంచలసాత కలలలోనే చుబడి జేయింటికికొకపనికిమాలినవాడుండెదో కాదు వరకుమడుగా గడింకబడి బహిష్కరణను పొందెడివాడు. ఇప్పుడు గోటవింకులు, పెండ్లివింకులు మొదలగు వింకులకు వరకు నీచకరమున సారా వరమాన్లు మునుపోయినది. సారా త్రాగినవాడే వరమును. అతనే చుటాత్రి. అతనే వరకారితడు. మంగలి చాకలి అండ్లకు చుట్టుమును కచ్చివోడనే ముండుగా సారాకట్టకు తీసికొనిపోయి కల్ల సారాయో పట్టిందిగాని మత్తుకలలోనుండు. వారి కుంతల్లలకు బంధువులకు సారాతో తిండిపెట్టుట యాంక్షితులకు మార్గము. శ్రీవ్యోమావలంబుని వామాచారము నడపించి జేవికి మధ్యపాంసములు, వైశిష్ట్యచేసి మత్తుగా ఆకభ విందింకేటును మెసాద్రెవకా రెండోకలెను. వామాచారములు ములగా సారాకు తొంద్రత్వముని సాంకేతికవాడుగా, త్రాగినవో యెక్కువ కష్టపడవచ్చుని కొందరి వాదన. ఎప్పుడు అట్లు అయి, పోకులు మొదలగు బంధువులెంత కష్టమును న్నువి కావు. వాని కే సారా కాకలనే కచ్చి. పిచ్చిబుడ్డుల కల మాంపులకే యిది చెప్పెను. మనప్రకారము బహుభుక్తియగుచును, వండియు, మోగులు వారు త్రాగినకు మోసో పేషి ధించియున్నాడు. త్రాగినవారు చంచలసాత కలలలోనే చేరి నవారున్నాడు. అట్టి వారిని బహిష్కరణ చేయవచ్చును. మన యింగ్లీషు క్రిమియముగా బహిష్కరణను వామాచారముననుది. శంకరాచార్యస్వామివారమునను బహిష్కరణనే యెడల వరువుకష్టపు నేరమును పొతు) లగుచున్నాడు. ఇది నివాసేయువారికి మంచి యాధారమునది. అందువలన కొంచెము ఘోషతో మనవారంతా విచ్చలవిడిగా త్రాగ మొదలుపెట్టినాడు. నివాసేయుటకప్పుడే తెలియినవారు లేక. అందువలననే కని రహస్యముగా జేయుచున్నాడు. త్రాగినకు మోకరమని కనిజేటియే బ్రస్తుతము నగుచున్న బిగోపా నునా సంగ్రాహములో త్రాగినకు ప్రార్థిగా నిషేధించినారు నెను రాంపిలేతో అని ముగియు ఘోషించుచున్నది. ఎన్ని చెప్పినను నావాటికి నివాసేయువారికాభి యభివృద్ధి పొందినదిగాని జీవించలేదు. వైశిష్ట్యకరములలో వారుగాక, చుట్ట, కీకల్లె, మసాలా మొదలగుగలవారిని నేవించు ముద్దాజీక తోపాడులు చాలామంది యున్నారు. వీగరట్టజేత ముఖ్యముగా బడిపిల్లల కిష్టజేతగా వెలసినది.

గోసాలకృష్ణగోళ్లే 15 సంవత్సరములలోపునకు పిల్లలు పొగాకుతో అంబుద్ధించిన కేమి యుజయోగించినను శిశిం చుకుట లిల్లు నోకదానిని తెచ్చి పెట్టి యుండి. ఈ వైశిష్ట్యముల కలన కొద్దిగనే గొప్పగినో యుక్తమున పుట్టియు నే వత్తువులనునను చెరువుజేయ గలవని నిశ్చయించ బడెనటను సందేహము లేదుగనుక గర్భవిధముల మత్తుపదార్థము నిషేధించుటయే ముఖ్యకర్తవ్యము. ఇందుకై కొన్ని సాధనములను విజేయుచున్నాను.

సారాను కామముల తగ్గించుట. ఒక్క మాటగా నన్నీ టిన మామూలుకేళిచేయినను క్రమక్రమముగా వానికాభియత తగ్గించి పన్ను మోద్దించిన యెడల యుపయోగకారి కాక పోను క్రమశిక్షితుల గవన్న మెంటువారి కచ్చిత నడవించిందినారు. కా, ఎట్లో రహస్యపు ముఖ్యతగ్గించిన వారికంటే యెక్కువయినవారి కిదింటి. వారి వై యధికారముగల యుద్ధాత్ములు అట్టివారము లున్నలేమో కనిపెట్టి నివారించెదరని ముఖ్యమున్నాము.

మత్తు పదార్థముల వలన కలిగిన నష్టములను బాధలను తెలియజేయుచు మంచి మంచి యుపన్యాసముల తిరుచునభిలషేదీ చర్యచుండుటవలన కొంతమందిని చేయుటలో సందేహము లేదు.

మత్తు పదార్థములను పూర్తిగా మాపివేయు విషయమై సంఘముల కేర్పరచి పెంబర్లనుచేర్చి వారివలన బాధలు పుచ్చుకొనకు మరయుక పద్ధతి.

త్రాగుట కలవాటుపడిన వా రెంత బలకట్టు మిచ్చినను అట్టి కుటుంబములతో సంబంధములు మానివేయుట.

వైద్యన సాంకేతికాయము గలవాడు రామానుజ కూటములలో తిరుద్రవ్య సానిటములను, వాతేయులు వామాచార వ్రామేయులను విడిచివెట్టుటకు భయపెట్టించుట.

ఇట్టి కట్టుబాట్లను మరికొన్ని యేర్పాట్లను బుద్ధిమంతులైనవారిచే చేసినయెడల కొంతకాలముకై నను చేరవచ్చును. ఈ యుపన్యాసముల వలన పుణ్య వైద్యము మాత్రము కలిగిన భయోదాశములేదు. బుద్ధిమంతులందరు త్వరగ నీ విధానములను వాపుటకు తగిన మార్గముల నలంబించవలసి యున్నది. త్రాగిన నోటికంపు వైకిరాజుండుటకై యొక వైద్యశాలను నిర్మించి నివారణమాత్రము కనిపెట్టివాడట. కేలవా యిషయమును నిరక్షిప్తుటకు మరియొక మహాభావు డొకయావధమును కనిపెట్టివాడట. వా రిద్దరి కద్ద లెక్కును పుచ్చుకొనగా దుర్గంధ నివారణ మాత్రమే అమృత మెత్తువయ్యదని తెలియబడినది.

నెల్లూరుజిల్లా విద్యాధి నుహాసంధ.

వాడు అంధ్రపత్రికలో "నెల్లూరుజిల్లా విద్యాధుల సభ" నూర్చి చదివినది. నేడు దానినే "నెల్లూరుజిల్లా ఇంగ్లీషువిద్యార్థులసభ" నూర్చియు, సామిత్రము పాఠా కా విచ్చి అడ్డిగాను వ్రాసిన దానిని చదివినది. ఆయన వ్రాసిన యాత్రే పాఠము వాడు వాడుకలోనిది కామియే కాదు; మఱి యిప్పుడును మనకు చెక్కుకొన్నది.

అంతఃప్రపంచమున కిందే తిరగకుంటూ చదువుకొను వాడు, బాండు, చదువుడు, పాఠ్యము గాదుండగోరు, సాంత్ముగా తినినది తిను మార్గమును అరనికొనవలసి కాదు. అట్టివానికిని ఈవిద్యార్థిజనమే తత్కృత్యకర్తలను జూరిన, చదువుగా ఏవరూపానుమితేటిది, అనుభవరాలి, ఎక్కడంచిలగు మార్గము? వాడి తప్పువా? పల్లెవాండును శబ్దశాస్త్రమును అర్థముగలచే ఏల మానకృతు లగునా? తేలికగా నింకతగా వ్యాపించియు వ్యాపించుచు నున్న నెల్లూరుజిల్లాను కాతేలికగాను చదువు కేర్వక, పురాణా చారముగా గుడకులముననో, "ధనవన" అన్నాడు కాబట్టి, తేలిమిచ్చి తమ యిండ్లకే పిలిపించు కొన్ని యుజ్జ్వలతోడనో చాటు బాంస చదువు కేర్చి వేదలయను బుద్ధిమంతులము అర్హతను ఎదురలె నేకి తెక్కపడవము? సభాపతివేత్త విద్యార్థిజను అట్టివాలు చదువలకును పులివిధులుగారా? అభ్యాసము నూడవనూ, ఈయుత్తము తరము గాదనియు వెదలను ఆగికరింపని కావన భర్తలను "పాఠ్యపథము" అంటు పట్టి తిట్లు లని నాడుతము.

ఇక సభలో ప్రసంగి యెల్ల అంగము నాశ్రయించు తప్పకనుట! నెల్లూరుజిల్లా అంధ్రపత్రికలోనితరతమేయగు గాక. అయిన, ఇతర విద్యార్థిజనము భూయిష్ఠముగా అంగలమే నేర్చుకొనేయును, సభలో ప్రధానముగా ప్రయోజనము తమకు వెచ్చులు నోటినిరంతముగా అభ్యుపయము గలను తోగలల మార్పులను చర్చించి నిర్ణయించుకొనుటయే యగుతుందేయును, అంగలము సర్కారు బాసయియు ఈవడి మార్పుకొన్నయెడలను అంగలముల మునుపుగా నుంటుండేయును, అంగలము గొనిన వాడోను. ఇది అంధ్రపత్రిక యెడల జూచి యెప్పుడు గాదు. నెల్లూరు గొనక అతన వున్నో, కన్నాటకునో తామున్న కుంగల అగ్ధిర సరాధన ఏలలేద బుద్ధిర బాని ఈయనలము గొనుటచేగలను నిచ్చెనాను.

రాజుగోపాలరావు.

మోహనీ తైలము

5 తులముల నూరి 1-8 వెల 0-12-0
ఇది మనోహరమయిన విద్యాధులు, పిల్లలు, ఉద్యోగములు మొదలగు వారికి నుభయకర, విక్రమి నిచ్చును. అమృతాంజనము డి. 6. తిరువళ్ళూరు, నడగాను.

Mysore.

The Mysore Economic Conference.
Work Done in Industries and Agricultural Departments.

MYSORE, June 9.
In the course of his speech in opening the Mysore Economic Conference to-day Sir M. Visweswaraya referred to various committees of conference and referred to the work undertaken by the departments of Industries, Commerce, Agriculture and Education. He said that a sandal oil factory had been started. The factory is expected to give appreciable revenue to the Government and it is reported that the experimental factory already set up will be capable from the next month of turning out oil valued at about Rs. 25,000 per month. A plant for soap factory has been ordered. At present very good soap is being prepared in the Indian Institute of Science. Its manufactures on commercial scale will become possible as soon as the machinery ordered is received and erected. Enquiries were in progress in connection with another cotton mill in Mysore and investigations for starting iron and steel manufacture are making hopeful progress. The Industries and Commerce Committee with the help of the department have been considering a variety of other subjects such as, paper pulp manufacture, wood distillation, button manufacture etc. The home industries institute proposed by the Committee has been sanctioned tentatively for one year. It is proposed to develop industrial and commercial museums in different parts of the state and arrangements are being made to start a nucleus of one such in connection with the Dasara exhibition. Commercial matters have not progressed very far but a Chamber of Commerce has been recently started which will work independently of the Conference. The Bank of Mysore has increased its transactions from Rs. 40 lakhs to Rs. 53 lakhs. During the year the question of developing land and industrial banks has been receiving attention. Steps are being taken to encourage merchants to travel abroad. In addition to compilation of statistics of rail borne trade by the department, preparations are being made to collect more complete industrial and commercial statistics in future for the whole of the state. The agricultural committee has given special attention to the development of sericulture. Services of the expert who carried on the preliminary investigations in 1914 have been re-engaged. The construction of a rearing school has been sanctioned at Channarayana, where the central farm which is the gift of a local merchant will be developed to supply disease free eggs on a large scale. Questions of fruit culture, extension of cultivation of commercial crops improvement of agricultural stock, and sheep rearing and revision of forms for agricultural statistics have received some attention.

Coming to education preparations are well in hand for the inauguration of the new University of Mysore from 1st July next. The education committee has further developed public libraries in Bangalore and Mysore and at their instance the Government sanctioned a scheme for rural libraries. Partly as a result of their recommendation for improvement of industrial and commercial education the Government very recently sanctioned conversion of aided institutions into Government industrial schools and opening of four new Industrial Schools. A beginning is being made for opening commercial classes at Taluq stations. Arrangements have been made at Maharanees College to give industrial training to girls and women. Formation of students aid associations in large towns and cities have been taken up. Some of other important schemes considered by the Committee were the opening of special classes for training adults, improvements in normal training schools, excursions, visual instruction, publication of books in Kanarese etc. The Committee also prepared a comprehensive scheme for collection and compilation of educational statistics, which has met with the approval of the Government. The question of education of backward communities received some attention. Itinerant lecturers appointed at the instance of the committee are reported to be doing useful work in spreading sound ideas and enthusiasm among the people. The scheme of honorary supervisors has been approved to enable taluk areas to provide themselves with agencies to help them in popularising sound ideas of economic improvement. The department started 777 aided village elementary schools and 130 Government elementary schools during the year. One hundred and five adult schools and 418 village indigenous day and night schools have been started. English education is being encouraged in rural tracts. Compulsory education is making satisfactory progress wherever it had been extended so far. Industrial education is receiving attention both in primary and secondary stages. The scheme for rural agricultural education has been recently sanctioned. The Government also granted co-operative societies for various industries to the extent of Rs. 45,000. The Dewan then referred to the industrial awakening in India and after alluding to the present economic situation in Mysore said that facilities are being provided for training people for economic work.

Members' Remarks.

The members of the Conference then made general observations on the work of the Conference. Mr. Venkatakrishnayya also referred to the untimely termination of the glorious career of Lord Kitchener, who, he said, was the greatest military genius of the British Empire. He spoke about the usefulness of the Mysore Economic Conference in all its branches and congratulated the State on largely associating non-officials with officials in improving the economic condition of the State. He pleaded for starting one or two technological colleges in the State. He eulogised the services of Mr. Chatterton as Director of Industries and Commerce and congratulated him on his appointments as Member of the Industries Commission. Dewan Bahadur K. P. Puttanna Chetty congratulated the Dewan on his illuminating address, and urged his desirability of continuing the Conference and its useful work. Rev. E. Thompson, speaking on the report of the Education Committee, pointed out three defects, namely, that the work done was little; that the recommendation made by the committee had not all been sanctioned, and that attempts to get statistics could not succeed. There was a tendency on the part of the Committee to get rid of grants made by the Government without

strict businesslike regard to the manner in which those grants were utilised.

Dewan Bahadur J. S. Chakravarti, replying to Mr. Thompson, said that the Government naturally took time to consider the various recommendations of the Committee, and also pointed out the difficulty of obtaining statistics from places scattered over a large area. He justified the work of the Committee of the Conference. Other members also spoke.

Resolutions.

Then followed discussion on subjects connected with education. A resolution, to the effect that the compulsory education scheme be brought into force in all taluk headquarters and villages with a population of 2,000 and more, was moved by Mr. Nathan, Deputy Commissioner. The Inspector-General of Education explained the policy of his department and said that he had made suggestions already to the Government to extend the principle of compulsory education to 41 more places at a cost of Rs. 40,000. Another resolution, suggesting that elementary education be made free and compulsory both for boys and girls in the State, was moved, and, after discussion, the Government promised consideration. An interesting resolution, which created some discussion, referred to obtaining funds for expansion of primary education either by levying an educational cess or by charging fees in primary classes, with liberal provision for free studentships and scholarships. The mover said that if education was to be made free and compulsory money would be required for the purpose, and the majority of the people were keenly desirous that a cess should be levied. At least those who could afford to pay school fees ought to be made to do so. The Inspector General of Education suggested the setting apart of some land in each village for education. Justice Humza Hussain pointed out that it would be inconsistent to make education compulsory and at the same time to levy cess. Another objection was that to revive fees would give a set back to the spread of primary education. The resolution was, after further discussion, noted for consideration. Some other resolutions on secondary education were discussed.

The Conference adjourned till noon to-morrow. MYSORE, June 10. When the Mysore Economic Conference resumed its sittings this noon resolutions connected with Agriculture were taken up for discussion. Resolutions urging that area under cultivation be increased and that experimental farms be started in each district were discussed. Among other resolutions which the Conference discussed was one to the effect that study of English be made optional instead of compulsory in Anglo Vernacular schools, as was the case for a few years. Justice Mir Humza Hussain opposed it and said that the general feeling of the country was for education in English and to make English optional would handicap the students in the higher courses of study. The question was referred to the Educational Committee of the Conference for further consideration.

The Memorial Press Case.

BANGALORE, June 9. 9 June.—Mr. F. E. Cunningham, Officiating District Magistrate, proceeded to-day with the case in which Mr. Roberts, Inspector of the Contonment Police, charged M. Rangaswamy Naidu, proprietor of the Memorial Press, with having failed to put the imprint on a leaflet, "Soldiers Chatechism," printed in the Press. Mr. B. W. S. Lawrence, Barrister-at-Law, defended the accused. With the examination of three witnesses the prosecution evidence was closed to-day and the Magistrate framed charge against the accused for committing an offence punishable under 12 of Act 25 of 1867. The defence put forth the plea that the accused had leased the Press to another man and he had nothing to do with the printing of the leaflet in question; but the prosecution urged that so long as the declaration was in the name of the accused his responsibility could not cease. The case is adjourned till 14th June.

అమృతాంజనం డిపో వారి ఔషధము.

గ్రహణిమాత్రము. డబ్బి 1-కి	0 8
బులాబిమాత్రము. మలబద్ధము	0 8
కుసుమామాత్రము. కుసుమవ్యాధులకు	1 0
శగకుద్రావకము. నీసా 1-కి	1 0
కఫహరి. శీతగర్భదస్థులకు	1 0
మోహినీతైలము వెండ్రుకల పెంచుటకు	1 0
చుండకునూనె	0 6

క ర్త శూ ల హ రి

వెల నీసా 1 కి రు 0-6-0 వి. పి. సహా 0-10-0
ఈద్రావకము వలన చెవిపోటు, చెవినుండి ప్రీముకారుట, చెవిదిబ్బడ మొదలగువి వెంటనే నయమగును 5, 6, బాట్లను చెవిలో పోసిన బాధ వెంటనే తగ్గును. మాటయుండదు
జీర్ణరసాయనము:— ఈమాత్రలను నేవించుట వలన అన్నము పచనమగును జీర్ణశోము జాగు చడి రసస్రావము క్రమముగ గలుగును. మలబద్ధము మానును. 25 మాత్రల డబ్బి 1-కి వెల 1-4-0.
అమృతాంజనము డిపో, 7, కలుకట్టిపల్లి నడగాను.

THE GREAT WAR.

Fierce Fighting at Ypres Day and Night.

DEFENCE OF VAUX: A MOST NOTABLE FEAT.

Russian Offensive: Its Shattering Effect in Berlin.

BATTLE OF JUTLAND: EXTRAVAGANT GERMAN CLAIMS.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

The Battle of Jutland. Impudent German Claims.

LONDON, June 9.
Reuter is informed that the Officers who participated in the battle off Jutland have been amazed at the assertion that victory was with Germany. The Officers describe the attacks of enemy destroyers as very feeble. They retired at first, a sign of defeat. The German fire was generally accurate at the outset but grew very wild immediately the ships were hit. With regard to the "Lutzw" the second salvo of the British Warship at 18,000 yards smashed all her turrets except one and the "Lutzw" burst into flames. Officers estimate the German losses at at least thirty ships, namely, two Battleships, two Battle Cruisers, four Cruisers, twenty destroyers, and two Battleships, of the Pommern class. Moreover five battleships were so damaged that they will be useless for months.

German Official Re-Statement.

LONDON, June 9.
AMSTERDAM.—Germany has officially re-stated her losses as follows:—One battle cruiser, one battleship, four small cruisers and five torpedo-boats. This indicates that the authorities are gradually breaking the news of Germany's very heavy losses to the public, though they are still suppressing much.

THE "HAMPSHIRE."

Some Survivors.

LONDON, June 9.
It now appears that there were some survivors from the "Hampshire." The relatives of two sailors on board have been notified by the Admiralty of their safety.

Twelve Washed Ashore.

It is officially announced that a warrant officer and eleven men from the "Hampshire" have been washed ashore on a raft.

Condolences to Lord Kitchener's Family.

The King's Telegram.

The King has telegraphed his condolences to Mrs Parker, sister of Lord Kitchener. His Majesty says that he has lost an old and valued friend upon whose devotion he ever relied with the utmost confidence.

Message from Sudan.

The Sirdar has telegraphed heartfelt sympathy to Lord Kitchener's family on behalf of the Administration of Sudan, the Egyptian army and the Sudanese, whom Lord Kitchener released from tyranny.

War Council Meets.

LONDON, June 9.
General Joffre, M. Cambon, the French Ambassador in London, Sir Edward Grey and Mr. Lloyd George attended the War Council at Downing Street to-day.

The Imperial Council of Commerce.

LONDON, June 9.
The Imperial Council of Commerce at its concluding sitting to-day unanimously passed a resolution in favour of an early agreement between the Imperial Government and the Dominions to adopt single incometax on income within the Empire wherever earned or produced.

Sir A. McRobert who seconded the resolution said that, the only fair solution was to revert to the old system of charging incometax only on income received in England.

The Council also passed a Resolution urging the Governments of the Empire to legislate for British control of business carried on within the Empire.

THE PARIS CONFERENCE.

LONDON, June 9.
It is officially announced that Sir George Foster will represent Canada at the Paris Conference. He has been appointed Privy Councillor.

Australian Premier's Speech.

At Imperial Council of Commerce.

LONDON, June 9.
Premier Hughes, in a speech before the Imperial Council of Commerce, paid a tribute to Lord Kitchener as one of the Empire's greatest sons. The naval battle, he said, had decided for all time the issue between the British and German fleets. He found the British forces in France fit, cheery and ready and determined to see the thing through. We must see that the Allies were placed in a position of equality as regards munitions, which they were not to-day.

When they obtained equality our men were confident that they would be able to hew their way through the enemy's rank. We must work as never before to secure victory. He believed that full exercise of the economic weapon would end the war sooner than we anticipated.

The Eastern Command. Appointment of Sir F. Robb.

LONDON, June 9.
Major General Sir E. Robb has been appointed to succeed Major-General Ruck in charge of the administration of the Eastern Command. Major-General Sir F. Davies has been appointed Military Secretary in succession to Sir F. Robb.

Military Promotions.

Sir Pratab Singh and Rajah of Rutlam.

LONDON, June 9.
The "Gazette" announces, that, in recognition of very valuable services in connection with the war, Sir Pratab Singh, Maharajah Regent of Jodhpur, has been promoted to be Honorary Lieutenant-General. The Rajah of Rutlam has been promoted to Honorary Lieutenant Colonel.

Silver Market.

LONDON, June 9.
Messrs. Montagu's silver market report says that fall in prices was the result of heavy sales on account of China and the absence of demand. Recovery was chiefly due to dear covering on the part of Indian bazaars. Export of silver from Mexico seems likely to be arrested soon owing to the Mexican currency reform.

Privy Council's Leave to Appeal Granted.

LONDON, June 9.
The Privy Council has granted leave to appeal in the case of Dalsing Vs. King Emperor.—(C. and M. Gazette cable.)

France.

Surrender of Vaux Fort.

LONDON, June 9.
The German communique claims that Vaux fort was really captured after hard fighting on 2nd June, but the announcement was deferred as the remnants of garrison held out in inaccessible underground rooms till Tuesday evening when they surrendered. It says that the Kaiser has decorated the Commander of the Captors with the Order Pour Merite. The communique admits that the French are making fierce counter-attacks.

90 Days to Capture Vaux. Parks of Artillery Used.

LONDON, June 9.
PARIS.—It has taken Germans one hundred and four days to force two and half miles separating Douaumont and Vaux forts though they employed the whole strength in the effort firing not batteries but parks of artillery. Nevertheless Fort Vaux withstood the concentrated fire of the heaviest guns and countless attacks for 90 days and even now the Germans have not captured the key to the position. Vaux is 1150 feet high but the summit of the ridge is 1275 feet and is crowned by Souville Fort which with the Forts of Tavanne and Froideterre now constitute the main lines of resistance. The Germans will have to pay a still heavier price for the capture of this strong position.

French Hold Approaches and Trenches.

LONDON, June 9.
PARIS.—This afternoon's communique says:—The Germans have occupied the ruins of Vaux fort after weeks of desperate fighting, but we hold the immediate approaches and trenches to the right and left of the fort. All enemy attacks thereon have been broken by our fire. There have been intense artillery duels in the region of Thiaumont, Douaumont and Hartmannswieiller.

The Defence of Vaux. A Most Remarkable Feat.

LONDON, June 9.
The honour conferred on the defender of Fort Vaux is a distinction usually reserved for Divisional Generals. The present occasion is the first time in the war that the name of an officer responsible for the defence of a particular position has been published in France. This shows that the stand made at Vaux is one of the most remarkable episodes in the war.

Latest French Report. Enemy Attack Repulsed.

LONDON, June 9.
PARIS.—Last night's communique said: On the left of the Meuse artillery activity was intense in the section of Hill 304, and in the region of Chattancourt. The enemy on the right of the Meuse, after violent bombardment, successively attacked west and east of Thiaumont farm. They were repulsed by artillery and machine-guns.

Fighting on British Front. Sir Douglas Haig's Latest Report.

LONDON, June 9.
A communique from General Sir Douglas Haig says:—The principal activity during the last twenty four hours

TELEGRAMS.

has been between Vimy ridge and La Bassée canal. Six mines were exploded and the results were generally in our favour. The explosion of a British mine near Hohenzollern damaged the enemy trenches. Our snipers shot nine of the garrison. There has been considerable trench-mortar and artillery activity near Souchez. A successful British raid was made last night south of La Bassée canal. The Germans fled, leaving their dead. The situation at Hooze is unchanged. There have been no infantry actions to-day.

Fierce Fighting at Ypres.

LONDON, June 9.
AMSTERDAM.—Reports from the Belgian frontier state that the fighting in the Ypres region has been very fierce. The sky above Becelaere and Zillebeke has been visible from Courtrai every night glowing from incessant firing, which has been incessant day and night. The German wounded are numerous. They include many severe cases. They report that the losses on both sides have been large.

Russia.

Austrians' Positions Carried, More Prisoners and Booty Captured.

LONDON, June 9.
PETROGRAD.—The Russians have carried at Lutsk the whole series of the Austrians' new positions, though powerfully organised. In addition to forty thousand prisoners already reported the Russians captured yesterday 11,000 men, fifty-eight officers and great booty.

Russia's Continue the Offensive. Smashing in of Enemy's Fortified Front.

LONDON, June 9.
PETROGRAD.—A communique confirms the capture at Lutsk of 11,000 prisoners. It adds:—We crossed the rivers Ikva and Stry at several points and are continuing the offensive. We also carried strong enemy positions on the Lower Strypa. The results of the fighting in Volynia already constitute an important victory crowned by deep smashing in of the enemy's fortified front. Repeated German attacks south of Smorgon were repulsed.

Power of Russian Artillery.

ALLAHABAD, June 9.
LONDON, June 8th.—The "Berliner Tageblatt's" correspondent on the Eastern front telegraphs that the Russian artillery is most violent over the whole front, suggesting that it is equipped with new guns and large quantities of ammunition.—("Pioneer.")

Galician Situation Dangerous for Austria.

LONDON, June 9.
The "Times" Petrograd correspondent says:—Military opinion holds that at least a week is necessary to transfer from the Trentino sufficient Austrians to affect the Galician situation, which meanwhile will probably become more unfavourable for the enemy.

Movement of Austrian Trains Arrested.

LONDON, June 9.
The "Daily Telegraph's" Rome correspondent states that the Italian bombardment of Toblach and Innichen stations arrested the movement of the Austrian trains. The prisoners state that they received three meals in six days.

Effect in Berlin of Russian Attack. General Hindenberg's View.

LONDON, June 9.
The Exchange Company's correspondent at Amsterdam learns that the Russian attack produced a shattering effect in Berlin. General Hindenberg personally commands the German-Austrian operations and is said to have declared that this time the Russians are in great earnest. Troops are being rushed from Serbia to Galicia but none have gone from Germany.

Italy.

Italians Gaining Ground. Enemy Attacks Repulsed.

LONDON, June 9.
ROME.—Further fierce fighting on the Italian front is reported in a communique, which says:—There were no Italian retirements; on the contrary we gained ground in several directions in the Ortler group. A battle is raging on the whole of the Sette-Comuni front. On Tuesday evening, after intense artillery preparations, repeated attacks were made on the Italian positions south-west and south of Asiago. Desperate fighting throughout the night ended in the defeat of the assaulting columns. On Wednesday afternoon dense masses of infantry were repeatedly again hurled at the same positions and were repulsed with enormous losses.

Greece.

No Martial Law Contemplated.

LONDON, June 9.
Information at the disposal of the Foreign Office does not confirm the report that Greece contemplates the proclamation of Martial Law. (C. and M. Gazette Cable).

The Greek Army. Partial Demobilisation.

LONDON, June 9.
ATHENS.—The Cabinet Council had decided on a partial demobilisation, and a decree will be issued immediately disbanding twelve senior classes.

Holland.

Army Prepared for War.

LONDON, June 9.
AMSTERDAM.—An official statement says that the Army is thoroughly prepared for war.

TELEGRAMS.

Turkey.

News From Constantinople.

ALLAHABAD, June 9.

The "Pioneer" Cairo correspondent writes: Reliable arrivals from Constantinople state that there is no doubt Von Der Goltz was stabbed to death and four Turkish officers were arrested on suspicion of being concerned in the assassination. A German official of good standing, said to belong to the house of Wurtemberg, was found stabbed in his house, and a bomb was thrown at the villa of Liman Van Sanders in Stamboul. The Turks have had to put a guard of 200 soldiers round the latter, and a special commission has been sent from Berlin to investigate all these incidents. Meanwhile Enver Pasha never appears in public. No one knows where he eats or sleeps, and the people freely comment on his extraordinary shyness of their Napoleon. The Germans appeared to be terribly concerned at the progress made by the Russians. The latter's recent successes must have increased their anxiety, and they actually sent 6,000 of their own men to stiffen the Turkish army in the Caucasus. It may be remembered that when three months ago the Ottoman General Issimo asked for reinforcements the Germans refused to agree to Enver sending any but Turkish troops. This change in their attitude is significant, especially as, consequent on the Verdun attacks, the Austro-German forces in the Balkans have been very considerably reduced. The feeling in Turkish circles when our informants left was one of acute despondency.

United States.

Candidates for the U. S. Presidency.

LONDON, June 9.

CHICAGO.—The Republican and Progressive Committees are jointly conferring with a view to securing United nomination but hitherto the Progressives have mentioned only Mr. Roosevelt while the Republicans have mentioned Mr. Fairbanks, a former Vice-President Root and Mr. Hughes.

Germany.

The Reichstag has adjourned to 26th September.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Simla.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, June 9.

The following telegram, dated the 6th instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

There has been heavy fighting east of Ypres. The enemy after heavily bombarding positions about Hooge and exploding a series of mines made unsuccessful infantry assaults between Hooge and Ypres-Cumeres canal, but after the explosion of the mines penetrated the British front line trenches north of Hooge. Fighting continues and the British line remains intact.

The attacks made further north were unsuccessful. The British successfully raided German trenches at three points during the night.

Fighting at Verdun remains stationary. The French still hold the trenches east and the Vaux Fort, and have repulsed two attacks between Vaux and Damloup. Inside the fort itself the situation is unchanged.

The success of the Russian offensive is developing. The Austrians admit that north of Okna in Bukovina 20 miles on Roumanian border they withdrew from their first line which had been completely flattened out to a new line three miles south. The number of prisoners captured by the Russians has increased to 25,000.

The Germans in order to relieve pressure on the Austrians in Galicia made attacks in Dvinsk, Smorgon, and Kievo regions, but in each case were repulsed. The Russians also repulsed Turkish attacks in the direction of Boiburt and Erzerjan, and dealt a blow at the Turks near Khanikin, 76 miles north east of Bagdad.

The Italians made a successful counter-attack east of Arsiero and gained ground there and have repulsed vigorous and persistent attacks on Assigo plateau and in Adige Valley.

A French Admiral commenting on the battle of Jutland considers that by preventing the Germans getting a fast cruiser through the British blockade on to the Archangel route and the Atlantic, the British Fleet maintained the freedom of distant oceans and assured the continuation of communication with Russia.

Mr. Balfour speaking in the city to-day said that any one who imagined the relative strength of the British and the German fleets was the same as it was before the battle made the profoundest mistake. We not only carried off the honours of the battle but its substantial fruits. The German Navy was relatively and absolutely less powerful than the British Navy now.

Coal Prohibited from Export.

SIMLA, June 9.

A "Gazette of India" Extraordinary issued this evening states: In exercise of the powers conferred by Section 19 of the Sea Customs Act of 1878 (8 of 1878) as amended by Act 12 of 1914 and in supersession of this department's notification (customs) No. 2411-W dated the 29th April 1916, the Governor General in Council is pleased to prohibit the export of coal (other than Welsh coal) and coke from British India except to the United Kingdom British possessions and Protectorates provided that nothing in this notification shall apply to (1) goods shipped by or for the use of the Crown, (2) goods shipped to any Indian port (3) goods required for use or consumption in (A) French or Portuguese possession in India or (B) native states in India, (4) goods shipped for use or consumption during voyage in any case or class of cases where the Governor General in Council may by general or special order otherwise direct.

Special India Army Order.

SIMLA, June 9.

The following is a continuation of the Special India Army Order, dated the 7th June, 1916:—

His Excellency the Commander-in-Chief directs, that, as a mark of respect to the memory of the late Field Marshall Earl Kitchener of Kartoum, the flag at Delhi shall be hoisted half mast high and that nineteen minute guns shall be fired from the fort at the time the memorial service is being held in Simla. Flags will also be hoisted half mast high at all military stations in India, and minute guns fired as above at each station where artillery is quartered.

His Excellency further directs that all officers of the army shall wear mourning for a period of seven days as from the 7th June. The date and hour of the memorial service to be held in Simla will be notified hereafter.

Bombay.

THE PRESS ACT.

Bombay Presidency Association's Memorial.

BOMBAY, June 9.

At a meeting of the Council of the Bombay Presidency Association held on Friday the following resolution was passed:—Having regard to the arbitrary character of the provisions of the Press Act of 1910 and the manner in which it has been enforced in the case of several newspapers and recently in the case of "New India" thereby causing public dissatisfaction and discontent this council is of opinion that a representation should be submitted to the Government by the Association pointing out the oppressive character of the Act and its administration and asking for its repeal. The Council therefore resolves that a committee consisting of Sir Narayan Ganesh Chaudhary, Messrs. B. G. Horniman, B. N. Bahadurji M. A. Jimmah and the honorary secretaries, be appointed to draft a memorial for the purpose and submit it to the council within a fortnight.

A Public Meeting.

It is understood that arrangements are being made for a mass meeting of Bombay public to protest against the action of the Madras Government.

Monsoon Forecast.

A Gloomy View.

BOMBAY, June 9.

A memorandum to-day issued over the signature of Dr. Gilbert Walker, Director General of Observatories in India states that (A) the outlook for the general monsoon rainfall of India is on the whole somewhat unfavourable and the rainfall is likely to be in slight or moderate defect, at any rate in the earlier part of the season, (B) as regards geographical distribution from Lower Burma, Assam and Malabar, the only region where conditions appear favourable is southeast Madras. The deficiency which is anticipated in general elsewhere is likely to be most marked in northwest India.

Dr. Ram Narain, Assistant Surgeon in charge of the Multan Central Jail has been given a temporary Commission in the army and joins about the 15th of this month.

The Case of Thomas Edgar.

Accused Sentenced to Five Months.

BOMBAY, June 9.

Thomas Alfred Edgar, a soldier, who was charged with personating as a military officer and dishonestly using as genuine a forged Supply and Transport form and cheating a firm of tobaccoists in Crawford Market in respect of three cases of tobacco valued at Rs. 1,552, has been sentenced by the Chief Presidency Magistrate to five months' rigorous imprisonment.

An Interesting Defamation Case.

Capt. Gillespie, I. M. S. vs. Mrs. Payne.

BOMBAY, June 9.

An interesting case of defamation was heard before the Subordinate Judge of Wai, in which Captain Gillespie, I. M. S., retired, Secretary and Health Officer, Panchgani Municipality, sued Mrs. Payne of Kirkee to recover from her Rs. 5,000 as damages for defamation. Briefly the facts as revealed are as follows:—Captain Gillespie, as medical Superintendent of the Panchgani Boys' High School, treated the son of the defendant, who was suffering from fever and liver complaint. The boy soon recovered and began to attend the school as usual. A few days later the mother of the boy, Mrs. Payne, came to the school and obtained permission to take the boy Edgar to Poona. Contrary to medical advice the boy was taken to Poona, a distance of sixty miles, in a motor, in monsoonic weather, and a few days before that the matron of the school had to take him to task for exposing himself to the rain. On going to Poona the boy was very ill. This upset the mother, who complained to the Principal, attributing the sickness to deliberate negligence of the medical officer of the school and to his want of skill and improper advice. The Court held that the imputations were most reckless in character and were aggravated by the fact that the defendant induced many parents to withdraw their children from the boarding school. The Court awarded Rs. 2,000 as damages to the plaintiff.

The New Loan.

BOMBAY, June 9.

The long and complex terms of the new Conversion Loan have been the subject of lively discussion in the Bazar to-day, and there are reports of prospective large subscriptions and conversions, but, generally speaking, the market wants time to digest the details of the proposals. Meantime there has been no fluctuation in the price of 3½ per cent paper, which was quoted at Rs. 30½.

Press Comments.

The following comments are made this morning on the loan notification:—

"Capital," while recognising some of the disadvantages of the conversion scheme, strongly counsels hearty support from all who desire and are able to assist the restoration of rupee securities to the old standard of security. It points out the Government's ability to continue normal outlay on productive work including railways, with one of the strongest influences in expediting commercial recovery after the war.

The "Statesman" congratulates the Government of India on the attractiveness of the new loan issue upon which no small amount of thought and ingenuity has obviously been expended. It will be remarkable if the various inducements do not ensure great success for the new loan.

The "Englishman" considers that the loan does not compare advantageously with the British Exchequer bonds at 5 per cent free of income-tax. It remains nevertheless a sound proposition that ought to draw some portion of the large amount of money waiting investment in gilt-edged securities. It is difficult to judge what the result of the conversion clause will be.

The "Indian Daily News" considers the terms exceedingly favourable to those who have money.

Punjab.

Absconding Accused Arrested.

MULTAN, June 9.

Three absconding accused in the last Kotla Bhat dacoity case having been arrested by the police are committed to undergo their trial before Sardar Jawala Sahai, additional Sessions Judge under Section 397 (Dacoity I. P. C.).

United Provinces.

The Post Peon Murder Case.

Accused Sentenced to Death.

BENARES, June 9.

The trial of Paresch Chandra Bose, accused in the Post peon murder case, has just been concluded. The Sessions Judge, Mr. Dalal, sentenced him to death. It is alleged that two of the assessors returned a verdict of not guilty, while the third one recommended to His Worship to give the accused the benefit of the doubt.

Sind.

5% Exchequer Bonds.

KARACHI, June 9.

The Honorary Secretary of the War League writes to the "Daily Gazette" that money continues to flow in freely for investment in British 5 per cent Exchequer bonds. Yesterday's incoming included remittance from Udaipur and Behar and Orissa. One investor has sent Rs. 7500 earmarked for the marriage of his daughter, another has promised to remit his savings regularly for investment in exchequer bonds as long as the war lasts. A third thanks the War League for opening a way for quieter subjects of his Majesty to do their bit.

BRIEF TELEGRAMS.

The Collector of Bombay has written to the banks and requested them to consider as withdrawn for the present the letter in which he asked the banks to take out wholesale spirit licenses in connection with the accommodation which they afford in the ordinary course of business to importers.

The mortality from plague in India during the week ending the 3rd June was only 445 seizures and 358 deaths. The provincial returns were as follows:—Bombay 98 deaths, Madras 10, Bengal 1, Bihar and Orissa 26, United Provinces 38, the Punjab 12, Burma 82, Central Provinces 4, Mysore 37, Hyderabad State 40.

Latest Telegrams.

LONDON, June 9.

The "Times" correspondent at Petrograd contrasts the present conditions with those attending the Russian attempt to break the Austrian front in December. The Russians were then hampered by terrible mud, the undeveloped state of the available railways and the insufficiency of artillery of the calibre required. The roads on the Galician border and in the adjacent Russian provinces are now completely dry, the railway have been vastly improved and extended, and the deficiency in guns has been remedied. Moreover, the offensive now extends along the front of all four armies under General Brusiloff's command, whereas in December two armies were ordered to play a waiting part, while the other two attacked. The Austro-Germans quickly took advantage of this by transferring men from Pripiet to the Roumanian border.

PETROGRAD, June 9.—The scene of the fighting between the Russians and the Austrians is swampy and cut up by many rivers. The roads are carried on narrow causeways and are easily destroyed. The Austrians were unable to entrench, and at many points erected breast-works which were not so difficult to storm as trenches. Hence this region was chosen for the Russian attack. The enemy was thrown into complete disorder by the unexpectedness of the onslaught. The German officers tried to rally the panic-stricken companies, sometimes shooting the men who were surrendering in droves. How far the Russians penetrated is shown by the announcement of ammunition, which is usually ten miles in the capture of a reserved rear. In some sectors the Russian artillery isolated large units which surrendered. The destruction of the enemy telegraphs and telephones prevents the co-ordination of the enemy retreat. General Linsingem commands a group of three armies, under Bothmer, Boehmermolli and Archduke Joseph Ferdinand, comprising altogether twenty divisions, whose line has thus been broken, and a general retreat of five Austrian armies is expected. There are already signs that reinforcements have been summoned from the Bessarabian and Italian fronts, and precautions have been taken to evacuate Lemberg, which is imperilled. Little help is probable from the Germans, who since the end of May have been desperately striving to reach the important railway junction of Molodetchno, near Smorgon, hence their continual attacks in the neighbourhood of Krovo.

LONDON, June 9.

MONTEVIDEO.—Sir E. Shackleton's Relief Ship has sailed for Elephant Island. It will call at Falkland Islands and pick up the members of the Shackleton Expedition who are there.

గుంటూరు మండలసభలు

అసత్య విమర్శన సమాధానము.

గుంటూరుమండి కనకరే మార్కండేయశర్మగారి టిట్లు మాపేర ప్రాయశ్చయము:-

“బాల్యవివాహములే మంచివి” అనుచుచేసిన కనకరే మార్కండేయ శర్మగారిచుట్టు లెంతమాత్రమును సమంజసముగా లేవు” అని మీ టిట్లలో విమర్శనలు వ్రాసియున్నారు. నేనీమాట చెప్పినేలేదని ఇది కలకతే మీ టిట్లయందు సరళిగా నూపించి యున్నారు.

“రాజచంద్రరావు గారు, భాగవదాశ్రయము గారు, శివాభధానులవారు మున్నగు కొందఱిపేర్లను పేర్కొని పీఠంబు బాల్యవివాహములను చేసికొన్నవారే, వారి తెలివి తేటలు చూడఁడు అని యేమేమో కొన్ని తెలిసి తెలియని విషయములను చెప్పిరి” అని విమర్శనకు వ్రాసెను. ఈ వాతలో కొంతమంది సంగతము, కొంతపూర్వపరసందర్భము లేకయు వ్రాసివారు. రజస్వలా వివాహ మాచరణీయమని ప్రతిపాదములు ప్రతిపాదించుచు తిరుపోద్భుక్తముగ “రజస్వలావివాహములు లేక పోవుటచేతనే దుష్టలదేమలు లభుకాయులు, మందబుద్ధులు నైన జనులు పుట్టుచున్నారనియు, అట్టిచరణస్థ రజస్వలా వివాహము చేసికొన్నవారే” ననియు చెప్పిరి. నేనందులకు సమాధానము చెప్పచు ఋతుకుతి తుకుటకు మండే వివాహములు చేయఁబడునని వాదించువారలు నైతఁ గర్మాధానమును ఋతుకుతియైన పిదపనే చేయవలయు ననుచున్నాఁడు కాని ఆంధ్రకలై మందుచేయని చెప్పటలేదనియు కన్యక యొక్క జేవాణినితే ననుసరించి 16 సంవత్సరములకు కర్మాధానము చేయవచ్చుననియు ఋతుకుతికాకయును వివాహము చేసినంతమాత్రముచేతనే దుష్టలసంతానము కలుగునని వాదించుట పరిహాసాస్పదము అనుభవ వివర్ధము అనియు అట్లుయిన వివాహము చేసినంత మాత్రము చేతనే లభుకాయులు, దుష్టలదేమలు పుట్టునెడల రాజచంద్రరావు వంటులుగారు మున్నగువారి మహావరణముగ పేర్కొని వారివాక్యమును ఖండించుచు నుప మిట్టి హింసాస్థితికి క్రమముగ పోవుట మనమిష్ట దాననియున్న విధియొకరములను నిద్రలేచియు లేకయుండే కాఫీ యున్న నువానిని త్రొక్కినది ధర్మోభక్త్యై నియునులేక నేరము వాక్యములేక అడ్డమైన పదార్థముల మెక్కుటయే యనియు ఇట్టి ఇనపదము శతాబ్దవాగ్ధకత కలవాటుపడని పల్లెయిల్ల యందు ఇప్పటికిని ఆరోగ్యవంతులు దృఢకాయులు పురుషులు గలవా గావున వై తీర్యానమును నిరసించుచున్నానని పలికినాను. వాక్యములలో చివరభాగమువల సమాధానము నేన వ్రాసియుంటుంటే ఇతరులే యూహించుకొన గలదు.

“అవి (అవగా వామాటలు) సభ్యుల యామోదమును పడజాలవు” అని వ్రాసెను. ఈమాట లింతలో వింత. సంఘ సంస్కరణ సభయందు తీర్మానములను గూర్చి తమ యామోదమును తెలుపువారలు “రజస్వలావివాహమునో, విధవోద్వాహమునో, ముద్రాహతమునో” అంగీకరించి తీరవలయు. అట్టి వారే సభకు ప్రతినిధులు, ఇట్టిస్థితిలో సభకువచ్చిన వారిని మూడువిషయముల నెంద అంగీకరించెదలో వారు ముత్రము అందఱు ఆమోదమును గవబటచకపోయియు కొందఱును నను అంగీకరించెదని విమర్శనలు వ్రాసినందులకు సంతసింపవలయును. తమయుష్టమనాహుగియుగొ సభ చేసికొనుచు ఇట్టివాగ్ధిలు వ్రాయుట ఏలకో?

జ్ఞానమేలేక విమర్శనలువ్రాసిన వ్రాయవచ్చును కాని వ్యక్తుల మద్దెకండి వారుచెప్పించి వ్రాసి వారి కారణముగ చూపించుట గాని రసించుట గాని విమర్శకధర్మము కాదు. ఇకమీద నిట్టిసమాధానము వ్రాయవలసిన యవసరము లేకపోవు గాక.

ఆంధ్రనాటక పరిషత్తు.

ఆంధ్రనాటక పరిషత్తుకర్తృత్వపురాణం సూరీకాశ్రమి. వి. వి. గారిట్లు మాపేరవ్రాయుచున్నాడు:-

ఈసంవత్సరము దసరాలో నెల్లూరు తిరుపతి చెన్నపురి జిల్లాలలోని నాటకసమాజముల ప్రదర్శన కరీక్ష నెల్లూరిలో జరుగును. ధర్మవరం కృష్ణమాచార్యులగారి చిత్రలేఖన నాటకము బోక్షకునియమింపబడినది. నెల్లూరులో కే. వెంకటరావు య్యగారు, వి. ఏ. బి. ఎల్., తూములూరి కిరణుడుయ్యగారు, వి. ఏ. బి. ఎల్., మాధభూషి సరసింహచార్యులుగారు కే. శ్రీనివాసయ్యగారు, వి. ఏ. ఎల్. టి. ముత్తరాజు నుల్లా రావుగారు ఏ. ఏ. ఏ. పాసా కట్టాభిరామాశర్మగారు స్థానిక మండలిక నేర్పాటుచేయబడిరి.

ఆంధ్రదేశ వార్తలు

ఒక ప్రశ్న:- ఇండియన్ డె. హాక్ పీయర్ డివార్డు మొట్టమొదట సుబాధిపతి (హిట్లెస్ట్) పత్రిక సంవత్సరమును మన ప్రభుత్వము వారు కలకత్తాలో జరిపెదనని నేన వినియున్నాను. తత్సరీక్ష విషయములన్నియు, తెలిసినంతవరకు తమ యక్కా, తమ పత్రిక వారములుగా పత్రికా మాఖియన బ్రకటించ వార్తలగును.

జెనువనాక సనాతనధర్మసభ:- రాజచంద్రరావు తాలూకా జెనువనాకలో సనాతనధర్మసభ “స్వతీ తివార్” కోర్సులో మి. 17.6.16 తేదీ స్థిర వారము ఉదయ 8.00 గ.ల. గా యతు సాయంత్రం 8.00 గ.ల. వరకు జరుగును. తత్సభకు భాషానిరూపమును నుత్తరీధి వ్యాసువారు, కాకినాడ వాస్తవ్యులకు వచ్చెదరు. నెదెల్లాల్ల నుల్లా గారు ముఖగాక అగ్రాధికారి పత్రికము వహించెదరు.

ప్రభుత్వ రెడ్డి పథ:- (ప్రభుత్వ రెడ్డి పథము నమె నంబూరు గా) యంబూరి వివిధ ప్రయత్నముల జరుగుచున్నవి. కా లూర్యాణము ప్రతినిధులవతి గృహముల భోజనముల మొదలగు వానిని నిర్వహించుట ఏ గ్రామముల గానింపబడుచున్నది. బాప్తుర కే. కోటారెడ్డిగారి ఆగ్రాహినినిగ నుండుటకు కోరినట్లు తెలియబడినది. సభ జరిగినతరువాత జరుగునటులకు సందియములేదు.

ఆంధ్రకర్తాబ్దిటటులూర్ మొట్ట:- తెనాలి తాలూకా నుండి వాగ్ధి కమిషనరు ఆంధ్రకర్తాబ్దిటటులూర్ భాగకర్త మొకటూ గానంతక మే గ్రామము చేరు బడి డి. గంటూరిజిల్లా యందు కందుకభేరను చే యువారందరూకీ అనుచుటల మూడు సంవత్సరముల వరకున గ్రామములకు కరివిరవారి క్షియములతి ఇత్యులగును. భాగీ యుండు చూచుకొనియు మాత్రమే ఆచరవచ్చు కచ్చులు పత్రికాసంవత్సరము అయి దగ్రాహన ముంకరించినవారికి ఆ ముంకరించక న నిత్యుల బహు భాషాను అవ్యవస్థి పుంకరించును.

కృష్ణాత్రాధాండా గర వార్షి కోర్సు:- కయక లూరు తాలూకా వేంకటాచలం గ్రామములో కృష్ణ ఆంధ్ర భాండాగార వ్యతిత వార్షి కోర్సు 16.6.16 తేదీ నెల్లూరు మాన్య నామకరావుగారి ముజరూస్ క్రింద నెల్లూరు జేసెను. ఆగ్రాహినిని భాండాగారుల ఆర్యకముల గురించియు ఆంధ్రకర్తలవలె విధానము గురించియు చచ్చుటచిరి. ఆంధ్రకర్తల కర్తాబ్దిటటులూర్ గురించియు చాల కలక ప్రజలకు కలుగుచున్న ప్రయోజనములకు గురించియు మాడ యుక్తమిందిరి.

ఇండియా వికాంత గ్రంథనిలయము:- తెనాలి తాలూకా మూలగూరులో నిందిగా వికాంత గ్రంథనిలయమును వేంకటాక భాండాగారులు స్థాపింపజేసిరి. 4.6.16 తేదీ భాండాగారపు యాజమాన్యము క్రింద ఒకసభ జరిగెను. పిల్లల మర్ర ఆంజనేయము గా గాగిరవాధిపత్యము వహించిరి. తత్సభయందు గ్రంథాల మోదముగములకు గురించియు కర్తసామములకు గురించియు చరికొన్ని విషయములకు గురించియు, సేవ్య సింది కొల్లూరు అన్నియ్యగారి సమానుకు వేంకటరావుకు గార్ల నిలయమునకు భరణములకట్టింది ఇచ్చెదనని వాగ్ధానము చేసిరి. సభయందు కేలంగి పీఠ గాఢుకరావుగారు తమవలకు పరాక్రమమును మాత్రము ఒక ప్రకృత్యము గావించిరి. పీఠిక గాగ్రములము మూడు బాగాల పతకములను బహుభతి చేసిరి.

గంజాం అంధవిద్యార్థి మండలి జాతీయ వ్యాపార క్షేత్రా సమావేశము:- 17, 18.6.16 తేదీలకు గంజాంజిల్లా విద్యార్థి. జాతీయ వ్యాపార క్షేత్రా సమావేశము వారునలో జనపకలంకలకు నిశ్చయమైనది. జగన్నాథరాధి ఖండంగా వాడుకవలండా మాలుకదారులకు ఆహ్వానంపూర్వకముగ నెమ్మకొనబడిరి. తిట్టి బలరామయ్య వాయుకు గారు కార్యద్యక్షులగును, కోకాభి కాయలగును నిర్వహించబడిరి. తక్కినసభ్యులు ఆహ్వానంపూర్వములే చేసినవారు. సమ్మానంపూర్వము వారి తీర్మానప్రకారము ప్రాధేయములను రామబోగరావుగారి సమావేశమున కగ్రాధికారిపత్యము వహించుట కంగీకరించిరి. ఈ ఆటపేరు “బల్లక” లేక “మామ” అందును. ఈ పండెపుటాటకు ప్రాధమిక, మధ్యమ, ఉన్నత తరగతి విద్యార్థులు మాత్రము రామయ్య గంజాంజిల్లాలో గల పాఠశాలల విద్యార్థులమాత్రము కార్యదర్శికి దరఖాస్తు చేసికొన గచ్చును. అటలో నంత్రియందు గెలుపొందినవారి కొక నెడ్డ వెండిగిన్ని హుంకరించుట బహుమానము నిచ్చెదరు.

న్యూఇండియా ధరావతు.

రెండవతేదీని గుంటూరు టవున్ హైస్కూలు చోలలో చట్టి సరసింహారావుపంతులుగారు యాజమాన్యము క్రింద జిల్లాసంఘము వత్తునను బహిరంగసభ జనవబడినది. సభలో ప్రతికా నిర్వహణకు నిర్వంధముగానున్న ముద్రణా కాతనమును రద్దు పరచుచుయు, “న్యూఇండియా” పత్రికను ధరావతు కట్టకుట ఆహ్వానించుచు తీర్మానించినవారు సభలో తేరక ప్రం శేషులవతిరావుగారును, చల్లా శేషగిరావు గారును, మఱి కొందఱు ప్రముఖులు ముద్రణాకాతనమును గట్టించియు న్యూఇండియా పత్రికాధిపతులు మన దేశమునకు చేసిన సేవనుచుచియు ముచ్చటించిరి. వెలగపూడి నుల్లా రావుగారు రెండవ భాగమునకు వ్యతికే కాభిరా) యును తెలి బుద్ధి.

సర మేధము, వేదములు

మన ప్రాచీనాచార పరాయణులను అనుకూలములు కాలమునకునరించి తాము కళియముగా చాలావఱకు కొత్తవాని వాచరించుచున్నను వాడము వచ్చినపుడుమాత్రము వేదములు కాశ్రువులు, అనువిషయములకు పడికి చెప్పెదను. యుక్తి విరోధయిన విషయము కాశ్రువులుం గందెను. ఒక నేర కనంబడునేని, అది ప్రక్షిప్తమై యుండితీరవలయును. మన వేదములందు వెలక పర మేధములు పురుష మేధములు, బ్రహ్మ మేధములుండెనుగా. వీనియందు, యిపుడు యజ్ఞములందు పశువులకుచంపి హోమంచేసేవారు, ఆపురుషులయ్యలను చంపి హోమముచేయువారి రవిగదా. అర్థము, అన్నయ్యల జనుల వాగ్ధిలు అయినకొలది, వేదములందు చెప్పబడిన పురుష మేధములకును పశువులమైంపుములకు విరసింపబడలేదా పత్రిసంఘసంస్కరణ విషయమునకు, వేదములు కాశ్రువులు అనుచు అడ్డుకట్టెడి ప్రాచీనాచార పరాయణులు నైతము వేద విహితమైనన, సర మేధములంటి ఘాతుకకృత్యమునకు ఒప్పికొనదు. కావున కాలమునకునరించి సంఘక్షేమాభివృద్ధికి వాటుబడుట చుందిరి. “తాత్పర్యము” య మితి బు) వాదా: ష్టాంజలం కేపురుమోపి బన్నిత గ్రామీణ క్షితి శానానాం ఘాతుకుల గా మం ప్రాగ్భావార పరాయణులు అన్నారు.

కో!! వెంకటాచలపతి శర్మ

మదరాసు కార్పొరేషన్

వచ్చు డిపార్టుమెంటు

నో టీ సు

1916-17 వ అఫిషియల్ సంచత్సరములో నిలచియున్న కాలమునకు కావలసిన ఇరుపసామా నులు, టౌడరు అంగీకరించబడిన తేదీ మొదలు 31.3.17 వరకు, సప్లముచేయుటకు మదరాసు కార్పొరేషన్ ప్రెసిడెంటువలన 19.6.16 తేదీ సోమవారము వరకు 12 గంటలవరకు, ఈవిషయ సువహరింపబడిన సెక్షనులకు టౌడర్లు అంగీకరింపబడును.

I. A. ఇంజనీరింగు సామానులు (ముఖ్యముగ ఆసురాళ్లు)

II. వడ్డంగి సామానులు.

III. ఇతర యిరుప సామానులు.

షెడ్యూలు, కంట్రాక్టు అగ్రిమెంటు సహితముగ అచ్చు టౌడరు కాపీలు, మదరాసు కార్పొరేషన్ రివిన్యూ ఆఫీసరువలన కాపీ ఒక్కటికి రు 5-0-0 లకు దొరక గలదు. ఆ మొత్తము తిరిగి యియ్యబడనేరదు. అటువంటి ఫారములపైన వ్రాయబడిన టౌడర్లు, అందలిపరతుల ప్రకారముండిన టౌడర్లు మాత్రమే ఆలోచనలోనికి తేబడును.

వచ్చు డిపార్టుమెంటు } జేమ్సుకె. కోల్చు. బి. యకాసి
రిఫ్టెక్ విల్డింగు } Assoc. M. Inst. C E
చంద్రాను 8.6.1916 } Engineer

యద్ధభూమియందలి

ఎలుకల బాధ

ప్రాచీనై వికులు కందకములందు జంతువు.

యద్ధభూమియందు జంతువును ఘోరములతో నొకటి యొకటి బాధ; దీనివలనను ఈయద్ధమంత గాదు. మరలమరల సామ్యమునకు సమయము ఆసియా జేతమునకు వందలగాలగానిది తిరిగినపుడు పల్లములకు వారిలో యూ టోవ్ జేతమునకు చెరిగిపోయి; అలాగే గోలు, హూలులు మొదలైనవారిలో యద్ధములు తిరిగివచ్చినపుడు ఆయాదేశముల యొకటి యొకటి ప్రశంసించు.

యద్ధమునకు ప్రాచీనములగు లక్షనము; వారినిమి త్రము ధాన్యములకు కూడబెట్టి యుంచెదను. ఈయావధిపరా ములు ఈ యల్ల జంతువులను పేరదీసి పోషించును. పేరం ములుకలను సహించుటకు దగిన యేర్పాటులను చేయవలెను. అదయొక మూడునెలలవరకు మొదలు కన గారంభించి, సంవత్సరమునకు 9 నుంచి 18 వరకు పిల్లల నీనును. ఈ తీవ్రకోట్లకొద్ది యెంతగా జరుగును గదా!

నీనినెల సంవత్సరములకు? సైనికుల కిడు ఆహారపదార్థము లను దిని, యల్లరిజేయుటయే గాను వీరికృత్యము. కందకములలో నున్న సైనికులను కందక బాధించును. ఈయెలుకల వాక్రియించి యెందు రోగము లుజేయును సైనికులకు సంక్రమించును.

ఎలుకలను సహించు మక్క, పిల్లి మొదలగు క్రీతు జంతువులు కొన్ని మనుజులకు సహాయపడుచున్నవి. వీనిని బోనులలో బట్టవచ్చును. పొగకెట్టిగాని విషము తోయోగించి గాని వీనిని జంతువులు. లేదా కొన్ని యెలుకల తీరముగా నొకవిధమైన పండును బిళికెట్టిన దానివలన యొకరోగము గలిగి యాచోగము ఎలుకలకు ఎలుకకు సంక్రమించి వాని మరణమునకు పోషకము.

ఆయాస్థితితులను జటి, యేర్పాటు సకలంబంధవలెనో నిశ్చయించెదను. కొంచె మెలుకలున్నచోట బోనుల నుక యోగించుట మంచి మార్గము ఎలుకల బలములనుగా వాగు నలూది పోలి బట్టవచ్చు. కాననుకూలము కరస్పృశంధముచే గాని, పూర్వము కట్టుబడిన యెలుకల వాగునచేగాని, అవి పైదబోతుడ బాగ్రత్రదేవలెను. ఈవాగునను జొరబట్టుటకు ను, ఎలుకలకు క్రీతినిచ్చి వాగునకు పట్టించుటకు ఒకమందు ను బోనులలోగల ప్రాయమును. బోనులను చెట్లకొర్రులమందు దాచి యుంచవలెను; ఇంచేయె సంచనలెను; నిమన తొకవారి దానిని మార్చవలెను. ఏదార్థము దొరకదో దానిని నెలుకకు జూపిన కార్యము ఫలించును; ధాన్యపు కొట్టులో నుండు ఎలుకలకు జూపువంటిది పశిశ సమైన యెర.

ఎలుకలసంఖ్య యధికముగలచోట బోను జూడయోగపడ వు. వానివిషయమె ఊర్లి గావూమును వాడుటకలదు. కాని ప్రమాదముచేతనైనా, బుద్ధిపూర్వకముగను, వాని వాగులను జరుగుచుండుట తొ నీమార్గమును విడిచివేట్టివాగు. మనుజుడు పోషకముని కొన్నివిషయములకలవు; వానిని కలిపి కొట్టెలు జేసి యుంచిన వానిని దిని ఎలుకలు చచ్చిపోవును. ఎలుకల మరంగములలోనికి పొగినగాని, విషవాయువులనుగాని బంపి మర గమలను ముద్దికేయుట కుదు లేగా కార్ బాడెడ్ ముక్కలను కన్నములలో పెట్టెచేచి కన్నములను నుమాడుగా గప్పి వేసి కొంచెము నీరుబోసిన, కార్ బాడెడ్ వాయువుతేచి యెలుకలను జంపవలెను.

గాని యద్ధపుకందకములలో నున్న యెలుకలను సహించి చంపి వేసినా గల బర మ మార్గమును బాగ్రత్రతో పరీక్షించిది యుపయోగించవలెను. ఎలుకల మర జానునకై యుపయోగమును చంపింట్లవలె మోకములు వాగులకు. అందుచేత మనుజులు తేని పలములకు కందకముల నుండి యెలుకలను పిప్పించి సహించుట మేలని యట్టి మార్గ మునివ్వడంబందించుచున్నాడు. కందకములకు సహించున నొక పులము వాహర పదార్థములనుగూడ బెట్టి యెలుకలను నక్కడికి జేరదీసెదను. కొలదికములు గాగా నెలుక లన్నియునక్కడికి జేరు; అప్పుడు విష పరీక్షాగముతేసి వాని నెల సహించెదను. మిగిలిన ఆహార సంభారములను వాచ్చి వేసెదను. ఒక పరీక్షము.

గుంటూరు అన్నదాన సమాజము:— మే నెలొఖకు వరకు ఈసమాజమువారి తోపునములను సంభరణము జరి గినది 9,528 మంది వీరలకు అన్నదానము చేసెను.

వృత్తాంతలేఖలు

వరంగల్లు వార్తలు
(మా శ్రవణ విశేషమునవద్దనుండి)
జిల్లాగృహ మంత్రి.

వరంగల్లు జూరు:— మాటవైక పోలిను నలుమున్ స్పెర్టులు రాంబాలో గారిని యక్కడ నుండి నివామాబాదకు జీతము కట్టి విడిచివేసినవారని మీ మా గ్రామంబులకు వచ్చినది మొదలు మహాబాధతోను ఇతర యద్యోగస్థులతోను కలసి మెలసి యుండుటయే గాక సర్కారుకు కమలలో వ్యాధియుగా వర్తించుట రాత్రిపు బహుశ్రద్ధతోను ఒప్పితోను గస్తీ తిరుచుచు గ్రామస్థుల క్షామము వాగులైరి మీమీటికి కారణము ఈయద్యుపరిగి:వోరిలు బహులవర్షతేక పోవుటయని తెలిసినది. వీరిస్థానముం తిరిగి ఒక మాస రాటి బాగ్రవాణుడు వచ్చుచున్నాడని.

కాలమానము.
ఇప్పటికి మూడుదినములనుండి యక్కడ వర్షములు అమితముగా కురియుచున్నవి. జేతము చల్లబడినది. కొద్దిగా చెట్లమున నీరుకూడ వచ్చినది. ఇకమీద ఎండ విశేషముగ నుండదు. వర్ష బాగుతు పొగ్రంబించినదనే సమ్మతమైనను.

విశాఖపట్టణము వార్తలు
(మా శ్రవణ విశేషమునవద్దనుండి)
కాలమానస్థితి.

విశాఖపట్టణము జూరు:— వాగురు దినములనుండి గుర్రీకబ్బులు కట్టి చినుకులు పడుచున్నవి. ఈకర్మరము యామిట్లు మెచ్చుగా గానుకున్నను నీమధ్యకు వీచినగాలి వలన కాయలు నాలుగు రాలిపోయినది, వర్షములులేందున కండ్లురుచిలేవు.

మరణములు.
విశాఖపుర టర్నరు సత్రము గుమస్తా జేదుల విశ్వనాథంగారును వారి భార్య యును యేక కాలమందు స్వర్గములయిరి.

వివాహములు.
మాపురపొంతలగుల పల్లెలయందు తనెలలో సం దలకొలది వివాహములు జరిగి:వి. బాగ్రవాణులలో మాత్రము బాల్యవివాహములు జరుగుచున్నవని వాని నిబ్బడుకొలకు కొందరు మహాపవ్యూరముల నొసగుచున్నాడుగాని గవరకుల మూల వచ్చిరను యీగులకు తమ పసికూలకునహా వివాహములు జరిగించుచున్నారు. ఇట్టివి యేల నిలకూడదో తెలియజేస్తుంది.

నెలపు
క్రిస్టియన్ డిస్ట్రిక్టుమున:పుకోర్టు గతనెల 27 తేదీని మూడుబిసరి.

బ్యాంకు
జోఆఫర్టీపు బ్యాంకు నొక వానిని స్థాపించి. కేసాఫల్లి నరిగించావు పంతులు గారు నెగ్రెటరీగా నియమింపబడిరి.

సమాధి
శ్రీధరమానంద తీర్థస్వామిలవారి సమాధిపై శ్రీకాళీ విశ్వేశ్వర బాణమును స్థాపించి సుమాన రెండునాదల సంవత్సరముల క్రిందకు నొక తే వాల యము కట్టించిరి ఇప్పటికి భోగరాగాలు జరుగుచున్నవి. ఈ స్వామికి భూములును, కలకలునుగలవు. స్వామిలవారి కిష్కంధములలోని

Silks!	Silks!!	Silks!!!
అమ్మగారా!		
సగంకత పోచ్చి:కొలది పశించును అందగులమృతల పలిపించుచున్నది. జనులకు తీవ్రపాండ్యము నకు కలము కనువులతోను ప్రియత్నించుచున్నాడు మనశీరజునకు అందములెప్పుడు కనువులన్నిటిలో మంము ధరించుచున్నతే ప్రియమయినది అందుచే జ్యోతికాగములతోను, మా స్వలాభము కొరతను, జపాన్, నూత్, బెంకళూను మార్పుకు స్థలములనుండి మేలెనట్లు తెప్పించి అనేక అందమైన అంబులుగా (నల్లంబు, గోంబు, దక్షిణాంబు, మామిదంబు, దిండికల్ అంబు, గుర్రా) ఎక్కువవాణ్యము, తిలుగు, తిరుగు, మృత్యువులు, ఖిమవాలు, చీరలు, పంచ అనా, కొటుతానా, తలకుడ్లు గానకునయు నేమించుచున్నారను. ఇదిగతలో మానద్రుట్టులు ఖిదుచేసిన వా:లో తలపురనుండి మాకుచేసిన మోగ్యుతాత్రముతే మేము తయారుచేయించు బట్టుయొక్క ప్రాశస్త్యమునకు నిదర్శనము; కలములకు ఈక్రింది చిగువామను బాగ్రహంలెను.		
ఖరీదు	వెడల్పు	పాడపు
	అంగుళములు	గజములు
12-0-0	47	8
10-0-0	47	8
8-0-0	47	8
7-1-4-0	27	5
1-4-0	32	5
8-12-0	32	5
8-0-0	54	1

వాకు ప్రతివత్సర మార్గశిర బహుళ త్రయోదశి వాడు వారాధన జరిగించుచుండును. ఇట్టి సమాధి జేవాలములలో మన చెప్ప రాజధానిలో యెన్నిగలవో! చతువరు తేరికైన జేరినన చెప్పగోరదము.

వార్త
మా సమాధ్ర తీరమున నొకచచ్చడి వానిని కొందఱు ద్రోములు జంపివేసిరి. వారిని బట్టుకొనిరి. కేను విచారణ జూనున్నది

సర్వ ఆశీసు.
గత నెల 18 తేది నుండి ఉదయము ఆశీసునుంచి 11½ గంటల వరకు విడుచుచున్నాడు. ఈజేషి అంతయువరకు నిట్లే నుండు నేపాటుచేసిరి. ఇదికంత మేలుగానే యున్నది.

పోస్ట్ కంపెంటు.
మొన్న జేబుధవారపు ఆంధ్రప్రదేశ్ క్రిమలి ఉ. వా. గారిపేరికచ్చి:ని వారికికొక యితరులకద్ద యుండుటకు కారణ: మేమో తెలియకున్నది. విశాఖపట్టణము మహారాజీ పేట పోస్టు మ్యూను గూర్చి పోస్టుచాఫ్సు గారు రిగిన శ్రద్ధదీసికొనిన గా:బాగులేదు.

కమలాకరు గారు.
ఘోషావైద్యుల డిడిచాక్కు, కమలాకరు గారువచ్చిన పుటినుంచి ననేకమంది రోగులకు రో:ములు నివారణ జేయ చున్నారు. ఈమెవిధేయతయే, కాంతిస్వభావమును వాడ ప్రతివారను వానందించుచున్నారు. స్త్రీలకు మహాపకు రాలుగనున్నారు.

దీపములు.
మాపుర పోలవర్ధన్సంఘమువారికి తియ్యారీ శంక రయ్యగారు బొడ్డురామయ్యగారు జి. వి. జి.రామయ్యచెట్టి గారు నొక జమిందారుగాను విక్రమశేవర్క గారు చెయ్యక గాగ్రములైటును నొసగిరి. పోలవర్ధన్సంఘపు యాజమాన్యము క్రింద దీపములు వెలిగింపబడుచున్నవి.

ఆకెళ్ల వారి రెన్నుపాను.
ఈగదులలో దిగిన వారికి వాగ్రంధనికమునుండి గడికి రు 0-6-0 అద్దెయు వారము మించిన వాగరద్ద దినమునకు రు 1-0-0 చొ॥ పోలవర్ధన్సంఘమువారు అద్దెనూలు చేయుచు న్నారు. ఈరెన్నుపాను టర్నరు సత్రమునకు సంబంధించి యున్నది. టర్నరు సత్రము గదులలో దిగిన వారికి రెండు దినములు అదితము గనుపిమ్ముట గది 1-కి రు 0-4-0 అ వమూలు చేయుట ము వారమువోపుగా వచ్చిన ప్రారంభ దినమునుండి అద్దె వమూలు చేయుట ము, వారమునకు మించిన ప్రభుత దినములు సుచితముగ నిచ్చు యేర్పాటును జేసియుండిరిగాని, ఆకెళ్ల వారి రెన్నుగదులకు ప్రారంభమునం డి అద్దె నమూన చేయుచున్నారు. ఇందు పోక:స్య మెచ్చుగా నున్నదని కాబోలు అద్దె విగించిన ప్రమాదికులు దలచుచున్నారు

పుష్కరము.
కాళీ పుష్కరము:కు వావాగ్రామంబునుండి నెలకొలది జనులు మా వ్యామురుడ బోవుచుండిరి. జనబాహుళ్యముచే, రెబలుబండ్లలో క్రిక్కిరిసి నులకుట సంధించుచున్నన ఎడల వెడిమిచేత ప్రజల రాడిచేతను తీవ్ర భోజములు లేకపోవుటచేతను ప్రజలు వావాపాధలకు జననచున్నారను కలరా, మహాచి: బాధ్యుల కృత్తి మార్గదర్శము ఎవోపుష్కర యాత్రకుతే

మొన్న సోమరాజు, పెద్దాపురం, గోదావరిజిల్లా,

గుంటూరు మండల సంఘసంస్కరణ సభ.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము విధించిన కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులగారి యంత్రాధ్యక్షతన గుంటూరు తీర్థ సంస్కరణవాడుల కొందరు ఆసోహలకు గానై వారని మీ క్రితకలా ప్రయోగం బడుచున్న విచారణలో గానబడుచున్నది. పంతులగారి సంస్కరణ యంత్రాధ్యక్షతన గొక్క కక్కాచేరి. కాలానుగుణ్యముగా మార్పులు పూర్వకాలమునందు జరుగుచు వచ్చినవియును, సంస్కరణము హిందూదేశమునకు మాత్రము గాదనియు, ఇందుకు తార్కాణము కాలానుగుణ్యముగ రక్షించబడిన వివిధ స్మృతులే యని తెలిపిరి. శ్రీ పురస్కారావాచనమునకు సంస్కార మునకు పంతులగారి యభిప్రాయము. సంస్కరణ యభిప్రాయములకు కార్యముల లగ నుండుననియు, మీ కార్యక్రమమునే ప్రధానముగ నుంచు కొనుటకునైన శ్రీ పురస్కారావాచనముల జరుపుటలో కొన్ని యవి నీతికార్యములు జరిగినవియు అట్టి మార్గములకు విడిచి నీతినే ప్రధానముగ చేసికొని యీ సంస్కరణమును చేసినచో, ఇంక కన్న త్వరలో జనుల యాదరణ బడయుననియును తెలిపిరి. ఇట్టి ప్రమాదములు ప్రతి యుద్ధమునూ వ్యాపించుట సహజ మనియు, కావున ఎప్పుటికప్పుడు మనము చేయు కార్యములను విమర్శించి ముందుకు నడచునటులయిన, ప్రతి యుద్ధమునూ ఉన్నదిమార్పుల బొందుననియు వాక్రమిరి. శ్రీ పురస్కారావాచన ప్రారంభమై యున్నదేమిటనది. ఇది నిన్ను నేను వచ్చి నది కాదు. కావున ఈ యుద్ధమును ఆచరణలో పెట్టుట యం తేలోకమున కనుపించినచో వానిని గూర్చి విచారించుట కలన నష్టమేమో గోచరము కావచ్చును. ఎన్ని దినములు మునుగులో గ్రద్దులంటు? శ్రీ పురస్కారావాచనములకు నడుపు చున్నవారు తమ కార్యక్రమములలో లోపములు లేవని గుండె యలమిడ చేయవలెనని చెప్పగలరా? ఈ యుద్ధము మిత కరమైనది యామోదమును బడయక పోవుటకు కారణము లరయుట "పిమ్మ సంకతుల వైచుటయో?" ఇంక కన్నను కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులగారు చెప్పినదానిలో దోష మేమియు కాన్పించదు శ్రీ విద్యవిషయమై వారు చెప్పిన దానిలో స్వరచన వ్యాఖ్యానింపకాన్పించదు శ్రీ క్రితదేశము నందును గృహ నిర్వాహకత్వమే ప్రధానముగ నున్నది గాన, అందుననే గాతలవిన విద్యకు ముఖ్యముగ సహవాగ్నింపవలయు ననియు, భర్తకు ఫలవల నొసగి కుటుంబమును భూతల స్వర్గముగ చేయవలెనన్న విద్యలనుగూడ చేర్చియుండవలెననియు పంతులగారు నుడిచిరి. ఇందిరి విచారణి ప్రాయమేమో కాను పించదు.

శ్రీ పురస్కారావాచనము గూర్చి పంతులగారు మాట లాడుచున్న కొందరు సంస్కర్తలు "యీను చెప్పుసంగతు లబద్ధము"ని పదేపదే కేకలు వేయగా వారువినుకుకొని "నా యభిప్రాయముల నేను తెల్పకతిర"ని తీవ్రముగ జెప్పిన మాటనిజమే. పంతులగారు వారిననుస్కందించుచు యభిప్రాయములను అభిప్రాయాలను, ఇదిదోషమునది, నురుగునరుగు. అదివారికి సహజము. అదితీవీర్యముచికిని లోపలనెంతటి యభిప్రాయములన్నను దామరొక క్రమముగాను. అందునకు వారిని దూషించి లాభములేదు. అట్టిస్వభావముగూడ వ్యభా హితజీవనమునకు సామర్థ్యమువారిలో కొంతయవలెను.

సంస్కారవాడుల హిందూజాతి కనుకనుకీర్తిగ సం స్కరణ జేయుట యవసరము. అట్లుగాక జాతిలోని యు త్కృష్టభక్తములనువాళ్ళనుజేయుటదౌర్బల్యకారణమునకు — సంస్కారవాది.

ప్రథమ రెడీమహాజన సభ.

ఈ సభ రాబోవు జూన్ నెల 16, 17 తారీఖు లందు సంబూరులో జరుగబడును. కులాభిమాను లగు రెడీ మహాజను లందఱు తత్పర కరుడెంచి జయప్రదముగ జరుపుటకు వేడుచున్నారుము. సంబూరు గ్రామము గుంటూరునకు 8 మైళ్లు దూరమున నున్నది. సంబూరు, స్టేషనుకు 2 మైళ్లు లభిం. బండ్లు సిద్ధముగా నుంచబడును.

సంబూరు } మానం బాపిరెడ్డి
గుంటూరు జిల్లా } ఈయన సంఘాధ్యక్షులు

చెన్న పురి నరస మోహనసభ వారు నెల్లూరు

రావుబహదూరు లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారి హాటుగా ఆంధ్రనాటక పితామహులైన బరిగిన శ్రీచూక్ బళ్లారి కృష్ణమూచార్యుల వారిచే రచించబడిన యీక్రింది నాటకముల ప్రదర్శించబోవుచున్నారు

10-6-16	రాత్రి 9-30	ఘంటలకు సావిత్రి నాటకము
18-6-16	" "	లక్ష్మణ నాటకము
15-6-16	" "	సారంగధర నాటకము
17-6-16	" "	పాదుకాభిషేకము
20-6-16	" "	చిత్రనళి నాటకము
22-6-16	" "	సావిత్రి నాటకము

నీజ్కోటిక్కిల్లు నై నాటకములకు మూలము రిజర్వుకు రూ. 10, 1-6 తరగతి రూ. 5, 2-6 తరగతి రూ. 4.

పి. ఏ కాంబరయ్య బియ్యే, బియల్.
గౌరవ కార్యదర్శి.

బతుకంటి బడినది. దీని ప్రాధాన్యత విశేషముల బొగడుట కిదియేవలెను. మరక గ్యారంటీలు పూచీలు, ఇయ్య నేల. జేతమందంతటను వాడబడుచున్నది. యొకటియే. ఇంతవరకు వాడి చూడకున్నచో వెంటనే వారును. నిశ్చయముగ సంతోష మును గలిగించగల గొప్పవరము. ఒక్కసారి వాడినచో ఎల్లప్పుడును మీరే విడవాలి.

హెచ్చరిక:— కామినియా ఆయిల్ అడిగినప్పుడు కొందఱు మోషగాండు ఏదో యొక సామాన్యపు నూనె చూపి "ఇది చాలమంచిది. మిక్కిలి చాక" యనిజెప్పి దానిని కొనుటకు జెప్పుచున్నారట. ఆమాటలచే మోషానకు. ఆ నూనె లలో వారికి మిక్కిలి లాభము కచ్చయందుటలే అట్లు చేయుచున్నారు కామినియా ఆయిల్ రిజర్వు మార్కు చూచి కొనుడు.

ఒక సీసా రూ 1-0-0. 2. పి. రూ 0-4-0
8 సీసా రూ 2-10-0. 2. పి. రూ 0-7-0

హాలువజెంట్లు, ఆంగ్లో. ఇండియన్ డ్రగ్, అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,
55, శామ్సన్ స్ట్రీట్ మార్కెటు, బొంబాయి

మదరాసు ఏజెంట్లు-సువాతా పురుషోత్తం మూల్తి, 29, నైనాబజారు గోస్టు, మదరాసు

మదరాసు మోటారు ఇంజనీర్లు

288 24 జనరల్ పీటర్సురోడ్డు
మాంటురోడ్డు పోస్టు, మదరాసు.

మోటారుబండ్ల యంత్రనిర్మాణమును, నడుపువిధానము ను, బోధనాభ్యాసముల గలపబడును. ప్రత్యేక గమనిక:—

1. కొనుగోరి వ్యాధులకు ఉచితముగవనతియు, బోధనావిధములు 2 ఏర్పాటుచేయబడును. ప్రతినెలప్రథమమున క్లాసుప్రారంభ తేదీను, తయారైన నైనాకరికి కిఫాయతయబడును. వ్యయంబులను దీనికొనబడును. మేనేజరుగారికి వ్రాసికొనవలెను.

క్రొత్త గ్రంథములు.

నిత్యకర్తృత్వము— సవ్యరాంధ్రభియోగము. దీనియందు స్నానవిధానములందాది రం విషయములు గలవు. ౧-౪-౦
డిటోగింగము సంస్కృతాంధ్రభియోగము ౦-౪-౦
యోగవాసిష్ట గర్భములు— సాంధ్రతాత్పర్యము. ౦-౪-౦
ప్రశ్నోత్తర గర్భములు— సంస్కృతాంధ్రభియోగము ౦-౪-౦
యొకముగ— ౦-౪-౦
హతయోగ— టీకా తాత్పర్యసహితము 3-౦-౦
యోగవారం జలము— సాంధ్రతాత్పర్య వివరణము. ౧-౦-౦
అభిరక్ష వైద్యకామ్రము— తొట్టివైద్యము. వచనము. 3-౦-౦
అభిరక్షములయి— సవ్యరాంధ్రభియోగము ౦-౧౦-౦
తీర్థకృత్త మహాతప్రకరణము— సవ్యరాంధ్రభియోగము ౦-౪-౦

రాజయోగతత్పరము:— " ౨-౦-౦
ముఖవైఖరివిద్య:— " ౪-౦-౦
రోగారోగ్యవివేకము:— " ౦-౬-౦
భక్తజయము:— కవ.ము. 3-౦-౦
తెలుగువారి:— మానేజరు స్వధర్మప్రకాశిని, గుంటూరు, అని వ్రాసేది.

కావలెను

ఆంధ్రదేశమునందలి ప్రతి ముఖ్యకట్టణమునందును ఆంధ్రప్రతికకు క్రొత్త చందావాన్లును కుదుర్చు గలిగిన యేజంట్లు కావలయును.

ఆంధ్రప్రతికా కార్యాలయము
బోంబాయి 212 మదరాసు
అని వ్రాసి తెలిసికొనవలెను.

వ్యవస్థాపకుడు.
విన్నపము.
ఆంధ్రప్రతిక వత్తిమున మూలకటి: ధ. ను|| గా||
శ్రీ, కై. వా. శేషాద్రిశర్మగారు దత్తమండలములలో సంచారము చేయుచున్నారు గాన వారిని ఆదారించి వ్రతకకు తగుప్రార్థనాము చేయు, దత్తమండల వాసులు ప్రార్థితులు. మేనేజరు
ఆంధ్రప్రతిక.

శ్రీ జనమునకు ముఖ్యమగుభూమణము.
చక్కని తలకట్టు.
వట్టువలె, మెత్తనై, దట్టముగానుండు నల్లుబళిరోజముల కొరని శ్రీలుందురా?
కామినియా ఆయిల్ (రిజిస్టరు) బిడ్డ
శ్రీలక్ష్మణ తప్పనిసరి. మెదడుకు మెదట్టుకారణము శ్రీలక్ష్మణుడు, చక్క బనియేలేదు. ఉష్ణాధిక్యమునకు తలచల్లబడును, నొప్పిపోవును, బట్ట తల బాగుబడును, అన్నిటికన్న మిన్న నువాసన లభించును.
మెనుమారు వస్తుప్రదర్శనమున బంగారుపతకము

బహుశచి బడినది. దీని ప్రాధాన్యత విశేషముల బొగడుట కిదియేవలెను. మరక గ్యారంటీలు పూచీలు, ఇయ్య నేల. జేతమందంతటను వాడబడుచున్నది. యొకటియే. ఇంతవరకు వాడి చూడకున్నచో వెంటనే వారును. నిశ్చయముగ సంతోష మును గలిగించగల గొప్పవరము. ఒక్కసారి వాడినచో ఎల్లప్పుడును మీరే విడవాలి.

హెచ్చరిక:— కామినియా ఆయిల్ అడిగినప్పుడు కొందఱు మోషగాండు ఏదో యొక సామాన్యపు నూనె చూపి "ఇది చాలమంచిది. మిక్కిలి చాక" యనిజెప్పి దానిని కొనుటకు జెప్పుచున్నారట. ఆమాటలచే మోషానకు. ఆ నూనె లలో వారికి మిక్కిలి లాభము కచ్చయందుటలే అట్లు చేయుచున్నారు కామినియా ఆయిల్ రిజర్వు మార్కు చూచి కొనుడు.

ఒక సీసా రూ 1-0-0. 2. పి. రూ 0-4-0
8 సీసా రూ 2-10-0. 2. పి. రూ 0-7-0

హాలువజెంట్లు, ఆంగ్లో. ఇండియన్ డ్రగ్, అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,
55, శామ్సన్ స్ట్రీట్ మార్కెటు, బొంబాయి

మదరాసు ఏజెంట్లు-సువాతా పురుషోత్తం మూల్తి, 29, నైనాబజారు గోస్టు, మదరాసు

ఆదివచ్చికాన లేక జన్ము

తులం 1 కి రూ. 3-4-0

కిస్తూరి	తులం 1 కి రూ. 20 0-0
గోలోజనము	తులం 1-కి రూ 7-0-0
రసభస్మము	అలము 1-కి రూ 0-10-0
కుంకుమ పువ్వు	1-0-0

అమ్మతాండనం డిపో, 109, ప్రభోద్, బొంబాయి
7, శామ్సన్ స్ట్రీట్ మదరాసు

ARMS & AMMUNITION.

తుపాకులు, తుపాకి మందు, కేపు, రేవలు మొదలగునవన్ని సారాయములు స్పిరిట్సు నానావిధోపయోగవస్తువులు మావద్ద దొరకును ఎస్. పి. సారథి అండుకో ౧౦౧ చైనాబజారు రోడ్డు 230 మదరాసు

దడీగారి అస్తాక

అనేక సంవత్సరములు శ్రమ
చేసి కనుగొనినది ఇది,
దీనిని గొలుసు వివారణ
చేయుటకు వచ్చుకొను ముం
దు. దగ్గరు, తదితర వాదలను
కునప్ప కొనుటకు దీనిని
మరచితిమిగా సేవించవచ్చు
ను. అనేకులు దీనిని వాడెను
యే, దీనిని ప్రసవితను నెలి
బుచ్చుచున్నది.
ధర బుడ్డి 1-కి రు. 1-8-0.

అతిమూత్ర వ్యాధి

దాని, నివారణ.
ప్రస్తుతము కావలసినది, నిర్ణీత
గుత్తులు (స్పెసిఫిక్ గ్రావిటి) తగ్గించి,
అతిమూత్రమునాపి, మూత్రమునుండి
నెడలు తెలుపు పదార్థమును అణచి
వేయు మందు. అంటిగికోసూరియా
చేయువనినే, ఈమందును చేయగలదు.
రెండు సంవత్సరముల నుండి, ఈ మందు
హిందూ దేశమున జయప్రదముగా
నుపయోగింపబడు చున్నది.
ధర బుడ్డి 1-కి రు. 4-8-0.

జేమ్సు గారి బగ్ కిక్

(నల్ల సంహరిణి)
ఈమందు నల్లులను నాశన
చేయు గలదు. నల్లులు చేసిన
బొక్కలలోను, చేరుటకు వీల
యిన కంటలలోను, ఈమందు
వేసినయెడల, నల్లులన్నియు
నాశనముకాగలవు. హిందూ
తేళ నామలకు జేమ్సు
బగ్ కిక్ చాల ఉపయోగ
కారి. ధర బుడ్డి 1-కి
అ. 0-1-0

W. E. SMITH & Co.,
Pharmaceutical Chemists &
Druggists, Mount Road,
MADRAS

దబ్బియు. ఇ. స్ట్రీట్ అందుకో.,
మందులవ్యాపారులు, హంటు రోడ్డు,
మదరాసు

మందులు గోరునప్పుడు యీవ తేక నేరు నుదాహరించ గోరెదము

స్టేటు ఎక్స్ ప్రెస్ సిగరెట్లు, నాగరికమగు సువాసనను గలిగిన శ్రేష్ఠమైన రకమును
మాత్రమే సుచ్చగించుచున్నది, తదితరములతో తృప్తికొనవచ్చును లక్షణములుగల కొందరి నిమిత్తమయి
కడు శ్రద్ధతో చేయబడిన కొన్ని రకముల మంచిపొగాకుయొక్క మిశ్రమము.

STATE EXPRESS

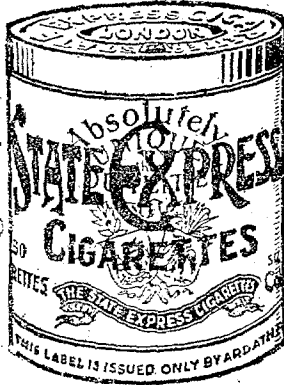
సి గ రె ట్టు లు

వర్షియా నెం. 555 టిన్ ఒకటికి-50 = రు. 1-4-0
టర్ని-వ్ నెం. 444 టిన్ ఒకటికి-50 = రు. 1-6-0

ఎటువంటి కఠోరస్థితులందును వీటియొక్క మంచిస్థితికి హామీనిచ్చుటకయి గాలిలో
ని పేలెంటు తీన్నులలో పెట్టబడియుండును.

ఆరోగ్యకరమైన స్వాగ్ధరీలలో క్రింది అగ్రజన్ వాచవలన సిద్ధముచేయబడినది.

అరెడల్ టుబాకో కంపెనీ, లిమిటెడ్. లండన్ ఇంగ్లండు

THE DAWN OF HOPE
to the hopeless sufferers from bodily pains, such as, Headache, Rheumatism, Sprains,
Lumbago, Stiff Joints, Neuralgia, Toothache, Cuts, Sore Throat, Cold, etc.
is now certain as ever as it has been since the world famed.

(REGD.)

AMRUTANJAN

(REGD)

has come to the rescue.
It is prepared from pure
drugs of Vegetable
Origin, and is the tried
remedy for all aches
and Pains.

PRICE PER POT
ANNAS
EIGHT ONLY.
of
All dealers in
Drugs or from

AMRUTANJAN DEPOT Madras & Bombay.

కీర్తి శేషులైన గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి చక్కని

రంగుల చిత్ర పటము

పరి 1-కి రు. 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0
వి. పి. భార్యలు ప్రత్యేకము.
అంధ్రపత్రికా కార్యాలయము.
హిస్టువాట్స్ నెం 212, మదరాసు.

శారదాంబ

స్త్రీధర్మబోధినియను నాటకము

శ్రీనివాసరాఘవాచార్య ప్రణీతము.
సంఘదురాచారసంస్కరణమునకు మార్గ
మిందు జూపబడినది. అందరును జదివి తీర
వలయును.
8 అణాలు వెలగలది 4 అణాలకు పంపబడును
పోస్టేజ్ ప్రత్యేకము.
విక్రవాహా:—
అంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
, తిరుబళ్ళెట్టిపాడు,
మదరాసు

వజ్రగుళికలు

20 మూత్రలగల డబ్బీ 1-కి రు. 1-0-0
ధాతుపుష్టికి, బలమునకు ప్రాణమునకు
రక్తపుష్టియు సరపటుత్వము కారణములు
రక్తపుష్టికి మంచి ఆరోగ్యము మూలము.
ఆరోగ్యము బహిరంగ శరీర వ్యాయామము
వలనను, జీత్యోయత్వమువలన గలుగును.
వ్యభిచారము. సుఖరొగములు దురభ్యా
సములు, విశ్రాంతి లేకుండుట

రోమహారి

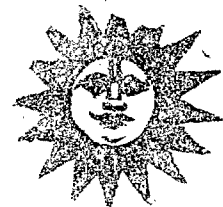
డబ్బీ 1-కి అ. 0-8-0 వి. పి. నహా 0-12-0
ఈ భస్మమును నీటిలో గట్టిగా కలిపి
నట్టింపి రోమములు రెండు నిమిషములలో
మొదలంట రాలిపోవును. దీనివలన
చర్మము నలుపెక్కదు. మంటయుండదు.
రోమములు రాలిపోవును.

తామర తైలము

ఒకడబ్బీ వెల 0-4-0, హస్తభిక్షము నహా 0-6-0
ఈతైలమును ఒకసారివాడిన సుఖపడ
గలదు దీనిని రాచిన మంటయుండదు.
చర్మము నలుపెక్కదు.
అమృతాంజనమడిపో 6, తిరుబళ్ళెట్టిపాడు, మదరాసు.

కుంకుమపువ్వు

కుంకుమపువ్వు

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛము. విగ్గులము నగు కుంకుమపువ్వు
మావద్ద దొంగును. కొనువారు సూర్యమార్కును
గమనింపుడు కరస్పాండెక్స్ మొదలగునవి
ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అందుకో కంపెనీ.
(53) 21, హమ్మివిధి, బొంబాయి.